

Marcel Loubens
Barlangkutató Egyesület

Évkönyv

2003.

Szerkesztette: Kovács Attila

Írták: Barati Judit, Botos Zsolt, Böszörményi Péter, Csomós János, Ferenczy Gergely, File Ferenc, Forrai Mária, Hegedűs Norbert, Kiss János, Krajnyák Erika, Kovács Attila, Lénárt Emese, Majoros Zsuzsanna, Mogyorósi József, Oláh Sándor, Pásztori Zsolt Márton, Szabó Károly, G. Les Seymour (Szabó László)

A fényképeket készítették: Botos Zsolt, Gyúró Lehel, Kiss János, Kovács Attila, Pásztori Zsolt Márton, dr. Riskó Ágnes, Vadász István

A térképeket rajzolták: File Ferenc, Kiss János, Speleoklub Tatrzenski

Karikatúrák: Oláh Sándor

Kapják: Bükki Nemzeti Park
Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium - Természet-
védelmi Hivatal - Barlangtani és Földtani Osztály
Szerkesztő

<http://www.mlbe.hu/>

<http://www.sodexo-pass.hu/mlbe/>

Az évkönyvben szereplő adatok, ábrák, képek és térképek kifejezett hozzájárulásunk nélkül máshol nem használhatók fel!

1. Összefoglalás - beszámoló 2003-ról

(Kovács Attila)

Az egyesületnek 87 tagja volt 2003-ban. A nyilvántartott jelöltekkel, a csoportgyűléseken vagy Létráson gyakrabban megforduló szimpatizánsokkal és az alapfokú barlangjáró tanfolyamosokkal együtt az összlétszám 115 fő volt. Ebből 81-en jártak az év során legalább egyszer barlangban, a leszállások száma összesen 925 volt. Ez személyenként átlagosan 11 leszállást jelent. A barlangban töltött órák száma összesen 3957 volt, azaz az átlagos évi barlangi óraszám 49. A bejáró (azaz nem munka) túrák száma 487 (fejenként évi 6), a bejáró óraszám 1916 (fejenként évi 24) óra volt. A tagok pontozásos aktivitási listája alapján az első három helyezett nevei: Hegedűs Norbert (541 ponttal), dr. Riskó Ágnes (527) és Kiss János (368). A jelöltek és szimpatizánsok aktivitási pontszáma is jelentős volt, a rangsoruk első három helyezettje: Pásztori Zsolt Márton (497), Nagy Zsolt (448) és Mogyorósi József (318) volt. A fenti statisztikai adatokhoz a 299 leadott kutatási jelentés feldolgozása által jutottunk.

KUTATÁSOK, FELTÁRÁSOK

A 2002 decemberében megkért cseppkő-mintavételhez az engedélyt megkaptuk. A kormeghatározás U-Th módszerrel megtörtént, a törött nagy oszlop alsó részének kora 50.800 év, a felső mintája sajnos értékelhetetlen. A vizsgálatokhoz további cseppkő- és üledékmintákra van szükség. Az engedélyt megkértük, azonban a további mintavételhez nem kaptuk meg. A vizsgálatokkal kapcsolatos elméleti megfontolásokról és a mintavétel módjáról az Interneten lehet olvasni a G. Les Seymour (Szabó László) által fenntartott Karszt Lapon:

http://karst.planetresources.net/Lilla_cave/mintavetel_lilla_bg.htm

A kormeghatározás adatairól szóló írást ebben az évkönyvben közöljük.

Mint a tavalyi évkönyvben előzetesen már beszámoltunk róla, a 2002/2003. év fordulóján néhány napos bontással Kiss János és Várszegi Sándor a Felső-forrás közelében található 15 m hosszúságú és 8 m mélységű Bronzika-barlang alsó végpontját átbontva, négy szükületen át, jelentős kiterjedésű, cseppköves járatokba jutottak. Az eddig talált jellemzően szintes jellegű barlangszakaszok hossza kb. 250 méter. Ebben tágas járatok, kürtők, 15x25 méteres cseppköves terem, hatalmas homokszifon, egykor talán a felszínre nyíló nagy terem (jelenleg ősi, nagyrészt becseppkövesedett omladékkal elzárva), ... stb. található. A barlangban esély van további járatok feltárására. A közeli turistaút miatti túlságosan is gyakori hivatlan látogatók és a karsztvíz közelsége miatt a barlangot március végén Bátori Károly lezárta a (BNP megbízásából).

A sikereres bejutást követően január 16-án engedélyt kértünk a Bronzika-barlang további feltáró kutatásához. Az engedélyt február 11. dátummal kaptuk meg, a kutatásvezető Kovács Attila, a helyettes Kiss János lett.

A barlangról készült első diafelvételeket január 30-án vetítette Kiss János csoportgyűlésen, február 3-án pedig az Internetre is feltette az első digitális fotókat.

November 7-én Bátori Károly, Ferenczy Gergely, Juhász Béla és Kiss János bejutott a Soltész-kerti-mésztufabarlangba. Kovács Attilának a kiszáradt forráscsőről szóló hírei alapján indultak el, és átkeltek a 109 darab 70 centiméteres betoncsövekből álló szűk "alagúton". A csövekből négyet eltört és oválisra lapított a föld(?) nyomása. Ezeken egyrészt nehéz, másrészt veszélyes volt az áthaladás. Bent, tágas mésztufa "barlangot" és egykori hatalmas munkák nyomait látták, valamint megjelölték a felszínen a (lezárt) felső bejárat feltételezett helyét. Pár nappal később Kovács Attila is megtalálta a felső bejárat helyét a felszínen lillafüredi lakosok segítségével. További feltérési munkákat (kibontás és felmérés, forrásmegfigyelés) később, a BNP felkérése és engedélyje alapján tervezünk.

Az év folyamán File Ferenc vezetésével, hét dokumentált alkalommal, összesen 32,5 órában ismét bontottuk a Tuskós-barlangot. A korábbi bontások felfelé és a műút felé vezető szakasza helyett újra az évtizedekkel ezelőtt bontott, meredeken lefelé vezető járatban dolgoztunk. Hamar átjutottunk a nagy köveken, amelyek egykor megtorpanásra kényszerítették a bontókat, és meglepően sokat haladtunk lefelé és előre a könnyen kitermelhető kavicsos-homokos anyagban.

Az egyik alkalommal Gyúró Lehel megfigyelése szerint a bontás hangjai (a jelentős távolság ellenére) áthallatszottak a Vizesbe. Ennek kapcsán más, Vizes-beli rejtélyes hangokról szóló történetek is "felszínre kerültek".

A Picoluca bontása az előző évihez képest kisebb lendülettel folyt. Az összesen három dokumentált bontás (és néhány kényszerű ácsolási és esővédőponyva építő akció) során valamivel több, mint egy métert sikerült haladni a még mindig omladékos anyagban.

Az év folyamán engedélyt kértünk az évtizedekkel ezelőtt felhagyott Bíbor-barlang továbbkutatására. Az összesen három dokumentált feltáró akció alatt lényeges előrejutás nem történt.

December 31-én számos barlangunk (közte a legjelentősebbekkel) kutatási engedélye (amelyeket az 1998-as rendelet kapcsán újítottunk meg öt évvel ezelőtt) megszűnt. A kutatási helyek felülvizsgálata és az új engedélyek megkérése a következő évre tolódott. (A megszűnt engedélyek: Jáspis, Lilla, Cubákos, Szepesi-Láner, Ikertebri, Tuskós, Balekina, Kis- és Nagy-mogyorós, Nyelesgambi, Speizi, Vizes.)

Egész évben folytak a Barati Judit és Krajnyák Erika által végzett denevérmegfigyelések. A párhuzamosan végzett hőmérsékletméréseknél újdonság, hogy egy Szenthe Istvántól "ellesett" ötlet szerint a mérőpontokon elhelyezett vízspalackokban mérjük a hőmérsékletet, ugyanazzal a hordozható mérőműszerrel. A vizsgálatok eddigi eredményeiről előzetes összefoglalót közlünk.

A bontás hangjai tisztán hallhatóak voltak a Létrási-Vizes 4-es bejáratán lemenvé, a második létra tetejének környékén állva ...

... a hangok érdekes módon az ellenkező oldalról jöttek, a lefelé vezető létra irányából, de ennél konkrétabb irányt nem nagyon tudnék mondani.

Jól hallatszott a veder csörömpölése, az ásás és a beszélgetés is (felismerhető volt pl. Maci hangja), de ez utóbbi nem volt érthető. A két pont közötti távolság miatt valószínűleg egy igencsak trükkös akusztikai "cső" lehet a két pont között légteres járatral és szálkő fallal, mert más konfiguráció nem tudná ilyen szócsőszerűen vezetni a beszédhangokat ...

Gyúró Lehel

Szerintem a 4. dimenzió hallat ismét magáról ...

1978-ban, nyáron, jöttünk vissza a Tótól a Vértes-ágban. A Rom-teremben pihentünk, lámpáink le voltak oltva. A vaslétrához vezető járat felől olyan hangokat hallottunk, mint amikor valaki vonszol egy teli műtrágyás zsákot. Megfelelően ledermedtünk, de senki nem ért oda hozzánk. Kifelé minden részbe benéztünk, de semmit nem találtunk.

Szabó Károly

Egyszer, azt hiszem Lenoccsal jöttünk kifelé a Vizesből csepegésmérés után, és már a Sójajok-hídjától jövet éppen ereszkedtünk lefelé a Hágcsós-terembe a ferde falétrán, amikor mögöttünk súrlódásos zajokat hallottunk. Megdermedtünk mi is, hiszen úgy tudtuk, hogy nincs senki sem rajtunk kívül a barlangban, s éppen onnan jött a hang, ahonnan az imént eljöttünk: mintha a Sójajok-hídja és a Hágcsós-terem között lévő felső részből érkezett volna a zaj. A súrlódást azután egy huppanás zaja követte, mintha valaki leugrott volna az agyagra ...

Vártunk, szóltunk is, hogy van-e ott valaki, de senki sem válaszolt. Kissé kényelmetlenül éreztük magunkat. Kint érdeklődtünk a többiekől: ment-e le még másvalaki a Vizesbe, de nemleges választ kaptunk. Mivel a Vizes már akkor is zárt barlang volt, kétszeresen is csodálkoztunk az eseten.

Ma felvetődött bennem egy lehetőség: lehet, hogy egy agyag-csuszamlás hangja volt? De hová "huppan"? Vagy a külszíni hangok érkeznek le oda időnként nagyon sajátosan?

Majoros Zsuzsanna

szerint a mérőpontokon elhelyezett vizespalackokban mérjük a hőmérsékletet, ugyanazzal a hordozható mérőműszerrel. A vizsgálatok eddigi eredményeiről előzetes összefoglalót közlünk.

DOKUMENTÁCIÓ

Január 31-én került bejegyzésre az Interneten az mlbe.hu domain név. Február 1-jétől tehát az egyesület honlapjának <http://www.mlbe.hu/> lett. Ezzel címváltozásaink egy időre megszűntek: a "költözések" ezentúl nem befolyásolják a honlap elérhetőségét, Internetes WEB-címünk (URL) nem fog megváltozni.

A regisztrációt a Kommunikációs és Kulturális Központ Alapítvány C3 számítógép-központja végezte. Az általuk nyújtott lehetőségeket kihasználva a levélcímünket is megváltoztattuk mlbe@mlbe.hu-ra. Ezen kívül további egyedi levelezési címeket vezettünk be: az egyesület mindenkori elnöke, alelnöke és titkára ezentúl rendre a következő címeken lesz elérhető: elnok@mlbe.hu, alelnok@mlbe.hu és titkar@mlbe.hu. A honlap kezelésével és a domain adminisztrációjával foglalkozó személyt pedig admin@mlbe.hu címen lehet elérni.

A regisztráció fenntartásáért (a domain név birtoklásáért) évi 5000 Ft-ot kell fizetni, amely várhatóan a jövőben sem fog problémát okozni az egyesületnek. A regisztráció azonban csak a név birtoklását jelenti, ezzel tárhely nem jár együtt. A honlapunk egy ideje egy ingyenes (az ingyenességért cserébe reklámot beszuró) Internet szolgáltatónál volt elhelyezve, a Freeweb-nél. A reklámentességért fizetnünk kellett. Ez kb. évi 4000 Ft összeget jelentett, de február 19-én lemondtuk, mert Szabó László (a. Colos) felajánlotta, hogy az általa bérelt szerveren elhelyezhetjük a honlapunkat. Ezzel honlapunk sebessége és elérhetősége lényegesen jobb lett. A Freeweb ugyanis a HTML-oldalakba "beszuró" saját kódjával helyezte el a reklámot a honlapokon, és a beszuró (a honlap megjelenési sebességét csökkentő) kódok a reklámentesség esetén is megmaradtak, csak a reklámablak méretét állították be nullára.

Február 1-én Hegedűs Norbert és Kovács Zsolt felmérték a Létrási-Vizes-barlang Adrenalin-kürtőjét, majd kiszereztek a korábban Burdiga Zsolt által bent hagyott kötelet.

Február 28. és április 1. között egy Interneten talált program alapján Burdiga Ottó egy új kereső programot készített az MLBE-honlap számára, saját, belső keresésre. A jól működő programot Szabó László is elkérte (júliusban) az általa fenntartott oldalak számára.

Áprilistól ismét felpörögtek az 50 éves jubileumi évkönyv körüli események. A tavalyi találkozót követően - mivel a könyv nem jelent meg - a szerkesztésben pár hónap szünet következett. A késő ősszel folytatódó munkák azonban tavaszra megsokasodtak, sürgőssé váltak, mivel az eredeti szerződés szerint május 31-ig el kellett volna számolni a támogatás összegével, és ehhez szükség volt a nyomda számlájára is. Azonban nem látszott biztosnak, hogy elkészül a könyv eddig a határidőig, ezért május elején 90 nap halasztást kértünk, amit meg is kaptunk. A szerkesztők, lektorok által még jóváhagyásra váró kézirat végül július közepére készült el. A terv szerint a szerkesztők a végső formára tördelt, a nyomdai formának megfelelő kivitelű, de külön lapokra nyomott változatot kapták volna meg korrektúrázásra. Ezért a leadott kézirat számos formai előtervet tartalmazott (betűtípus, betűméret, oldal-formátum, borítóterv, képek és ábrák elhelyezési vázlata szövegekkel), de hiányzott a képeket, térképeket tartalmazó oldalak jelentősebb grafikai tervezést kívánó részletes terve. Az augusztus 31-i határidő ismét kétségessé vált, de a nyomdai előkészítési munkák folytak, és talán volt esély a határidőt követő 30 napon belül leadandó jelentéshez egy elkészült bemutatópéldányt csatolni. A számlának azonban augusztus 31. előttinek kellett lennie, ezért előszámla alapján rendeztük a beszámolóhoz szükséges pénzügyi teljesítést. Végül elkészült a beszámoló, a könyv első lenyomata viszont nem, illetve ami elkészült, olyan mértékben nem felelt meg az elképzeléseinknek, és olyan mennyiségű hibát tartalmazott, hogy gyakorlatilag újra kellett kezdeni a tördelést és a grafikai tervezést. A második tördelést saját tervei alapján Kovács Attila végezte, a QuarkXPress nyomdai

tördelőprogram segítségével. A nyomdára előkészített könyv Karácsonyra lett kész. Ekkor kezdődött meg szerkesztői, lektori korrektúrázása, ami bőven áthúzódott a következő évre.

G. Les Seymour (Szabó László) 1966-ban nem tudta befejezni az anizuszi mészkősvárról szóló tanulmányát. Egyrészt sürgette az ebben a témában megrendezett ankét időpontja, másrészt a sokszorosítási engedélyben 40 oldalra korlátozták a terjedelmet, harmadrészt az utólagos kiegészítés lehetősége is megszűnt amiatt, hogy az akkori politikai viszonyok miatt kénytelen volt elhagyni az országot. Az 50 éves évfordulóhoz feldolgozott dokumentáció között előkerült az ankét anyagának néhány stencilezett példánya. A sokunk számára újdonságnak számító anyagban érdeklődéssel olvastunk az akkori eredményekről, a csoport tagjainak lelkesedéséről, a karsztvizek keletkezése és mozgása mérésének Szabó László által kiötlött és alkalmazott módjára. A csoport akkori példaértékű lendületének mozgatója abban az időben Szabó László volt. Az anizuszi mészkősvár témájában lelkesedése ma, 69 évesen, Ausztráliában sem csökkent, az egykori dolgozat általunk (Mogyorósi József és dr. Lánárt László által) digitalizált példánya, és saját azóta megszerzett tudása és tapasztalata alapján a téma újrafeldolgozását tervezi. Ehhez természetesen szüksége van a segítségünkre, elsősorban a helyszíni, terepi munkák (mérések, megfigyelések) miatt. Az új dolgozat az Interneten fog megjelenni. Eddig a munka előkészítése történt meg: a feladat megfogalmazása, és a lehetséges résztvevők körének összeírása.

CSOPORTÉLET

Bár február 1-jén a Bányász-túra még megvolt a nagy hideg ellenére is, de a február 8-ra tervezett Fekete-túra - az egyébként is meglevő 25-30 cm hóra még ráesett 80 cm miatt - a felszíni megközelítés nehézsége miatt elmaradt.

Február 1-jén Nováki János jelentkezett egy tiszafüredi ifjúsági klubból, hogy tartsunk barlangos bemutatót náluk, és rendezzünk fotókiállítást, valamint egyúttal meséljünk arról, hogyan tudott 50 éve "talpon maradni" az egyesület. A többszöri levélváltás és egyeztetés után, mely közben mentős-bemutató is felmerült, végül nem történt semmi. Igaz, valódi kiállítási anyagunk nincs is.

A február 11-i közgyűlésen tiszteletbeli tagokat választottunk: A három jelölt közül csak dr. Lénárt László és Szabó László (G. Les Seymour) vált ténylegesen tiszteletbeli tagunkká, mert dr. Gyurkó Péter köszönettel visszautasította a jelölést azzal, hogy ő még aktív tagnak érzi magát.

Új tagokat is vettünk fel: Gyúró Lehel és Balla Béla személyét teljes jogú tagként nagy többséggel szavazta meg a közgyűlés. Burdiga Ottó és Lipták Roland pedig korábban megszűnt tagsága miatt kérte újrafelvételét (mint pártoló és mint teljes jogú tag).

Február végén, március elején ismét jártunk a Lampóban (Lamprechtsofen Vogelschacht), legalábbis a túrázásra engedélyezett alsó szakaszán. A szállás szokás szerint a bejárat előtti barlangásházban volt, ahol miskolci és nyíregyházi barlangászok, valamint ismerősök és szimpatizánsok töltöttek el egyénileg változó időt, de összesen tíz napot. A Lampó-túrákon kívül kisebb-nagyobb kirándulások keretében felkerestük a környék szurdokait, jártunk Hallstattban, és osztrák barlangászok vezetésével néhányan túráztak a Lengfeldkeller- és a Hirlatz-barlangban is.

Március 2-án Orehovszky István (külsős) gondnokunk a polgári szolgálat teljesítését befejezte. Ducsai Gergely másnap, 3-án kezdte el a polgári szolgálatot, ami előreláthatólag 2004. február 2-ig fog tartani.

Az ózdi Újváros-téri Természetjáró Diák Sportkör március 24-én jelentkezett levélben barlangtúrák után érdeklődve, túravezetést kérve (állítólag a Kecske-lyukban jártak már önállóan), de

nem tudjuk végül valóban jártak-e Létráson, voltak-e barlangban. A kutatási jelentésekben szereplő vendégek nevei alapján ezt utólag nem sikerült kideríteni.

Áprilisban ismét hozzákezdünk a létrási ház nagytakarításához, illetve az idén - a vendégszoba rossz állapota miatt - kicsit többre készültünk: felújításra. Kertész Gábor, Kovács Mátyás, Ónodi László és mások közreműködésével az omló vakolat kijavítására és belső falfestésre, a bútorok (szekrények) kicserélésére, az ágyak (priccsek) felújítására készültünk. A műanyag padlóburkolat lecserélését csak feltételesen terveztük, ha időnk és pénzünk lesz hozzá. (Nem lett!) A felújításhoz pályázati úton próbáltunk pénzt szerezni, azonban minden pályázathoz valamilyen szinten bizonyítanunk kellett volna, hogy legalább minimális közünk van a házhoz. Ezért ismételen kezdeményeztük a BNP felé a gondokságba vételi szerződést ... sikertelenül.

Ebben az évben vezettük be a vendégszoba használati díjának kiegészítéseként az 1000 Ft/nap fűtési díjat.

Április 10-én este Budapesten feltörték azt az autót, amiben Riskó Ágnes átmenetileg tárolta a hátizsákját, és benne a barlangos felszerelését. [Bölennyel (Boldog Istvánnal) készült szombaton barlangba menni.] Az esetlegesen eladásra felkínálás miatt a barlangos levelező listákon is felsorolt holmikból azonban (hátizsák, sisak, overál, alöltözés, csizma, nittelő készlet, hálósák, felfújható derékalj, ...) semmi nem került elő.

Az MKBT április 12-i vezetőségválasztó közgyűlésén (ahol dr. Korpás László lett az elnök, Börcsök Péter pedig a főtitkár) Botos Zsoltot titkárnak, dr. Lénárt Lászlót pedig a választmány tagjai sorába választották meg a jelenlevők.

Gyúró Lehel sikeresen befejezte a túravezetői tanfolyamot. Az eredményhirdetés április 12-én volt Budapesten, a Pál-völgyi-barlang előtt.

Az MKBT tagjaink létszáma az utóbbi években nagyon lecsökkent: mindössze 12 fő. Áprilisban, az aktuális névsor lekérésekor tudtuk meg, hogy Majoros Zsuzsannának a 2003. évtől - 30 éves tagsága miatt - többé nem kell tagdíjat fizetnie.

Május 1-4. között Vadász István szervezésében nagyobb csapat (Galán Mihály és Edit, Kiss János, Kosztolányi Katalin, Forrai Mária, Albert László, Kovács Zsolt, Kovácsné Révész Rita, ... stb) járt Erdélyben, sikeres túrát téve az általunk tavaly megismert Szegyesdi-völgy barlangjaiban és szurdokában, és a Száraz-Őr-völgyben.

Május elején dr. Riskó Ágnes, Pásztori Zsolt, Balla Béla és Mogyorósi Anikó Lengyelországban túrázott. A kielcei Wojtek Gozdz vezetésével egy idegenforgalmi barlangban, a Pók-barlangban, valamint Wielickán a sóbányában jártak.

Május 10-én Németh Ágnes, Németh Mihály, Oláhné Sinka Tünde és Oláh Sándor, Szalai Béla vezetésével a bányamentők vendégeként Lyukóbányán járt bányalátogatáson.

Május 15-én a Fekete-barlangban, 16-án pedig az István-lápai-barlangban túrázott az a hét szlovákiai és csehországi barlangász-búvár, akik a 2002. év eleji esztramosi búvármentésben részt vettek, és Kutas Tamás meghívására most ellátogattak a Bükkbe. A túrákat Hegedűs Norbert és Galán Mihály vezette.

A Borsodi Sörgyár "Night Fever" futóversenye ebben az évben május 31. - június 1. éjjelén került megrendezésre a tiszaujvárosi strandon. Nekünk most kevesebb dolgunk volt, mint eddig. Minden

ponton volt egy sörgyári ember is, és nekünk "csak" segíteni kellett, de a munkáért kapott pénz (100.000 Ft) ugyanannyi volt.

Május 9. és június 28. között alapfokú barlangjáró tanfolyamot tartottunk 20 résztvevőnek. Az elméleti vizsga július 4-én a Tudomány és Technika Házában, a gyakorlati július 5-én, Létrás-tetőn volt. A húsz tanfolyamos közül 15 tett sikeres vizsgát: Lénárt Emese, dr. Mogyorósi Anikó, Básti Edina, Lénárt Ibolya, Szolodun Gyula, Szalai Béla, László Péter, Nagy Zsolt (Zsófi), Németh Ágnes, Pásztori Zsolt Márton, Boronkai József, Németh Mihály, Galán Edit, Nagy Zsolt, Molnár Balázs. A pótvizsga időpontja kicsit elhúzódtott, 2003 folyamán nem került rá sor.

Az idei barlangnap június 28-29-én a pilisi Klasztrompusztán volt megrendezve. A néhány szokásos pilisi felszíni és barlangos helyszín meglátogatásán kívül a jelenlevő tagság nagy része szombaton a Gerecsében túrázott Polacsek Zsolt meghívására a Döbbenet-, a Betyárkörte-, a Paksimogyoró-, a Tüzes- és a Kullancsos-barlangban. A sűrű program időhiánya miatt csaknem elmaradt délután a Vértessomlói-(Slagomacska-)barlang felkeresése, ami tulajdonképpen az egész kirándulás kiinduló ötlete, alapvető célja volt. Láttuk azonban végül, illetve aki átfért a bejárat utáni szűkületen láthatta és fotózhatta is a közelmúltban egy régi, felhagyott kis kőbányában feltárt (majd rövidesen le is zárt) barlangot. A hévizes eredetű barlang a szép és sérülékeny barit- és gipszkristályai védelme érdekében nem látogatható, ez az alkalom is csak a fotózás miatt jöhetett létre.

Július utolsó hetében Gyúró Lehel (egy kisebb társasággal - Barati Judittal, Feigel Lóránttal) a "Z" és az Anubis közös táborában járt a Királyerdőben, bontani, túrázni és fotózni. Az utána következő héten a "Z" és a Crystal csoport pádisi kutatótáborán vettek részt, Gyúró Lehel fotózott a Valea Rea-barlangban.

Július 26. és augusztus 3. között az egyesület ismét szervezett nyári kutatótábort. Praktikus okok miatt csak egy hét időtartamra. A tervezett fő program a Szepesi-barlang térképezése volt, de szóba került a Kühne Andor-barlang végponti szűkületének átvésése, illetve a Picoluca-barlang bontásának folytatása is. Kovácsné Révész Rita vállalta, hogy főz, az önköltséges alapanyagokból. A rövid idő miatt leginkább azokat vártuk, akik dolgozni akartak.

Végül is évek óta nem volt ilyen sikeres és népes kutatótábor. Az eredeti három helyett több munkahelyen is tevékenykedtünk. A munkák között bontás, térképrajzolás, kürtömászás, ácsolás, méréselőkészítés, létracsere, ... stb. szerepelt, összesen 123 órában. A ház elé új asztalokat és padokat ácsoltunk. Nyolc ukrán és négy lengyel vendéget fogadtunk.

Megtartottuk a Maxi Kupa versenyt. Az idén fantasztikus időket futottak a csapatok, a tavalyi első helyezett ideje 2003-ban például csak a harmadik helyre lett volna elég. Az első helyezett a Juhász Béla, Oláh Tamás páros lett, 14' 46" csapatedővel. Nyolc év után ismét tartottunk balekavatót, ahol 21 balekot kellett az Isteni Fényben Tündöklő Dicső Firmák Tanácsának valahogy levizsgáztatnia.

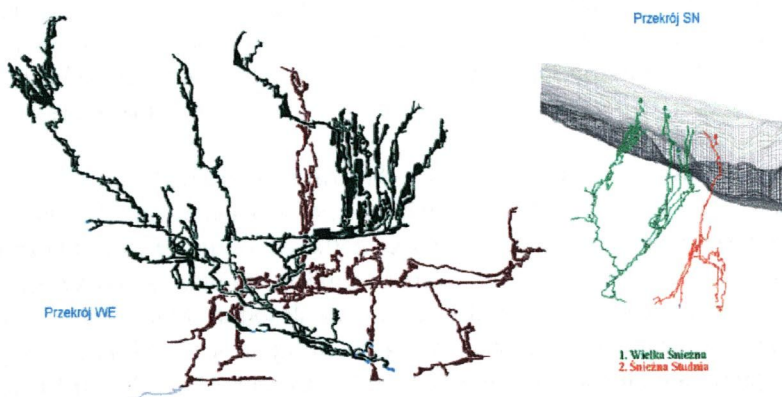
A zárótáború az augusztus 2-án, szombaton volt. A Láner Kupát a jelenlevő összesen 27 teljes jogú tag Kovács Attilának szavazta meg. Volt krampampuli is, majd hajnalig tartott a szokásos közös, gitáros éneklés.

2002-ben a Bánhorváti Tisztaságáért Baráti Kör nyerte a Tájésebszet kampány második helyezette számára általunk felajánlott barlangtúrát. Tavaly nem tudtuk miért nem éltek ezzel a lehetőséggel, de "Ami késik, nem múlik!", az idén augusztusban jelentkeztek nyereményük "átvételére". Üveges József vezetésével öten jelentek meg Lillafüreden, ahonnan Kovács Attila kalauzolta fel őket Létrás-tetőre, hogy megtegyék a barlangi túrát vele a Létrási-Vizes-barlang I. és IV. bejárata között. A felszínen járva még nem értették, hogy miért kell majd két óra a két bejárat közötti látszólag kis távolság megtételéhez, de a IV. kijárat alatti létráknál már semmin nem csodálkoztak.

Augusztusban kérelemmel fordultunk Miskolc polgármesteréhez, hogy a Miskolc Megyei Jogú Város Mecénás Alapjából támogassa az 50 éves jubileumi évkönyvünk kiadását. (Választ - és támogatást - csak a következő év elején kaptunk.)

"Pozdrowienia z Zakopane! Üdvözet Zakopánéból!"

A tátrai lengyel barlangkutató csoport barlangtúrázásra jelentkezett be (István-lápára) augusztus elején, cserébe a Snieżna Studnia barlangjukba való bejutást, vezetést ajánlották fel. Szeptember végére ígérkeztek, de végül nem jöttek. Ezt írták eredetileg: "Lenne egy csere javaslatunk, hogy ti eljőnétek Zakopanéba, az elszállásolást, továbbá az engedélyt mi elintézzük a legbecsesebb barlangunkba a Snieżna Studnia-ba (Havas-Aknába)."

Augusztus 15-17. között Hegedűs Norbert Montenegróban járt. Későn ért ki, a Kotori-öböltől nem messze levő Lovcen 900 méteres platóján rendezett kutatótábor végére. Mindössze egy 280 méteres barlangban járt, annak is csak a felső felében.

Augusztus 28-30. között Forrai Mária, Kiss László, Lénárt Emese, Kosztolányi Katalin, Migály Anikó, Tóth Zoltán és Vadász István kolozsvári barlangászok emléktúráján a Lesi-völgyben levő Tutajos-barlangban Ugron Gábor emléktáblájának koszorúzásán vett részt.

Augusztus 30-án egy öt köbméteres szemetes konténer érkezett Létrasra. Ingyen!!! Köszönet érte F. Nagy Zsuzsának. Sokan voltunk Létrason, megpakoltuk (File Ferenc, Kovács Mátyás, Kertész Gábor és mások). Sikerült úgy belelendülni a lomtalanításba, hogy valószínűleg sokan fognak keresgélni holmikát. Egyszerűen minden holmit kidobáltunk, aminek nem volt gazdája. Felszámoltuk a ház háta mögötti "jó lesz még valamire" lerakatot, csak az ácsolásra alkalmas deszkák maradtak meg. Természetesen a szemetet is bepakoltuk, valamint a nagy tűzrakóhelyen felhalmozódott éghetetlen anyagokat (konzervdobozok, olvadt üvegek, stb.).

Az év folyamán egyre kevesebb víz jött a létrási forrásból. A Róka-kút csövön elvezetett vize a lyukas kőnél gyakorlatilag már csak csepegett. A korábbi években is voltak már próbálkozások a cső elfagyott, esetleg szétcsúszott végeinek, illetve a forrásból kijövő csőcsonk megkeresésére. Kisebbségi átmeneti javulást mindig sikerült elérni, de most augusztusban a helyzet már tarthatatlanná vált: a vizet (vagy valami folyadékot) már csak Jávorkútról lehetett beszerezni. Ezért Botos Zsolt, Gyúró Lehel és Mogyorósi József szeptember elején kiásta forrás betonmedencéjét, majd két héttel később File Ferenc, Galán Mihály, Botos Zsolt és Kertész Gábor ki is takarították a bent hagyott zsaludeszkákat, a rajtuk élő barna, kénszagú kocsonyás valamit, a fagyökereket és az iszapot. A cső visszacsatlakoztatása és a forrás lefedése, Szalai Ferenc irányításával, csak később, az év vége felé történt meg, addig vízminőség vizsgálatot is végeztünk, de a lényeg már szeptemberben sikerült: ismét bő és egyenletes vízhozamú forrást használhatunk.

Szeptember közepén egy egynapos kiránduláson Forrai Mária, Horváth Ibolya és Eszter, Kovács Attila és Vadász István a szlovákiai Murányi-fennsíkron túrázott, az Ochtinai-aragonitbarlangot is útba ejtve. A fennsík nagyon szép és érdekes, megérne egy többnapos túrát is, az aragonitbarlang pedig

fantasztikus. Egy megjegyzést megérdemel a szlovák túravezetők viselkedése is, ami egészen egyszerűen: arrogáns és felhőborító.

F. Nagy Zsuzsanna kezdeményezésére Veres Lajosnak sikerült Lyukóbányáról 23 darab leselejtezett védősisakot szereznie szeptember végén. Ebből tíz darabot félretettünk a gyerektáborokban való használatra, 13 darabot pedig Létráson helyeztünk el, az alkalmi vendégtúrázók számára. (Egyébként jelezték a bányánál, hogy februárban ismét érdemes érdeklődni, mert inkább nekünk adják, mint hogy elégessék.)

Szeptember végén felmerült a lehetősége, hogy megvásároljuk a létrási pajtát. Jó lenne, ha lenne saját(!!) helyünk Létráson. Sok évtizede szeretnénk a bizonytalan kutatóház helyett egy biztos fészket. Pontosán nem tudjuk ki a tulajdonos, az utóbbi években az épületet már senki nem használta. Valamilyen gyerektáboroztató alapítványt sejtettünk tulajdonosnak, azelőtt pedig az úttörőket gondoltuk annak - az biztos, hogy nyaranta vándortáborok színhelye volt a pajta sokáig. A padlástér ajtaja ma is be van lakatolva. Egy nő jelentkezett a tulajdonos(ok?) nevében, és október másodikára meg is beszéltünk vele egy találkozót Miskolcon. "Szerencsére" nem jött el, mi viszont annál nagyobb létszámmal képviseltük az egyesületet, így legalább magunk között megbeszélhettük a dolgokat. Amiket megtudtunk (majdnem teljesen biztosan):

- A terület tulajdonosa a magyar állam.
- Az erdészeti jog (és csak az erdészeti) az erdészeté, kezelői joga a nemzeti parknak van a területre.
- Sem a ház, sem a pajta nem létezik a tulajdoni lap szerint. A PTK szerint viszont az épületek öröklik a terület jogállását (tehát az állam a tulajdonos!).
- A gyereküdültető alapítványnak (nem tudjuk a nevüket pontosan) van egy bérleti szerződése az erdészettel, de a papír nincs meg. (A BEFAG elismeri a szerződés létét, de a papírt nem találják, a "tulajonos/eladó" nő talán meg fogja találni a saját példányát.)
- Állítólag van már egy vevő a pajtára, aki 400.000 Ft-ot ajánlott.

További szempontok és körülmények:

- Az erdészet nem adhatta bérbe az alapítványnak, hiszen a pajta nem az erdészeté. Ha a létező szerződés jogszerűtlen, akkor semmis, és mi sem köthetünk az erdészettel semmilyen szerződést sem a használatról, sem a tulajdonról.
- "Vásároljunk" meg egy (bizonytalan tulajdonú? nem létező?) épületet 500.000 forintért (egy kis fát, sok cserepet, még több betont), amire semmilyen jogunk nem lesz? Bármikor kötelezhetnek a lebontására, eltávolítására.
- A pajta a kutatóház "kiváltására" nem alkalmas. Egyrészt kicsi nekünk, másrészt sem raktárnak, sem téli szállásnak nem felel meg. Ráadásul ennek kapcsán a nemzeti parknál ismét felmerülhet a kutatóházból való "kilakoltatásunk", hiszen már lenne saját "tulajdonunk".
- Lényeges szempont volt, hogy nincs pénzünk! Megvásárolni csak kölcsönből tudnánk (tagi kölcsön lehetősége is felvetődött).

A vezetőségben felmerült a rendkívüli közgyűlés összehívásának gondolata is, ahol a tagok eldönthették volna, hogy megvásároljuk-e a pajtát, és azt is, hogy milyen pénzből, de a sok negatív szempontot mérlegelve végül a vásárlást elvetettük, közgyűlésre ez ügyben nem került sor. Az alapítvány képviselője többet nem jelentkezett (mi sem kerestük), a pajta pedig azóta is változatlan (kihasználatlan) állapotban áll a létrási réten.

Október elsején vettük észre, hogy a Lilla-barlangot megpróbálták feltörni. A betonacélból és vaslemezekből készült ajtót kinyitni eszköz nélkül (a fészegetéshez csak a helyben talált kőveket használva) természetesen nem sikerült, de a lakat "megadta magát". A nyitáshoz szükséges pecek letört róla, a kulcs megszorult benne. Később a nyitási próbálkozásaink közben a kulcs bele is tört. Bátori Károly december végén kézi fűrészlappal vágta ketté nem kis nehézségek mellett (mivel "vakon" kellett dolgozni). A napvilágra került lakaton látszott, hogy az (egyébként teljesen

értelmetlen) ütések miatt a lakattest behorpadt, ezért nem fordult el a kulcs, ezért nem volt nyitható. A felkerült új lezárás és új lakat, valamint az év végén megszűnt kutatási engedélyünk miatt, egy időre barlangkulcs nélkül maradtunk.

Október 5-én a Láner-barlang Fofó-ágát, és a Létrási-Vizes-barlang szokásos (I. - Tó - IV.) túraútvonalát mutattuk meg horvát vendégünknek, Petra Ujevicnek, dr. Hevesi Attila kérésére.

Október végére Vadász István ismét erdélyi kirándulást szervezett, azonban a Belényes előtt fejre álló és árokban landoló autója miatt ez a túra meghiúsult. A kocsiban (bár mindenki aludt) komolyan senki sem sérült meg. Az autót itthon totálkárosnak minősítették.

F. Nagy Zsuzsanna kezdeményezte azt is, hogy a nyári gyerektáborok résztvevőivel, a régebbiekkel is, ezentúl év közben is találkozzunk. Ezért évszak-túrák szervezését tervezte, ahová szülővel vagy anélkül szeretettel várunk majd minden egykori táborlakót. Az első túra október 26-án, vasárnap volt, s Fehérkőlápa volt az útirány.

Október közepén barlangtúrák után érdeklődő gyerekek nevében Szabó Éva, a hatvani Bajza József Gimnázium tanára jelentkezett. Egy-két barlangban (Solymár, Mátyás-hegyi, Kecse-lyuk) már jártak, és alapfokú tanfolyamot is végeztek. Eredetileg 40-fős csoportot akart hozni a tanárnő, de erről sikerült lebeszélni. Végül november 19-én Kiss Judit tanárnő érkezett meg hatodmagával. Galán Mihállal és Kovács Attilával a Vizesben túráztak, és egy kicsit besegítettek a Tuskós-bontás felszíni vödörzésébe. A barlang is és a barlangi bontás is tetszett a társaságnak, a kapcsolatot folytatni akarják.

November 1-jétől (2004. március 31-ig) az egyesület működtetésre kibérelte a volt FETE-s mászófalat, nemcsak egyesületi tagok, hanem egyéb mászó, barlangi vagy kötéltechnikai gyakorlat iránt érdeklődők számára is. A mászófalon több út található gyerekek részére is. Korábban eléggé közkedvelt volt a gyermek út felnőtteknek is, valamint kötéltechnikai pályák kiépítésére is volt lehetőség, a vastraverzek miatt. A használati díjon kívül, egy elismervényt volt kötelező mindenkinek aláírni, miszerint a meghatározott házirend betartása mellett a mászófalat és az egyéb pályákat, mindenki saját felelősségére használja. Az egy fix kötélen kívüli további kötelekről és egyéni védőfelszerelésről mindenkinek magának kellett gondoskodnia. A mászófal ügyeletét Oláh Sándor, Mihailov Csaba, Gedeon Péter és Suga Norbert látta el.

A november 7-9. közötti szakmai napon (Barlangkutatók Szakmai Találkozója) Debrecenben - hála debreceni tagjainknak és az általuk biztosított szállásoknak - jó sokan részt vettünk, bár ebben az évben csak hallgatóként. Az ATOMKI Nagyelőadójában tartott érdekes és színvonalas előadásokat meglehetősen változó létszámmal és személyi összetételben látogattuk, de a szombat esti fantasztikus filmvetítésen mindenki ott volt. (Éjjel hazafelé még a Holdfogyatkozást is sikerült megfigyelni.)

Novemberben sikerült megtalálni a Zombolykutatók című, 1953-ban, a Bolhási-víznyelőbarlang feltárása kapcsán forgatott filmet a Magyar Nemzeti Filmarchívumban, és a másolásához szükséges vágóasztali díj (4640 Ft) ellenében sikerült videokazettán megszerezni. Maga az alapanyag is elég rossz minőségű (egyrészt az 50-es évek technikája, másrészt a film öregedése miatt) a kazettára másolás is rontott rajta, úgyhogy egyelőre nem adjuk ki megnézésre. (Jó lenne majd csak a digitalizált változatot köröztetni.) A film egyébként a korabeli Magyar Híradó egy részlete, mindössze három perc, és a megküldött kópia ellenére az MNFA tulajdona maradt. Nagy nyilvánosság előtt nem, csak egyesületen belül vetíthető, harmadik személynek ki nem adható, Internetre nem tehető.

A bérelt mászófalhoz kapcsolódó esemény volt, hogy a Magyar Posta Rt. Miskolci Igazgatósága 2003. december 6-án 08.30 és 24.00 óra között a Miskolc Városi Sportcsarnokban Postás Sport Gálát rendezett. Az események része volt a sportcsarnokban lévő, éppen általunk működtetett mászófal

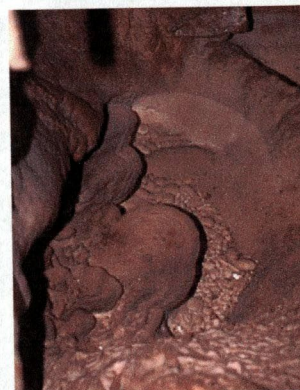
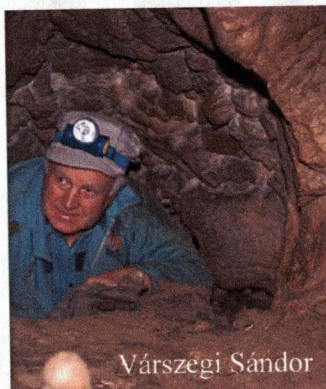
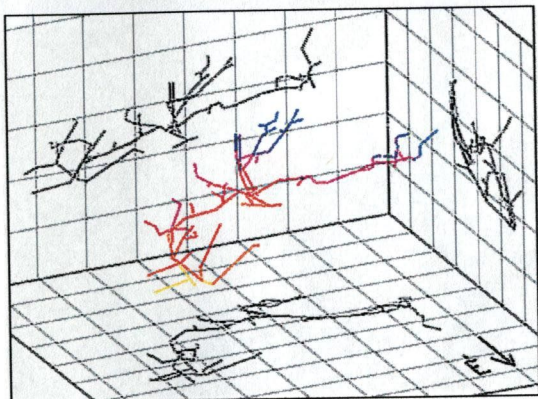
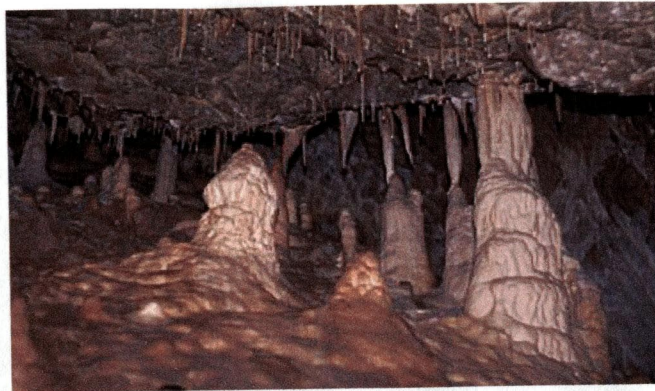
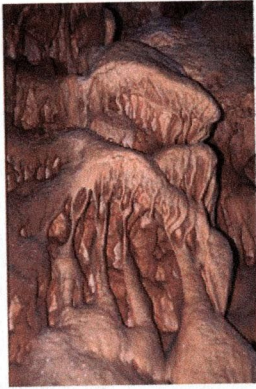
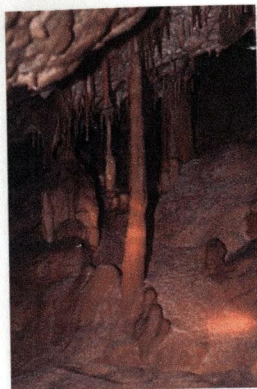
használata is. Mi (Básti Edina, Nagy Zsolt, Mihalov Csaba és Oláh Sándor) vállaltuk a lebonyolítást 9.00-tól 18.00-ig. "Húzó" volt, mert igen nagy sikert aratott a mászási lehetőség. Pihenni ez idő alatt nem igazán tudtunk, nem beszélve az étkezésről. Mindenesetre nagyon sokan új dolgokat tudtak meg az egyesületről, egyesületi életről, a barlangászatról és a falmászó sportról.

A posta-program szervezője Ocela Tibor úr volt, nagyon meg volt elégedve a csapattal, illetve annak hozzáállásával. A kapcsolatot Oláh Sándor vette fel vele, és ő intézte a szerződéssel és a résztvevők szervezésével kapcsolatos teendőket. Az ajánlónk Montovay Péter, a sportcsarnok igazgatója volt.

Hasonló rendezvénye volt a Providencia Biztosító Rt.-nek Karácsonykor. Ők csak 10.00-tól 15.00-ig kérték a lebonyolítást. A résztvevők Básti Edina, Mihalov Csaba és Oláh Sándor voltak. Itt Edina személye volt a lényeges, aki pszichológus, mert kifejezetten kérték, hogy a problémás gyerekekkel is tudjunk foglalkozni, ha valakin eluralkodna a pánik, stb. A siker itt is óriási volt, pihenni alig tudtunk, az összes gyerek versengett a mászásért. A felkérés szintén Montovay Péter ajánlására történt.

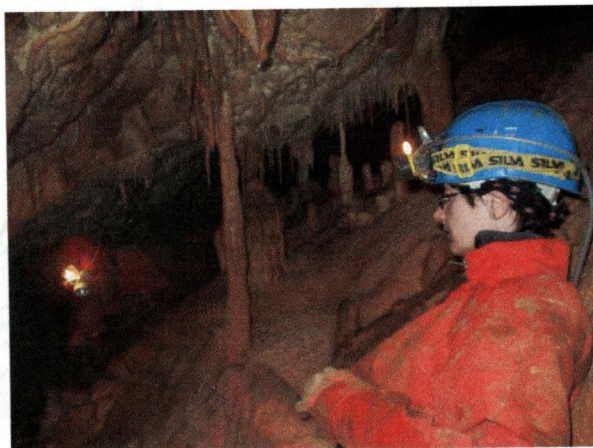
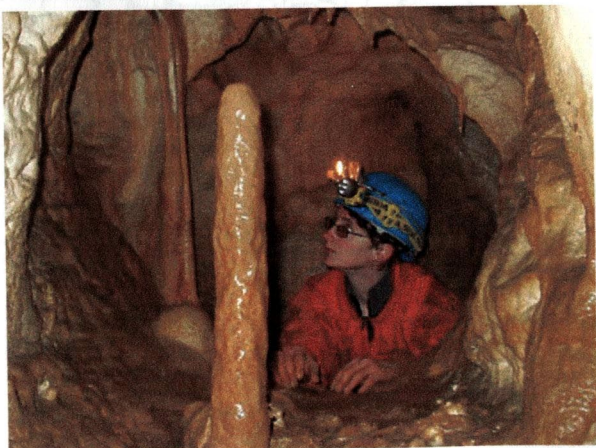
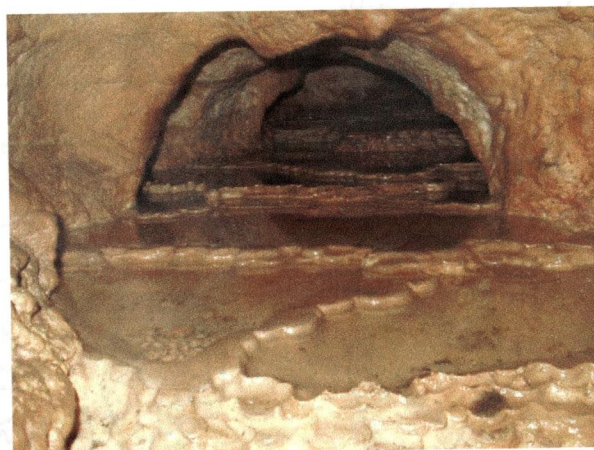
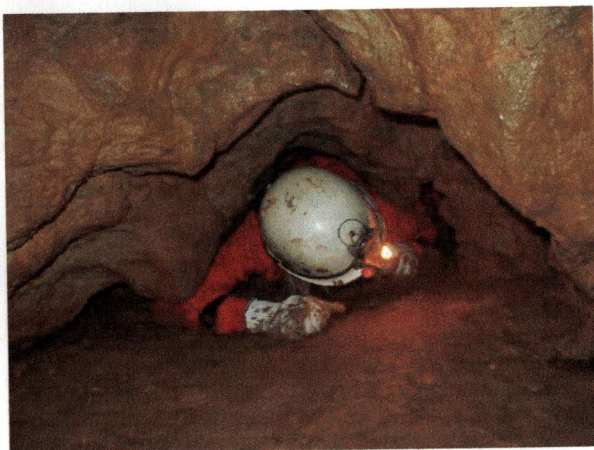
B. Tóth Erika, a Miskolci Rádió riportere Szabó Tamással és Kovács Attilával készített riportot egy extrém sportokról szóló műsor számára. Az anyag a Kossuth Rádió Napközben című műsorában ment le december 11-én. Nem tudunk olyan tagunkról, aki hallotta volna.

December 27. és 31. között, mint minden évben, ismét volt téli tábor. A cél a Tuskós-barlang bontása volt, de a kutatási jelentések alapján az adott időszakban mindössze egy bontótúra ment a barlangba.

Az első képek a Bronzika-barlang újonnan feltárt részeiből, és az első vázlatos felmérés poligonja.
Fotó és rajz: Kiss János

Bronzika-barlang. További képek 2003 márciusából
Fotó: Pásztori Márton Zsolt

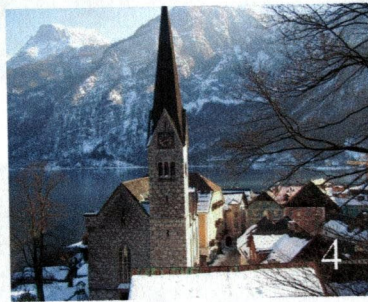
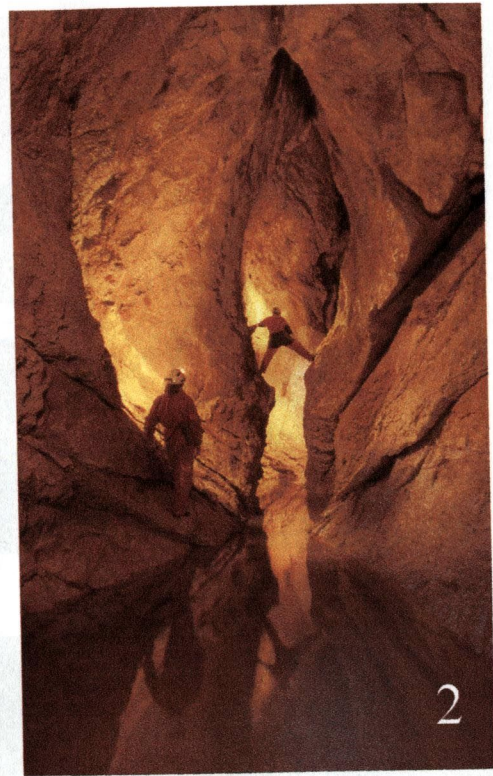

Csoportkép a nyári kutatótábor utolsó napján.
Fotó: Botos Zsolt

1. Lempöcsés
2. Lempöcsés
3. Lempöcsés
4. Hálós
5. Lempöcsés
6. Lempöcsés

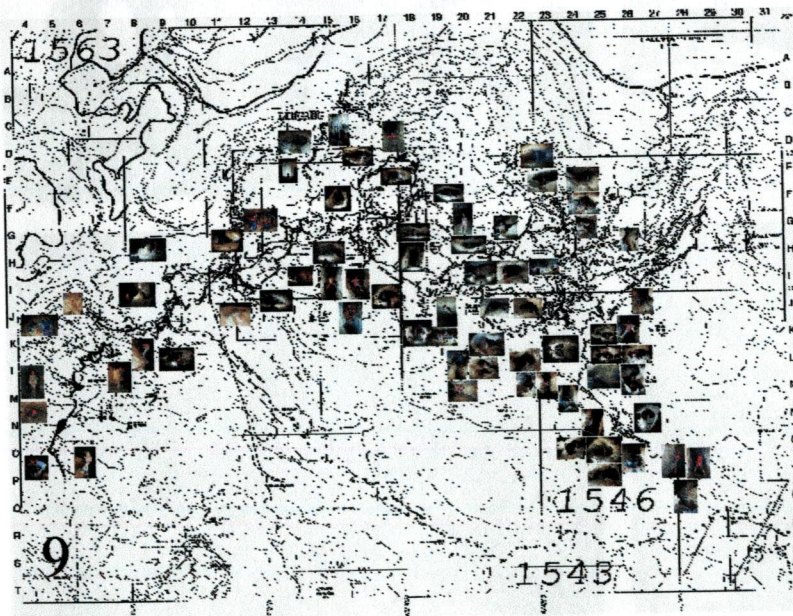
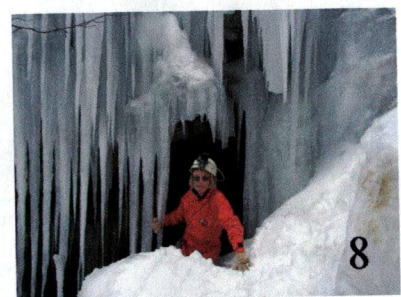
A félkész krampampulira kihelyezett figyelmeztetés.
Rajz: Oláh Sándor

Ausztria, Lampo túra

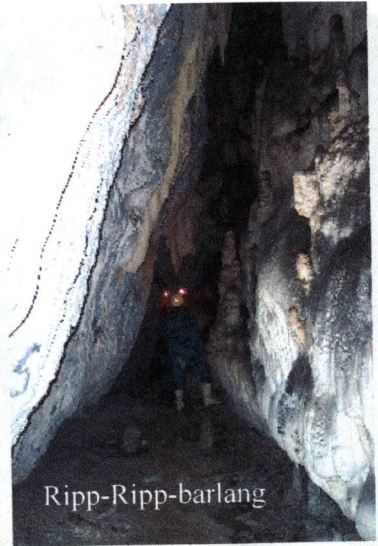
1. Lamprechtsofen-Vogelschacht
2. Lamprechtsofen-Vogelschacht
3. Lamprechtsofen-Vogelschacht
4. Hallstatt
5. Lengfeldkeller - Várjuk a túravezetőket.
6. Lengfeldkeller - Megjöttek, indulunk.
7. Lengfeldkeller - A meredek oldalon kapaszkodókötelek mentén közelítjük meg a barlangot.
8. Lengfeldkeller - Bejárat.
9. Hirlatz-höhle - Itt is jártunk.

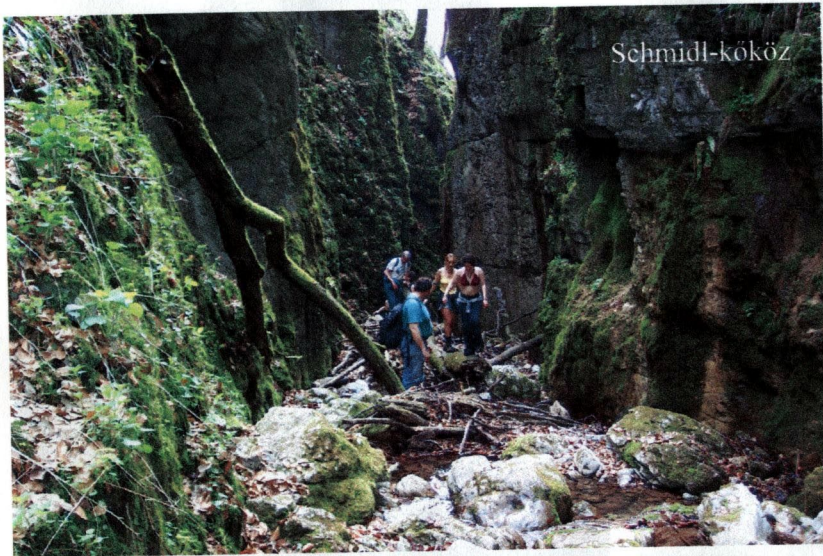

Erdélyi túrák
Fotó: Vadász István

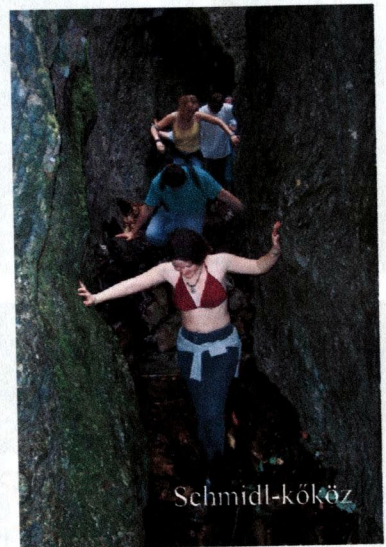
Szegyesdi-völgy

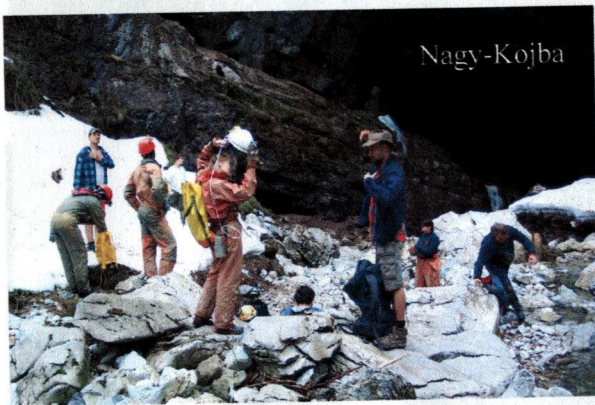
Ripp-Ripp-barlang

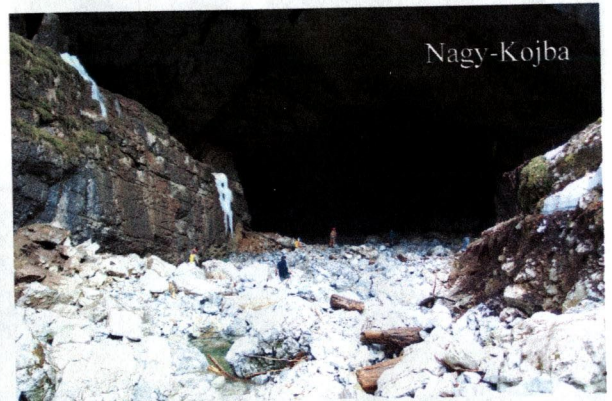
Schmidl-kököz

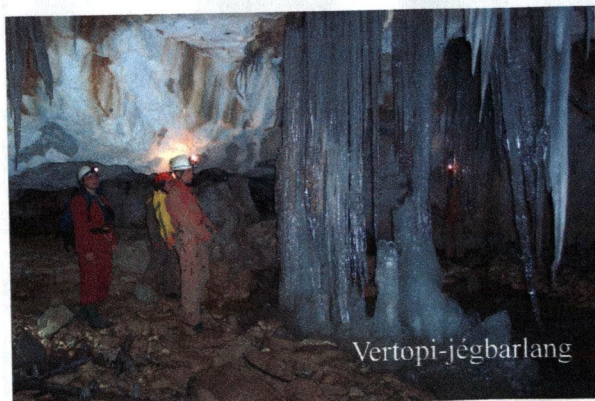
Schmidl-kököz

Nagy-Kojba

Nagy-Kojba

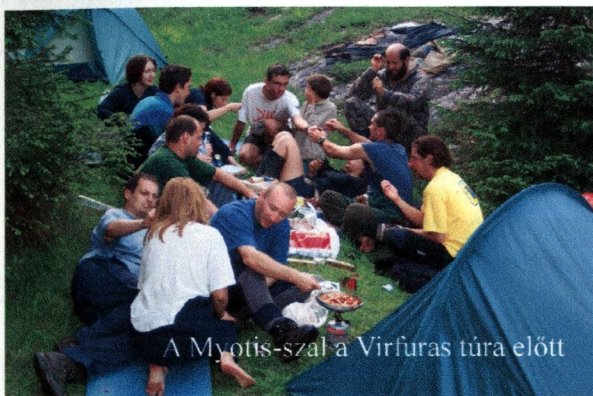

Vertopi-jégbarlang

Juhok-barlangja

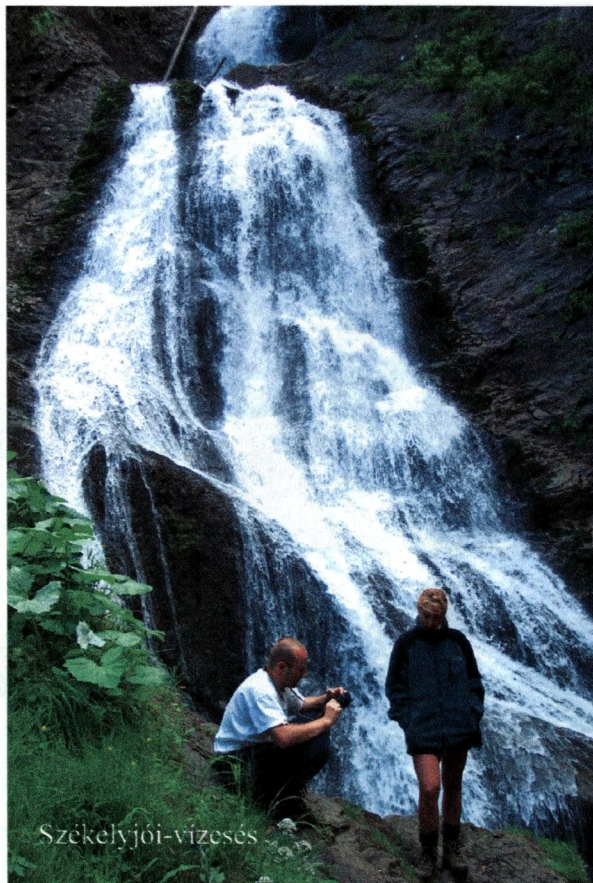
Erdélyi túrák - Fotó: Vadász István

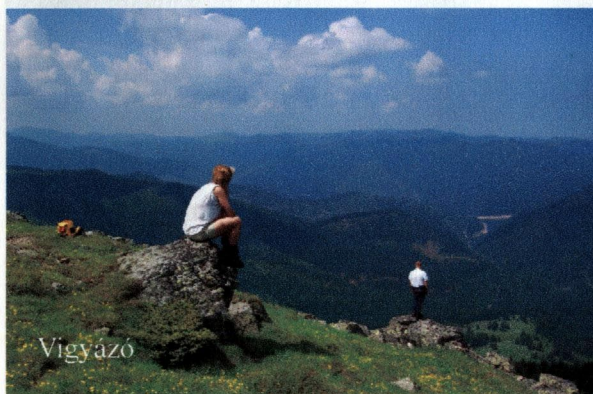
A Myotis-szal a Virfúras túra előtt

Sebesvár

Székelyjói-vízesés

Vigyázó

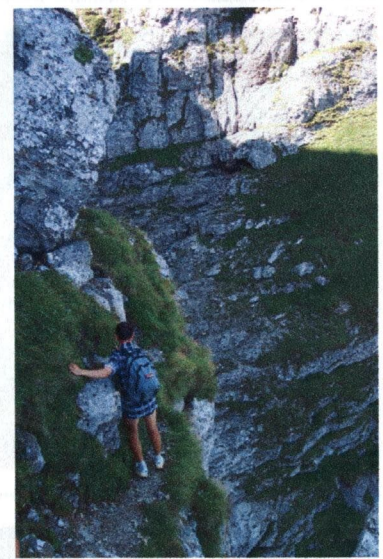
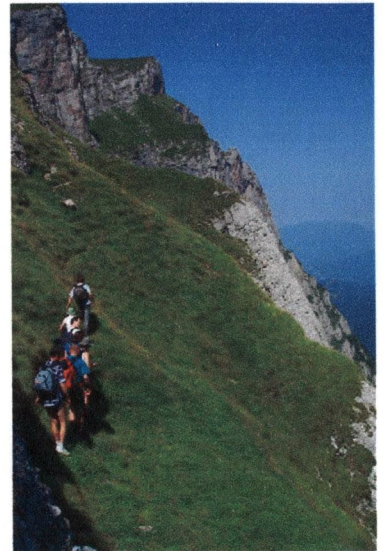
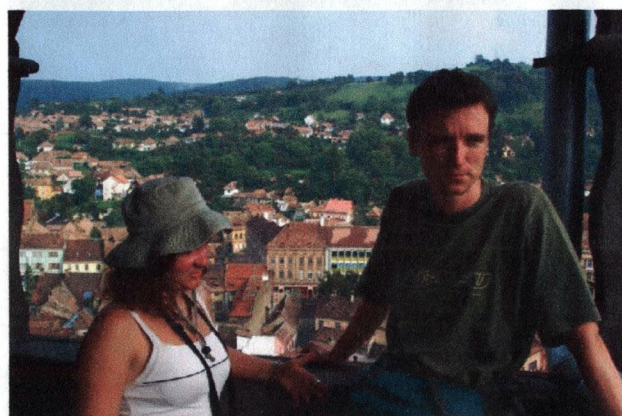

Királyerdő

Az októberi túra így ért véget Belényesnél, mielőtt még elkezdődött volna

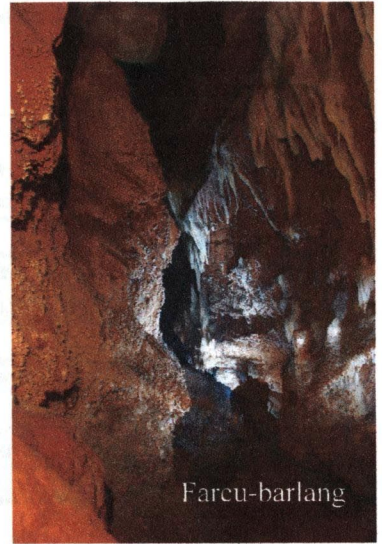
Erdélyi túrák - Fogaras
Fotó: Vadász István

Erdélyi túrák
Fotó: Gyúró Lehel

Fárcu-barlang

Fárcu-barlang

Vass Imre-barlang

Gyúró Lehel

Vass Imre-barlang

Petra Ujevic-csel Vizes I. - Tó - IV. túra után

A hatvani Bajza József Gimnázium diákjai
barlangtúra után, Kiss Judit tanárnővel

Az MLBE tagjainak és tagjelöltjeinek barlangi aktivitása 2003-ban

Ssz.	Név	Tag	Alkalom	Óra	Pont	Bejáró alk.	Bej. óra
1	Albert László	p	1	4	8	1	4
2	Apró Zoltán	p	-	-	-	-	-
3	Azari Szabolcs	ifj	-	-	-	-	-
4	Bagi Tímea	tj	-	-	-	-	-
5	Balla Béla	tj	31	135	312	20	68
6	Balogh Anikó	tj	-	-	-	-	-
7	Balogh Tamás	tb	-	-	-	-	-
8	Bátori Károly	tj	7	25	55	2	5
9	Bihari Zsuzsa	tj	-	-	-	-	-
10	Bóta Nándor	tj	-	-	-	-	-
11	Botos Zsolt	tj	8	43	134	2	13
12	Böszörményi Péter	tj	11	45	89	10	33
13	Burdiga Ottó	p	1	3	10	-	-
14	Burdiga Zsolt	tj	-	-	-	-	-
15	Csomós János	tj	19	90	225	9	37
16	Dajka Zoltán	tj	-	-	-	-	-
17	Debreczeni Gábor	tj	-	-	-	-	-
18	Ducsai Gergely	tj	-	-	-	-	-
19	F. Nagy Zsuzsanna	tj	-	-	-	-	-
20	Ferenczy Gergely	tj	2	10	19	1	6
21	File Ferenc	tj	23	103	214	15	63
22	File Gergely	tj	-	-	-	-	-
23	Fogarasi Marina	tj	-	-	-	-	-
24	Forrai Mária	tj	17	65	156	12	40
25	Furdi Péter	tj	1	10	20	-	-
26	Galán Mihály	tj	20	58	121	17	42
27	Gedeon Boglárka	tj	1	5	10	1	5
28	Gedeon Péter	ifj	-	-	-	-	-
29	Geller Tibor	tj	5	24	59	3	14
30	Gergely Péter	ifj	8	33	90	5	22
31	Guzi István	tj	1	5	7	1	5
32	Gyurkó Péter dr.	tj	4	20	30	2	10
33	Gyúró Lehel	tj	19	59	180	4	18
34	Hegedűs Norbert	tj	28	218	541	13	145
35	Hock Gábor	tj	-	-	-	-	-
36	Horn István	tj	1	3	8	1	3
37	Horváth Zsuzsa	tj	1	4	4	1	4
38	Juhász Béla	tj	22	94	266	11	47

Az MLBE tagjainak és tagjelöltjeinek barlangi aktivitása 2003-ban

39	Kertész Gábor	tj	4	21	58	1	4
40	Kiss Gábor	ifj	-	-	-	-	-
41	Kiss János	tj	34	161	368	10	18
42	Kiss László	tj	10	45	84	8	29
43	Komlóssy Attila dr.	tj	-	-	-	-	-
44	Kosztolányi Katalin	tj	21	143	318	18	118
45	Kovács Attila	tj	14	65	133	14	65
46	Kovács Gergely	tj	2	10	23	2	10
47	Kovács Mátyás	tj	1	2	4	1	2
48	Kovács Zsolt	tj	24	80	294	6	6
49	Kovácsné Révész Rita	tj	6	6	12	6	6
50	Kozma György	p	-	-	-	-	-
51	Krajnyák Erika	tj	15	35	94	2	10
52	Kuchta Gyula	tb	-	-	-	-	-
53	Láner Olivér	ötbe †	-	-	-	-	-
54	László Róbert	tj	1	11	46	-	-
55	Lénárt László dr.	tj	2	2	7	-	-
56	Lénárt Lászlóné	p	-	-	-	-	-
57	Lipták Roland	tj	1	11	44	-	-
58	Majoros Zsuzsanna	tj	4	14	35	-	-
59	Migály Anikó	tj	16	110	308	9	61
60	Nemes Krisztián	p	2	8	20	1	6
61	Oláh Sándor	tj	14	65	202	4	10
62	Ónodi László	tj	7	46	115	5	28
63	Ozsvári Fruzsina	tj	-	-	-	-	-
64	Örkényi Levente	tj	4	10	38	-	-
65	Papp Gergely	tj	2	11	16	1	5
66	Prieszol Eszter	ifj	-	-	-	-	-
67	Riskó Ágnes dr.	tj	58	227	527	39	141
68	Román Péter	tj	4	17	37	3	7
69	Scheffer János	tj	3	15	21	3	15
70	Sipos Máté	ifj	-	-	-	-	-
71	Suga Norbert	tj	6	29	53	4	12
72	Sűrű Péter	ifj	28	129	349	11	34
73	Seymour, G. Les (Szabó L.)	tb	-	-	-	-	-
74	Szabó Tamás	p	3	13	13	3	13
75	Szeremley Szabolcs	tb	-	-	-	-	-
76	Szőnyi András	tj	-	-	-	-	-
77	Tapasztó György dr.	tb	-	-	-	-	-
78	Tari Edit	tj	-	-	-	-	-
79	Timkó Attila	tj	1	2	6	-	-
80	Turai Imre	p	-	-	-	-	-
81	Vadász István	tj	26	133	355	14	72
82	Várszegi Sándor	tb	13	84	171	-	-
83	Veit István	tb	-	-	-	-	-
84	Veres Imre	tj	-	-	-	-	-
85	Vincze Ferencné	p	-	-	-	-	-
86	Vincze Klára	tj	1	5	7	1	5
87	Virág Ágnes	p	1	2	3	-	-
88	Barati Judit		19	42	112	-	-

Az MLBE tagjainak és tagjelöltjeinek barlangi aktivitása 2003-ban

89	Básti Edina		13	57	162	6	20
90	Béres Gábor		1	4	4	1	4
91	Boronkai József		2	9	17	1	3
92	Galán Edit		13	28	81	9	12
93	Galán Emese		5	10	18	4	8
94	Horváth Ibolya		4	14	25	4	14
95	Kiss Viktor		1	3	6	1	3
96	Kurucz László	j	13	49	96	7	25
97	László Péter		3	13	26	1	3
98	Lénárt Emese		21	91	163	12	52
99	Lénárt Ibolya		14	53	103	8	32
100	Mogyorósi Anikó dr.	j	27	96	173	17	61
101	Mogyorósi József	j	35	153	318	15	39
102	Molnár Anikó	j	4	10	16	4	10
103	Molnár Balázs		2	5	11	1	5
104	Montvai Zsolt		1	10	21	1	10
105	Nagy Zsolt	j	40	177	448	20	71
106	Németh Ágnes		15	65	190	6	20
107	Németh Mihály		17	72	189	6	20
108	Oláh Tamás		17	48	100	6	22
109	Pásztori Zsolt Márton	j	58	225	497	41	149
110	Szabó Károly		4	18	54	-	-
111	Szalai Béla		3	11	23	1	5
112	Szolodun Gyula		15	57	104	12	46
113	Szutor András		6	22	37	3	9
114	Tóth Zoltán		10	34	78	3	12
115	Üveges Tamás		3	13	26	-	-

Barlangok, amelyekben az MLBE tagjai és vendégei 2003-ban előfordultak

Ssz.	A barlang neve	Alkalom	Óra	Létszám	
1	404-es	1	3	7	81 barlangban 299 alkalommal 1554 fő 1352 órát töltött.
2	Alsó-kecske (Rom)	1	1	3	
3	Baglyok-szakadéka	1	6	6	
4	Balekina	5	33	23	
5	Balla-völgyi-vny.	1	2	3	
6	Bányász-zs.	6	44	39	
7	Baradla	2	12	14	
8	Betfia-zs. (Rom)	1	3	4	
9	Betyárkörte	1	1	4	
10	Bíbor	3	8	8	
11	Bodzás-oldali 2. sz. vny.	1	2	2	
12	Borókás II.	4	22	21	
13	Bronzika	17	93	48	
14	Buzgó (Svk)	1	5	2	
15	Bükkös-vny.	1	4	4	
16	Coiba Mare (Rom)	1	1	10	
17	Coliboaia (Rom)	2	2	16	
18	Cotuna (Rom)	1	1	3	
19	Cserszegtomaji-kútb.	1	3	2	
20	Csodabogyós	2	9	13	
21	Czárán-bg. (Rom)	1	5	5	
22	Dancza	1	10	9	
23	Diabáz	3	14	31	
24	Döbbenet	1	2	6	
25	Dracoaia (Rom)	1	1	10	
26	Fekete	6	27	31	
27	Felső-forrási-hasadékbg.	9	55	18	
28	Grave-jégbg. (Fra)	1	2	3	
29	Hajnóczy	5	28	47	
30	Holdvilág-árok	1	1	3	
31	Ilona-kúti-vny.	1	2	3	
32	Interszuri (Rom)	1	1	3	
33	István-lápai	6	48	48	
34	Jáspis	1	11	6	
35	Jávorkúti-vny.	6	51	33	
36	Kalapács-kői	1	2	2	
37	Kecske-lyuk	3	2	11	
38	Király (Rom)	1	9	4	
39	Király-kúti-zs.	1	2	3	
40	Kis-kőhádi-zs.	4	29	43	
41	Kórház-alatti-bg.	1	2	2	
42	Kovács-kői	1	2	2	
43	Kullancsos	2	2	5	
44	Lamprechtsofen (Öst)	3	15	12	
45	Láner	35	103	163	
46	Leány-Legény	1	5	4	
47	Lengfeldkeller (Öst)	1	3	10	

Barlangok, amelyekben az MLBE tagjai és vendégei 2003-ban előfordultak

48	Lilla	6	40	21		
49	Magura (Rom)	2	4	12		
50	Magyar (Ita)	1	65	1		
51	Mélyszári	1	1	13		
52	Meteor	2	6	12		
53	Mexikó-völgyi-vnybg.	1	2	5		
54	Oilor (Rom)	1	1	5		
55	Osopu-bg. (Rom)	1	5	7		
56	Öreg-bg. (Rom)	1	3	7		
57	Páfrányos (Rom)	1	8	4		
58	Paksimogyoró	1	1	4		
59	Pálvölgyi	1	7	7		
60	Picoluca	3	23	13		
61	Pók-bg. (Len)	1	5	5		
62	Rákóczi	1	3	4		
63	Róka-kút forrás	1	3	4		
64	Sárkány (Rom)	1	1	2		
65	Sátorkőpusztai-gipszbg.	2	2	12		
66	Scarisoaara-jégb. (Rom)	1	1	7		
67	Speizi	4	15	20		
68	Szelek (Rom)	1	37	17		
69	Szepesi	25	151	94		
70	Szirén	1	4	5		
71	Szt. István	5	6	18		
72	Tatár-árki	2	5	7		
73	Tavas-bg.	1	1	5		
74	Tuskós	7	33	45		
75	Tüzes	2	1	7		
76	Vass Imre	1	2	9		
77	Vértestolnai (Szlagos Macska)	1	2	14		
78	Vertopi-jégbg. (Rom)	1	1	10		
79	Vizes	66	222	394		
80	Zászlós	1	1	8		
81	Zguresty (Rom)	1	1	7		

"Kutatási- és túrajelentés" 2003.
Kivonat a kitöltött "Jelentés ..." rovatú lapokról

Dátum	Barlang	Kutatásvezető	Jelentés a kutatásról ...
01.04	Bronzika	Várszegi Sándor	Tovább folytattuk a lejtős Góliát-szifon bontását. A kibontott agyagot és követ füles szatyorba raktam, melyet Sanyi bácsi a lábával felhúzott és a Reményterem nyugati oldalába deponált. A kitöltés felett, másfél méter hosszan be lehet látni a folytatódó vízszintes járatba. Szemből jó huzat érezhető. A mai napon mintegy másfél métert haladtunk előre, holnap folytatjuk a bontást. <p align="right">(Kiss János)</p>
01.05	Bronzika	Várszegi Sándor	12:20. A Góliát-szifon átbontása után alacsony, kuszodás jellegű járat tárult fel, mintegy 10 m hosszan. Végét cseppköves szűkület alkotta, amelynek kitágítása után, az egyre jobban kitáguló járaton át tágas, 3-4 m magas, kanyonszerű folyosóba jutottam. Jobbra felfelé tágas kürtökkel folytatódik a felszín felé. A balra lefelé vezető folyosó mindkét oldalán felfelé vezető kürtök és kisebb oldalágak találhatók. Kitöltésén elszórtan barlangi medve csontjai hevernek. A mennyezetén három kispatkós denevér látható! A folyosó végén omladék zárja el a továbbjutást. A megismert járatok egyedülálló cseppkőképződményekben gazdagok, védelmet igényelnek. A barlang becsült hossza kb. 200 m, a mélysége kb. 25 m lehet. <p align="right">(Kiss János)</p>
01.07	Bronzika	Kiss János	Bejártuk az újonnan feltárt járatokat és fényképeket készítettünk. A Grand-kanyon végénél levő teremből induló kürtőt megpróbáltuk kimászni, sikertelenül. Pár méter hosszú kötél elengedhetetlen a kimáshoz. Ezután a Nagy-kürtő oldalából induló Iker-kürtőt mintegy félig kimászta Gergő.
01.12	Bronzika	Kiss János	Lent, a barlang alsó terméből balra négy méter magasságban nyíló kürtőt kimásztam, kötelet helyeztem el benne. A felfelé tartó járat öt méter után jobbra kanyarodik. Vége járhatatlanul elszűkül egyméter hosszan, de be lehet látni egy tágasabb terembe, elején két kisebb kögyertya látható. A terem felől jó huzat érezhető. A szűkületet járatmélyítéssel ki lehet iktatni. A kanyonszerű folyosóról kb. negyedórás videót, és 60 digitális fényképet készítettünk. A nagy kürtő közelében két kürtőt kimásztam (+9 és +13 m), nagyon sok, szép, különleges cseppkőképződmény található bennük (retek alakú, ferde lúdtoll), kis cseppköves termecskében érnek véget. A terem hőmérséklete 9 °C.
01.17	Lilla	Majoros Zsuzsanna	A korábbi fényképek kiértékelése után felvetődött kérdések megválaszolásához további megfigyeléseket végeztünk, és újabb fotókat készítettem.

01.18	Szepesi	File Ferenc	2 döncit találtunk az Aknarendszerben és a Keleti-ágban. (Mogyorósi Anikó)
01.18	Szepesi-Láner-Vizes	Mogyorósi József	A lakatok beolajozva, legközelebb 1-1,5 hónap múlva esedékes. Vizes I-es lefagyva, megközelíteni is veszélyes (jégpálya). Lábnyomost bejártuk, kb. 16 méteres oldalág lefelé.
01.18	Balekina	Botos Zsolt	Új nitteket fűrtünk szekercével! A létrák életveszélyesek.
01.25	Bronzika	Kiss János	Megpróbáltuk a nagy kürtöt kimászni, a mellette levő kisebb kürtön felmászva, majd egy szükületen át vissza, a nagykürtön felmászva. Továbbmászni a kitáguló és aláhajló sima falú kürtön nem lehet, de még mintegy öt méterig fel lehet látni, az északi irányba tartó és kitáguló kürtőbe. Ezután a homokszifon északkeleti részén kezdtünk el bontani, a lefelé vezető járatot, leszűkíti egy mennyezetről levált réteglap, amelyet el kell távolítani. A mennyezet alatt kisebb üregbe lehet előrelátni. Az omladék mentén, észak felé, ahonnan huzat érezhető, megpróbáltunk előre bontani, de nagyon omlós, veszélyes, meg amúgy is a nagy terem alatt helyezkedik el, így abbahagytuk a bontását.
01.25	Vizes	Mogyorósi József	4-es környék bejárása (Koporsó-terem, stb.) Kihoztunk egy adag szemetet: elem (kék-sárga Perion!), fólia, csokipapír.
01.28	Lilla	Csomós János	Bivakolással egybekötött térképezés. Az 1-es ponttól az 5-ös pontig, az oldalágakkal együtt (Felfedező-ág).
01.29	Jávorkúti-vny.	Hegedűs András	1. csoport: Nagy András, Takács Géza -> Auróra-terem alsó végénél bontás. Elszerencsétlenedett. 2. csoport: Gulyás Áron, Csontos Nikolett -> Auróra-terem utáni II. kürtő alján szükület tágítása Hilti patronozással. A szükület mögött kb. 3 m hosszú, 1,5 m széles, lapos új járat van. Utána vége. 3. csoport: Hegedűs András, Berecz László, Migály Anikó -> Mérés az auróra-termi szakaszon (kompassz, fokív, mérőszalag).
01.30	Jávorkúti-vny.	Hegedűs András	1. csoport: Nagy András, Csontos Nikolett -> túlfolyóban poligonpontok befűrése. 2. csoport: Berecz László, Gulyás Áron -> auróra-termi szakasz, I. rész. Alaprajz, keresztmetszvények rajzolása. 3. csoport: Hegedűs András, Migály Anikó, Takács Géza -> auróra-termi szakasz, II. rész. Műszeres mérés (függőkompassz, lejtőszögmérő, mérőszalag).
01.31	Grave-jégbg.	Bátori Károly	Gyönyörű jégformák.
01.31	Jávorkúti-vny.	Hegedűs András	1. csoport: Nagy András, Csontos Nikolett -> Balu kürtőjének mászása. 2. csoport: Berecz László, Gulyás Áron -> auróra-termi szakasz, II. rész, rajzolás. 3. csoport: Hegedűs András, Migály Anikó -> Túlfolyó, mérés, rajzolás.

02.01	Jávorkúti-vny.	Hegedűs András	1. csoport: Baluék, Kompassz-ág. Berecz L., Nagy A., Kiss Z. 2. csoport: Auróra-t. + fotózás. Hegedűs A., Aradi G., Span T.
02.01	Vizes	Krajnyák Erika	A barlangban talált denevérek: 52 kispatkós, 35 közönséges, 2 nagypatkós, 15 hegyesorrú, 3 röpködő denevért is láttunk. (Barati Judit)
02.01	Vizes	Csomós János	Nagyon erős a huzat az I-es és a IV-es között, ami az Agyagfej-terem és a Z-ág között sokkal enyhébb, tehát valószínű, hogy egy felső járatban szökik el a huzat, így mielőbb újra át kell vizsgálni ezt a szakaszt.
02.08	Buzgó		Láttuk a közel 40 méteres óriás cseppkőoszlopot. (Riskó Ágnes)
02.08	Bronzika	Kiss János	Megkezdtük a nyugati szifon bontását. Felváltva bontottunk, a kibontott agyagos homokot három méterre, a járat kiszélesedésébe depóztuk, és mintegy egy métert haladtunk előre, a lefelé lejtős, több méter széles járatban. A bontás során a mennyezeten két-három centiméteres hosszúságú sztalaktitok bukkantak elő, valamint a kitöltésből apróbb csontmaradványok és egy kis csigaház került elő. A barlang több pontján tengerszint feletti magasságot mértünk műszerrel. A bejárat 375 mtszf-i magasságban, a Remény-terem 365 m, a Kőoszlop 360 m, a Terem 350 m, a Nagy-terem 349 mtszf-i magasságban van.
02.13	Gortani		Gortani-rendszer, Magyar-barlang. Útvonal: Magyar-barlang, X-ponti bivak. 14-én: Szülinapi-ág bejárása. 15-én: új járatszakaszok bejárása. (Hegedűs Norbert)
02.15	Láner	Mogyorósi József	Marha nagy a hó, alig tudtunk elmenni a barlanghoz. A bejárati létrát mindössze egy csavar tartja. A megszámlált denevérek: 28 közönséges, 2 hegyesorrú, 33 kispatkós, 9 nagypatkós. Az ajtó zárásakor a kulcs leesett a karikáról, és a létra alján landolt. A lakatot már bezártuk, így pótkulcs segítségével lehet kihozni. (Barati Judit)
02.22	Szt. István	Kovács Attila	A Kutya-lyukban nem találtunk denevért. A Tordai-hasadékban 2 nagypatkós volt. A Meseország feletti sziklákon: kispatkós, nagypatkós. (Barati Judit)
02.23	Szepesi	Kovács Zsolt	A Fehér-kürtöt térképeztük a Nyugati-ágban. Vízzel nem folyik, a tufagátakban van csak. Két denevért láttunk.
02.26	Lamprecht-sofen-Vogelschacht	Pásztori Zsolt	Felmentünk a turista-szakasz végéig és onnan fel az oldalágba, amíg csak lehetett. Láttunk egy vízesést, egyet pedig hallottunk. (Riskó Ágnes)
02.27	Lamprecht-sofen-Vogelschacht	Gergely Péter	Mogyi kicsit hamarabb kijött, mert kiéhezett. A Riviéra-ágban elfáradtunk, sok helyen már nem volt kötél. A Kuszodánál nem találtuk meg a kőbabát. Képek a neten. (Riskó Ágnes)

03.01	Lengfeldkeller		Gyönyörű jégoszlopok alatt kellett bebújni, végig patakban, vagy kicsit felette haladtunk. Két kisebb vízesésen is felmáztunk. Egészen egy nagy vízesésig jutottunk el, utána azt mondták, szifon van. Képek a neten. (Riskó Ágnes)
03.01	Vizes	Gyúró Lehel	A barlangban összesen 77 kispatkós, 5 nagypatkós, 55 közönséges, 17 hegyesorrú denevért számoltunk meg. Az Alsó-labirban 3 oszlófélben lévő kispatkós tetemet is találtunk. (Barati Judit)
03.02	Bronzika	Kiss János	Ötven darab digitális fényképet készítettünk, valamint húszpercnyi videót, főleg az 50-éves Jubileum-teremről. Három denevért láttunk csak, a többiek hova tűnhettek?
03.14	Szelek	Görög István	A Myotis túrájához csatlakozva, két-lentalvasos túrán vettünk részt. Bejártuk az Aktív jelentős részét, jártunk a Május 1. ágban és Torpedó-járatban. (Kovács Attila)
03.15	Fekete	File Ferenc	Nagyon folyt a víz, gyors átvetődéssel kellett a szűkületen átmenni, hogy ne ázzunk el teljesen. (Riskó Ágnes)
03.15	Fekete	Gergely Péter	A célunk az I-es szifon volt, de hibáztunk, mert nem vittünk magunkkal + kötelet. Így a projekt nem lett teljesítve.
03.15	Szt. István	Barati Judit	A Kutya-lyukban és a Tordai-hasadékban nem találtunk denevért. A Meseország feletti sziklákon: 136 nagypatkós, 10 kispatkós.
03.15	Láner	Oláh Tamás	A bejáratnál létrát még mindig csak egy csavar tartja. Kihoztuk a beesett kulcsot. Összesen talált denevérek száma: 49 közönséges, 29 kispatkós, 12 nagypatkós, 2 hegyesorrú. A Tohos után nagy a víz, több helyen kimosta a járat alján a törmelékét. (Barati Judit)

03.20	Bíbor	Majoros Zsuzsanna	<p>Előző hétvégén István-lápa felől, fentről, nem sikerült záros időn belül rábukkannunk a Bíbor-bg. bejáratára, pedig a nagy törmelékhalom alapján keresve ennek feltűnőnek kellett volna lennie.</p> <p>Ezúttal letről, a (20-22 évvel ezelőtt) "szokásos" útvonalon közelítettem meg, és találtam rá a Bíborra, amelyben egy fehér műanyag mosdótál szolgál bontási segédeszközként. A keresett törmelékhalom egyáltalán nem vehető észre, úgy beborította a fű: olyan, mintha már ezer éve a hegy oldalát alkotná ...</p> <p>Lefelé is a "szokásos" útvonalon jöttem: a Részeg-Kígyó-bg. alatt, amelynek a bejáratában egy hanyatt fekvő, fejfelé lógó őz feküdt, bundája nélkül, csaknem csupasz bordákkal. A bejárat alsó részét teljesen eltorlaszolta, s ez csak úgy lehetséges, ha valamilyen állat BEHÚZTA magával a Részeg-Kígyóba ...!</p> <p>(Ez csütörtökön délben volt. Szombaton már e tetem a Részeg-Kígyó alatt volt, kb. 4-5 méterrel lentebb, 7-8 méterrel távolabb, s útközben egy elhagyott láb díszlett a barlang szája előtt 2 méterre. Erdészek szerint hiúz lakhat ott.)</p>
03.22	Bronzika	Balla Béla	<p>Az elején a szűkületeken viszonylag könnyen át lehet jutni. A végén van egy szülőlyuk, nagydarab barlangászok számára nehézkes. A nagytermet a végén nem találtuk meg. Kiss Janó bent bontott, Anikót meg is ijesztette. Sok a barlangi gyöngy. Képek a neten. (Riskó Ágnes)</p>
03.22	Bíbor	Majoros Zsuzsanna	<p>Az olvadás miatt a porló farkasfogak/cseppkövek aktivizálódtak. A bejáratot megtisztítottuk a behullott törmeléktől.</p>
03.22	Bronzika	Kiss János	<p>Én a keleti homokszifonban a két darab levált nagy réteglapot kalapáltam szét, a többiek ezalatt a barlangban digitális fényképeket készítettek (az 50-éves Jubileum-terem kivételével).</p>
03.23	Bronzika	Kiss János	<p>A barlang lezárásához készített vasajtó beépítésének helyén járattágítást végeztünk, a kibontott törmeléket a nyugati kis kőfülkébe deponáltuk.</p>
03.29	Baradla	Pogoriski György	<p>(Török-mecset-ág, Retek-ág) A Retek-ág csodálatos. Képek a neten. (Riskó Ágnes)</p>
03.29	Bíbor	Majoros Zsuzsanna	<p>A bejárat járattal további tisztítása a régebben behullott anyagoktól.</p>
03.30	Dancza	Ónodi László	<p>Hulla jó volt a barlang. Hulla szarul volt a sérült. Az erőfeszítések és a jó, illetve összeszokott csapatmunka ellenére nem élte túl. Bocs, de a mentés késett. Kb. 2 évet!</p>
04.05	Szepesi	Kovács Gergely	<p>Kristály STE Gyalogos és Magashegyi Túraszakosztály: A túra <u>kiváló</u> volt! Jól éreztük magunkat. Külön köszönet a túravezetőknek, Kovács Gergelynek. (Csordás János szakosztályvezető)</p>

04.05	Szt. István	Lénárt László	A Meseországgal szemben 2-3 dm ² denevér. A Cseppköves-teremben a tónak magas a vízszintje.
04.06	Láner	Böszörményi Péter	Történés semmi! Lementünk, ott vótunk és kigyúttunk! Nagyon vizes-vizes! (Mogyorósi Anikó)
04.12	Pálvölgyi	Zentay Péter	Meleg barlang, jól járható! Gyönyörű cseppköves részek vannak. A kocsiból ellopták Riskó Ági barlangos hátizsákját. Képek a neten. (?)
04.13	Vizes	Böszörményi Péter	Semmi különös nem történt, csak az ébredező denevérek eszméletlen hangzavart csinálnak. (Mogyi) A Lénárt lányok jók voltak, csak a túra kicsit hosszúra sikerült. (T.vez.)
04.18	Picoluca	Sűrű Péter	Ácsolat kiemelés, szelvény bővítés, törmelék kiemelés.
04.19	Páfrányos		Szűkülettel kezdődik. Több aknán kellett kötéllel leereszkedni (slósz!). Vízeseken lemasztunk a Tóig. Utána van még egy agyagos terem. Azt is megnéztük. (Riskó Ágnes)
04.19	Interszuri	Pásztori Zsolt	Egy tócsába belehasalva még átjutottunk, de az utána következő szifon le volt zárva teljesen. Már az első terem is tele van cseppkövekkel (szürke-fehér, szürke-sárga). (Riskó Ágnes)
04.20	Alsó-kecske		Szép oldásos formák, zuhogó patak kis vízesekekkel. Cseppkő nincs. Összefügg vízügyileg a Felső-kecske-barlanggal. (Riskó Ágnes)
04.20	Király	Pásztori Zsolt	Szűkületes részekkel kezdődik. Az alagútban nagydarab barlangászok reszkessenek. 4 kötélhágcsó. (Szörnyű rajta mászni, mert drótkötélből és alumínium fokokból áll, össze-vissza mozog). Érdemesebb, ahol lehet, a sziklán mászni. Szifonon kell átbújni, légrés van, elég nagy, utána Baradla méretű terem, óriás cseppkövekkel, borsókövekkel (zacskót kell húzni a gumicsizmára). Korallszerű képződmények, borsókövek, kristályok, cseppkövek, heliktitek. Gyönyörű! (Riskó Ágnes)
04.21	Cotuna		Eltévedtünk a Királyerdőben, így véletlenül találtuk meg ezt a barlangot. 250 méterig turisták számára is járható. Tetaratás medencében folyik a patak, régi cseppkövek. (Riskó Ágnes)

04.22	Vizes	Pásztori Zsolt	Túlmentünk a Tavon, és úgy másztunk vissza a Micimackó-terembe. A gyerekek fel és lemászását Pözső kötéllel biztosította. Magas a Tó vízállása, sok a víz a Kuszodában. (Riskó Ágnes)
			A 4-es bejáratot nyitva találtuk. Nem mertük bezárni, hátha van bent valaki. (Pásztori Zsolt)
04.26	Bronzika	Kiss János	A keleti homokszifonban átbontottuk a néhány kődarab és homok alkotta szűkületet. Mintegy három-négy métert jutottunk így előre, a lefelé lejtő szűk járatban, keleti irányba. A vége előtt balra a réteglapok mentén kisebb üreg alakult ki, ide depózni is lehet. A járat végét homokkal borított cseppkölefolyás és tizenöt centiméteres sztalaktitok alkotják. Légrés nincs, a járat erősen párasodik.
04.27	Vizes	Balla Béla	1-4 túra, biztosítással, nyíltnaposoknak. Szülői hozzájárulás csatolva! Mindenki egyben kihozva! A csapat lelkes, továbbra is szeretnének barlangba járni.
04.27	Király-kúti-zs.	Kiss János	A barlangkutatás iránt érdeklődő egyetemistákkal megtekintettük a barlangot. A legalsó teremben három kis patkósorrú denevért láttunk.
05.03	Vizes	Bognár Csaba	Túléltük, jó vót! Köszí!
05.10	Pók	Wojtek Gozdz	Ismerkedtünk a barlanggal és fotóztunk. A lengyel barlangászok nagyon kedvesek voltak. (Riskó Ágnes)
05.10	Láner	Kovács Gergely	A bejárat utáni létra csak egy 6-os csavarral van rögzítve az egyik oldalt!
05.16	Fekete	Hegedűs Norbert	Az Elemér-hágcsó utáni szifon átjárható.
05.17	Vizes	Suga Norbert	IV - Tó - Micimaci IV
05.24	Csodabogyós	John Szilárd	Találtak egy új részt, ahová az átjutást próbáltuk tágítani (65 kg alatt lehet átférni) + fotózás. (Riskó Ágnes)
05.24	Vizes	Juhász Béla	Először I. - IV., utána IV. - I.
05.25	Cserszegtomaji-kútbg.	Riskó Ágnes	Ismerkedés, fontosabb termek felkeresése.
05.31	Szepesi	Kovács Zsolt	Oldalnézetet rajzoltunk Nagy-travi és a Tábor-terem között. A patak nem folyik végig a Ny-i ágon, elég száraz a járat. Víz csak a nagyobb mésztufagátak mögött van.
06.07	Fekete	Csomós János	Kevés a víz, túl szűk a bejárat.
06.07	Speizi	Juhász Béla	Vizes, sáros, jó volt. (Agyagos kötél nem fognak a gépek.)
06.08	Magura	Riskó Ágnes	Sok a halott cseppkő, kevés az aktív rész.
06.08	Coliboaia	Boldog István	Kis bejárat, hatalmas terem. Térdig érő, csizmalehúzó agyag akadályozta a továbbjutást. (Riskó Ágnes)
06.08	Jávorkúti-vny.	Csomós János	Eltévedés.

06.09	Sárkány	Pásztori Zsolt	Halott tetaráták. A végponton kis lyukon erős huzatot érezni. (Riskó Ágnes)
06.09	Vizes	Galán Emese	Túra: 1-es, Tó, 4-es. Rendkívüli esemény nem történt.
06.13	Láner	Csomós János	A régi Spirál-ág nagyon szép! Az újonc megszívatta magát a nitteknél.
06.14	Bányász	Gyúró Lehel	1 db béka, 1 db kuszma kimentve.
06.20	István-lápai	Juhász Béla	Indián-híd, Sárkány-fal.
06.21	Vizes	Balla Béla	A szép lengyel leányzó kívánságára Gyula teljesen megzavarodott és a szifontól visszafelé a kötélről a Tóba vetette magát! A víz nagyon hideg volt, 4 mp alatt ki is úszott. A teljes elmerülést egy ornyergi kisebb sérüléssel megúszta.
06.27	Láner	Juhász Béla	Egy pele korzózott a falon az első létra utáni lemászásnál. A barlang kellően száraz.
06.28	Láner	Juhász Béla	A Szepesibe vezető szifon tele.
06.28	Szepesi	Kovács Zsolt	Cél: térképezés (Morgó-ág) + Zenész kürtöt mászott.
06.28	Láner	Román Péter	Laszakadt a drótkötél a homokszifonban, az ajtó alatti létrát csak 1 db dübel tartja!
07.04	Vizes	Szolodun Gyula	1 - Vértes - 1. A vendégeknek nagyon tetszett a Vizes!
07.05	Vizes	Juhász Béla	I-es - Fehér-terem - I-es, tanfolyami vizsga. A zápor miatt jól megindult a patak, a Hágcsós-teremben a párától a látásviszonyok 70 cm alá csökkentek. Sikeres vizsga mindenkinek. Zsoltinak 20 centis repedés támadt a fenekén.
07.07	Zguresty	Boldog István	A bejáratú nagy tó eltűnt, így száraz lábbal keltünk át. A mélyebb részekbe nem jutottunk, mert lezárták. (Riskó Ágnes)
07.12	Hajnóczy	... Szilveszter	Mogyi az etalon, nagyobb ember ne menjen! Nagyon szép, jó vót, menjünk megint!!! Boszorkányos lovaglás a háztetőn, denevér nem volt. (Riskó Ágnes)
07.12	Picoluca	Böszörményi Péter	Ácsolás és törmelék kitermelése. Megalkottuk a koncepciót!
07.19	Csodabogyós	John Szilárd	Ígéretes huzat az új feltárásnál. (Riskó Ágnes)
07.19	Leány-Legény	Kovács Richárd	Agyagos, de szép. Az egyik lemászásnál jól jött volna egy kötél. Frissen lezúgott egy beszorult hatalmas kő az aknában. (Riskó Ágnes)
07.19	Szepesi	Juhász Béla	Keleti-ág. Kutas ólomövét kihoztuk a Tótól: Kata, Láce, B.Béla. Újoncoknak tetszett a Vidámpark.
07.26	Láner	Kertész Gábor	Denevércsontokat találtunk. (Site-kürtő) (Riskó Ágnes)
07.26	Láner	Kertész Gábor	Kertivel gyakoroltunk fotózni (szándékosan használtam a "gyakorolni" szót, mert amit műveltünk, az még messze van a barlangi fotózástól.) (Migály Anikó?)
07.28	Kullancsos		Megnéztük a végponti bontást is. Az omladék veszélyes. (Riskó Ágnes)

08.01	Bronzika	Kiss János	Két lengyel barlangkutató vendégünknek megmutattuk a barlangot, nagyon tetszett nekik. A kuszoda mésztufamedencéi vízzel teltek voltak, nem volt mese, bele kellett hasalni a hat-hét centiméteres hideg vízbe, befelé is, kifelé jövet is. Vendégeink néhány digitális fényképet készítettek. Denevért nem láttunk.
08.06	Vizes	Kovács Attila	Tavalyi nyerevényüket (Tájsebészet, II. helyezés) most túrázták le a bánhorvátiak. A csapatban volt nagyon érdeklődő, és barlangtúrából többet nem kérő tag is. Csak az I. - Dög-szifon - IV. útvonalon jártunk, mert csak egyedül vittem őket, és nem akartam többet kockáztatni. Hazafelé megnéztünk pár bg.bejáratot, és a Picoluca hatalmas esőfogó szerkezetét is.
08.07	Bronzika	Riskó Ágnes	Kiss Janó tágitott a bejáratnál Mogyival.
08.09	Tuskós	File Ferenc	A páréves ácsolat deszkáit kicseréltük a régi budi deszkáival kísérletképpen arra, hogy mennyire ellenálló a húgygőzben pácolt fenyődeszka! Az ácsolat mellett kérjük az orrokat befogni.
08.16	Szepesi	Sűrű Péter	Még 1 óra szükséges lesz, hogy a Tündértavi-ág is fel legyen mérve.
08.16	Picoluca	Galán Mihály	Több mint fél métert haladtunk a büdös dzsuvában. A guppik hiányoznak a bontás feletti akváriumból. (Mogyorósi József)
08.23	Lilla	Kovács Zsolt	A Nagy-terem elejéig rajzolva.
08.23	Vizes	Kiss László	IV. - Twist-terem - IV. Szalamandra a IV-es aknájából kiszedve. Valaki által bedobott sörösüveg darabjai szintén a IV-es aknájából kiszedegetve. Patakmeder csontszáraz. Twist-terem szép. Kuszoda király.
08.30	Vizes	Juhász Béla	Megpróbáltunk bejutni a Visszhang-terembe, de aztán csak Szifon ment be félig, de ki kellett húznunk.
08.30	Róka-kút	Botos Zsolt	Sikerült teljesen kiásnunk a forrásmedencét, szabaddá tettük annak bejáratát. A bejárat vaslemez felemelése után el kellett távolítani a hajdan beépített zsalufákat. A forrás működésképtelenségének oka, hogy a kifolyócsőnél a beton mindenhol átterszi a vizet. Megoldás javaslat: A medence leszívása után a csőkörnyéki beton szétverése és újrabetonozása. Ezzel együtt ki kell fertőtleníteni a medencét.
08.30	Láner	Juhász Béla	A szifont megnéztük. A vízszint nagyon alacsony. Kb. 20 cm-t kellene még apadnia.
08.31	Tatár-árki	Kiss János	A barlangban a denevérek miatt látogatási tilalom van, ezt csak utólag tudtuk meg. Denevért alig láttunk. Érdekesek a barlang falán mumifikálódott denevér tetemek.
08.31	Mexikó-völgyi-vnybg.	Kiss János	A bejárat közelében két kispatkósorrú denevért láttunk.
09.06	Baglyok-szakadéka	Gyúró Lehel	Útvonal: Bejárat - Mozdony - Drúz-akna talpa. A végponton hagyott bontóvödörben egy pelecslád lakik. Akkor indultak ki a felszín felé a Sáros-akna irányában.

09.07	Bronzika	Kiss János	A barlang elejének biztonságos kialakítása érdekében folytattuk a kitöltés bontását. Én lent bontottam, Jocó a kötélpályán felhúzta a vödört, és a törmeléket a bejárat előtti lejtőre deponálta. A többiek ezalatt bejárták a barlangot, és digitális fényképeket készítettek.
09.14	Bronzika	Kiss János	A barlang elejének biztonságos kialakítása érdekében folytattuk a kitöltés bontását. Én és Jocó lent bontottunk, Sanyi bácsi a drótkötélpályán húzta fel a vödröket, és a törmeléket a bejárat előtti lejtőre deponálta. Bontásunk során előkerült csontmaradványokat, üvegdarabokat és egy fehér porcelán tányér darabjait összegyűjtöttük.
09.21	Hajnóczy	Varga Csaba	A Tsitsogó továbbra is részolgált a nevére. Fél pár csizma nagy harcok árán visszaszerezve.
09.21	Bronzika	Kiss János	Tovább folytattuk a barlang elejének biztonságos kialakítását, a kitöltés bontásával. Én lent bontottam, Sanyi bácsi a drótkötélpályán felhúzta a vödröket, és a törmeléket a bejárat előtti lejtőre deponálta.
09.26	Vizes	Szolodun Gyula	1 - Vértes-terem - 1. Fotós túra. Reméljük, sikerültek a képek.
09.27	Vizes	Szolodun Gyula	1 - Túltáplált Micimackó-terem - 1. A lányok egy kissé elfáradtak a túrán, de kibírták.
09.28	Vizes	Szolodun Gyula	4 - Vértes-terem - 4. Rövid túra, sajnos haza kell menni.
10.02	Tuskós	File Ferenc	80 vödör törmelék végre kijött a felszínre, igaz, nem magától.
10.03	Tuskós	File Ferenc	90 vödör törmelék kitermelése!
10.04	Vizes	Gyúró Lehel	A barlang egyes pontjain elhelyeztük a műanyag flakonokat a hőmérsékletméréshez. Láttunk kb. 5 denevért, 2 röpködött.
10.04	Vizes	Veres Lajos	Jó volt.
10.04	Tuskós	File Ferenc	100 vödör törmelék ismét a felszínen! A járat ígéretes.
10.04	Bronzika	Kiss János	A mai napon befejeztük a barlang elejének biztonságos kialakítását. A lezárás alkalmával a vasajtó melletti kis fülkébe rakott nagy köveket a felszínre hoztuk, így a szabaddá tett helyen szerszámokat és esetleg hátizsákokat is lehet tárolni. Ezután a laza kötőrmelékes kitöltést megbontottuk, a felszínre deponáltuk. Munkánk elérte célját: a bejáratától a vasajtóig biztonságosan le és fel lehet jutni, a kötőrmelék pergése a vasajtóhoz megszűnt, eső esetén több ember is nyugodtan át tud öltözni, valamint képet kaptunk az előtünk történt bontási munkálatokról is.
10.05	Láner	Krajnyák Erika	Elhelyeztük a hőmérsékletmérésekhez szükséges palackokat. A barlangban még nem volt denevér.
10.11	Vizes	Timkó Attila	IV-es - Tó - Hágcsós-terem - IV-es.
10.11	Vizes	Lénárt Emese	I-es bej. - Vértes-terem - IV. bej. A Vértes-teremben egy denevér röpköd. Törött hőmérők és szemét kihozva.

10.18	Kecske-lyuk	Gyúró Lehel	A bejárati csarnokban 2 mérőüveget helyeztünk el. A barlangban 2 nagypatkóst és 3 kispatkóst számoltunk meg. A barlangnál nagy gyerekcsapat volt. Bent sok a szemét. Legközelebb egy bag-ben szeretnénk kihozni a szemetet. (Barati Judit)
10.18	Szt. István	Lénárt László	A barlangban 6 mérőüveget helyeztünk el. 1-et a Kutya-lyukban, 2-t a Meseországánál, 3-at a Tordai-hasadékban. Denevérek: Kutya-lyuk 7 nagypatkós, 49 kispatkós, Nagy-terem: 2 kispatkós (8,3°C), Meseország: 3 kispatkós, Tordai-hasadék: 5 nagypatkós. (Barati Judit)
10.18	Láner	Gyúró Lehel	A barlangban növeltük a hőmérsékletmérő üvegek számát, összesen 22 lett. Találtunk 16 közönséges és 3 nagypatkós denevért. (Barati Judit)
10.18	Diabáz	Horn István	Fotózás a Szép-ágban és a Húszévesek-termében. Denevért nem láttunk. (Riskó Ágnes)
10.19	Diabáz	Oláh Sándor	Denevért nem láttunk. Felkerestük a kalcit rózsát is. A Harmincas-aknában kicsit folyt a víz. (Riskó Ágnes)
10.22	Vizes	Gyúró Lehel	Világítás meghibásodása miatt visszafordultunk.
10.23	Betfia-zs.	Csáki Károly	Sok szemetet és dögöt találtunk a zomboly alján és vastag denevér guanót. (Riskó Ágnes)
10.23	Felső-forrási-hasadékbg.	Kiss János	A mai napon, a végponti bontás elkezdése előtt, a bejárat és a végpont közötti kb. tíz méter hosszú szakaszon kopogózást és járatmélyítést végeztünk. A kibontott törmeléket a barlang bejárata elé deponáltuk.
10.24	Öreg-bg.	Csáki Károly	A végszifon előtt kis agyagos terem, rengeteg agyagszobrocskával. (Riskó Ágnes)
10.24	Osupu-bg.	Csáki Károly	Kuszoda után Baradla méretű járatok, csodaszép, tiszta cseppkövek. (Riskó Ágnes)
10.24	Felső-forrási-hasadékbg.	Kiss János	Elkezdtek a végpont kötöttelű kőtöltésének bontását a szálkő mentén. Mintegy egy métert haladtunk előre. A vödörbe rakott kötöttelű kőtöltéket először mintegy négy méter hosszan magunk előtt tolvá, utána állva lehet mozgatni.
10.25	Czárán-bg.	Csáki Károly	Több ezer barlangi medve csont az egyik teremben, a többméteres kőtöltésben. Halott részek és élő cseppkövek keverednek. (Riskó Ágnes)
11.01	Vizes	Krajnyák Erika	Kicseréltük a hőmérsékletmérő üvegeket. A Kávézóban a hőmérő törött. Összesen 23 közönséges, 8 kispatkós, 20 nagypatkós, 1 hegyesorrú, 4 röpülő és egy (valószínűleg) törpedenevért számoltunk meg. (Barati Judit)

11.01	Láner	Krajnyák Erika	Hőmérsékletet mértünk. A számolt denevérek: 15 közönséges, 2 kispatkós, 4 nagypatkós, 2 hegyesorrú, 3 röpködő. (Barati Judit)
11.02	Felső-forrási-hasadékbg.	Kiss János	Folytattuk a végpont agyagos, köves kitöltésének bontását, és mintegy fél métert haladtunk előre. Jocó bontott elől, a törmelékpedig én hordtam ki a barlangból.
11.15	Szepesi	Juhász Béla	3 aranyásó: 9,2°, Bosszantó: 8,2°, Rom-terem: 8,2°, 20-akna: 8,1°.
11.15	Felső-forrási-hasadékbg.	Kiss János	Tovább folytattuk a végpont bontását a szálkó mentén, és másfél métert haladtunk előre, a teljesen kitöltött járatban. Felülről a járat kitöltése a következő: legfelül 60-80 cm vastag humuszos kötőrmelék, középen egyre vékonyodó 30-50 cm vastag vörösbarna agyagos kötőrmelék, legalul a járattalpon 10-15 cm vastag homokos, néhol kvarckavicsos patakhordalék.
11.22	Kórház-alatti		A gyógyításra használt rész után bejutottunk a többi részhez is. A tó felett láttunk egyedül némi cseppkövet. (Riskó Ágnes)
11.22	Tavas-bg.	Riskó Ágnes	100 éve találták meg a barlangot, emiatt kis konferenciát szerveztek fotókiállítással, ahol Pözső második lett. Vezető nélkül járhattuk, csónakázhattuk be a Tavas-barlangot. Gyönyörű tiszta a vize.
11.22	Baradla	Kiss János	Hosszú-túra Aggtelektől Jósfaőig. A barlangtúra a Miskolci Egyetem hidrogeológus hallgatóinak kirándulása volt, amelyet az ANP vezetése nagyon segítőkészen támogatott. Kölcsön kapott akkumulátoros lámpákkal, felejthetetlen élményt jelentett a barlangi túra mindannyiunk számára.
11.29	Vizes	Gyúró Lehel	A barlangban összesen 22 kispatkós, 8 nagypatkós, 20 közönséges, 4 hegyesorrú denevért számoltunk. Több ponton röpködő denevérekkel találkoztunk és a többiek sem aludtak. Ez valószínűleg a mostani meleg 1-2 hét miatt alakult így, a denevérek még nem hibernáltak, hanem kijöttek vadászni. MÉG EGYSZER MEGKÉREK MINDENKIT NYOMATÉKOSAN: A MÉRŐŰVEGEKBŐL A VIZET SEMMILYEN CÉLRA NE NYERJÉTEK KI! (Barati Judit)
11.29	404-es	Giszler János	A bent levő vezetésekre és kötelekre több helyen rákapaszkodtak a denevérek, hogy ne fázzon a lábuk. A végponti bontásnál magas volt a CO ₂ tartalom! Mindenki megérezte: nehéz légzés, szapora szív működés, fáradékonyság kíséretében. (Riskó Ágnes)
11.29	Felső-forrási-hasadékbg.	Kiss János	Tovább folytattuk a szálkó mentén a bontást, és egy métert haladtunk előre. Balra felfelé szálkó mentén kürtő indul, omladékkal kitöltötte.
11.30	Láner	Gyúró Lehel	A barlangban számolt denevérek: 16 közönséges, 7 nagypatkós, 5 kispatkós, 2 hegyesorrú, 1 röpködő. (Barati Judit)

11.30	Rákóczi	Ézsiás György	A tárók szép oldalfülkéit is bejártuk. Sok szemetet kihordtak a tárókból. A barlang még mindig fantasztikus! (Riskó Ágnes)
11.30	Vass Imre	Ézsiás György	Gyönyörű! (Riskó Ágnes)
12.06	Felső-forrási-hasadékgb.	Kiss János	Újabb egy métert haladtunk előre, már a mennyezetet is omladék alkotja. Szálkó a járat bal oldalán és alján van.
12.10	Felső-forrási-hasadékgb.	Kiss János	Csak fél métert haladtunk előre a táguló omladékos járatban. A járat kitöltése humuszos kötőrmelék, csak a járatlapon található vékony rétegben homok, néhány kvarckavicssal.
12.13	Kecske-lyuk	Krajnyák Erika	Denevért nem találtunk. (Barati Judit)
12.13	Sz. István	Krajnyák Erika	Összesen talált denevérek: 87 nagypatkós, 4 kispatkós, 1 közönséges. (Barati Judit)
12.14	Felső-forrási-hasadékgb.	Kiss János	Egy métert haladtunk előre, a járat balra kanyarodik. Baloldalt a szálkó szépen oldott. Az omladék rétegzettsége által pontosan megállapítható, hogy a felszínről felülről pergett be.
12.17	Felső-forrási-hasadékgb.	Kiss János	A végponton bontásunk nyomán másfél méter átmérőjű és több mint egy méter magas üreg képződött. Az üreg alját és bal oldalát szálkó alkotja, a többi része omladék. Az omlásveszély miatt kénytelenek voltunk abbahagyni a bontást. Kiácsolhatnánk a járatot, de ez nem időálló, és nagy költségigényű is lehet. Ezért úgy döntöttünk, hogy felülről rábontunk a szálkó mentén a végpontra, pontos kimérés után. A barlang jelenleg tizennyolc méter hosszú, iránya 190°.
12.20	Tuskós	File Ferenc	200 vödör.
12.27	Vizes	Barati Judit	A barlangban számolt denevérek: közönséges: 48, kispatkós: 70, nagypatkós: 12, Brandt: 1. Kifelé jövet a Csoda-szifon előtt egy döglött közönséges denevért találtunk, ami befelé még nem volt ott.
12.28	Tuskós	Galán Mihály	200 vödör.
12.28	Vizes	Juhász Béla	A Búvár-ág megtekintése bontás céljából.
12.29	Lilla	Bátori Károly	A Lilla-bg. tönkrement lakatjának eltávolítását végeztük el, hogy folytatni lehessen a térképezést.
12.31	Vizes	Csomós János	A Hágcsós-terem környéki felső járatok és kürtők, és az aktív ág felett található kürtők és járatok átvizsgálását végeztük el. Sok, felszínről bemosott anyagot találtunk.

2. Kutatások, feltárások

2.1. Lilla-barlangi cseppkőminták kormeghatározása

(Majoros Zsuzsanna)

A Lilla-barlangban történt, hajdani földmozgás(?) időpontjának meghatározása céljából a legnagyobb átmérőjű, eltört sztalogmitból vettünk mintát. (A barlang Nagy-termében valamikor a földtörténeti múltban méteresnél vastagabb cseppkövek is összetörtek. Az összeomlás közvetlen kiváltó oka rejtélyes, mert olyan gyorsulást, ami ezeket a hatalmas cseppköveket így összetörte, már ránézésre sem lehet elképzelni. Talán egy alsóbb szintű terem beomlása lehet a felelős a katasztrófáért, de ezt a mozgást már kiválthatta egy földrengés. A kérdés eldöntésére további mintagyűjtést és mérést tervezünk a környék barlangjaiban).

A mintavétel a sztalogmit legkülső kérgéből történt, két különböző helyről. Az egyiket az állva maradt rész felső szélénél vettük, a másikat a letört és földre zuhant tömb külső kérgéből. A megmintázott kéreg közvetlenül a törés előtt képződött. Vélhetően a törés szakította félbe a további képződését. Így a koruk vagy a törés pontos időpontját jelöli ki, vagy megszabja azt a határt, amelynél korábban nem történhetett a törés, - azaz: ez az alsó lehatárolása a mozgási eseményeknek.

A két minta korának elméletileg meg kell egyeznie. Az egyezés egyben a kormeghatározási módszer kontrolja is kell, hogy legyen. Eltérést csak a kéregre a törés óta rákerülhetett anyag (aeroszol, ráfreccsenés, vékony, szabad szemmel nem látható bevonatok, stb.) okozhatna, amelyeknek a mintavételkor nem láttuk nyomát.

A kormeghatározásra U-sorozatos módszerrel került sor. E módszernél a sztalogmit képződésének időpontjában meglévő U mennyisége, ennek bomlási folyamata, illetve a képződő Th mennyiségének meghatározása, és a kettő aránya utal az eltelt időre.

A külső szennyeződésektől előírászerűen megtisztított minták közül az, amelyik kis kéregként vált le, 50.800 évesnek adódott, +/- 3000 év hibahatárral.

A másik minta az U bomlása alapján várható Th mennyiségénél valamennyivel több Th-ot mutatott, vélhetően a képződés óta bekövetkezett Th bemosódás, infiltráció, vagy egyéb "szennyezés" révén, így ezt a minta nem tekinthető értékelhetőnek.

Tervezzük a törés után képződött, a törési felületre rátelepült "új" sztalogmit-domb alsó, kezdő részének megmintázását is, amelynek révén a törési események felső időhatárát szeretnénk meghatározni. Ez utóbbi időpontnál vagy korábban történhetett a törés, vagy éppen egyidőben vele - ha nem volt csepegési szünet.

E tervezett meghatározás az előzőekben leírtak kontrollja is lesz egyben, hiszen vagy azonosnak, vagy fiatalabbnak kell adódnia.

A mintákat vette: dr. Leél-Össy Szabolcs (okl. geológus, ELTE), Surányi Gergely (geofizikus, MTA-ELTE Geofizikai és Környezetfizikai Kutatócsoport), Majoros Zsuzsanna.

A kormeghatározást elvégezte: Surányi Gergely.

Miskolc, 2003. november 30.

Szakirodalom:

1. Ivanovich, M. - Harmon, R. S. (1992): Uranium series disequilibrium: applications to environmental problems - Oxford, 571 p.
2. Ford, Derek-Takácsné Bolner Katalin (1993): Abszolút kormeghatározás és stabil izotóp vizsgálatok budai barlangi kalcit barlangi kalcitmintákon - Karszt és Barlang, 1991, 11-18. old.
3. Lauritzen, Stein-Erik - Leél-Őssy Szabolcs (1999): Előzetes koradatok egyes baradlai cseppkövekről - Karszt és Barlang, 1994. I-II. 3-9. old.
4. Zámbo László - Ford, Derek - Telbisz Tamás (2002): Baradla-barlangi cseppkő koradatok a késő neogéidőszaki klímaingadozások tükrében - Földtani Közlöny, 132. (különszám), 231-238. old.

2.2. Denevérkutatás négy barlangban*(Barati Judit, Krajnyák Erika)*

2002-2003 telén kezdtünk hozzá a Bükk-hegységben egy négy barlangra kiterjedő kutatáshoz, ami elsősorban a denevérek nyugalmi állapotával foglalkozik. Az ötlet, hogy megfigyeljük a denevéreket, egyrészt abból adódott, hogy kíváncsiak voltunk ezeknek a kevésbé ismert, de érdekes élőlényeknek a szokásaira, másrészt két diplomamunka is készül az így kapott adatokból.

A barlangokat Ferenczy Gergely (mint a Bükki Nemzeti Park munkatársa) segítségével választottuk ki, ezek a következők:

- Létrási-Vizes-barlang
- Láner Olivér-barlang
- Szent István-barlang
- Kecse-lyuk

Mindenhol havonta egy alkalommal végzünk denevérszámlálásokat és hőmérsékletméréseket. Terveztünk páratartalom- és CO₂-mérést is, de ehhez sajnos nem sikerült műszereket szerezni, így az ilyen jellegű ellenőrzések elmaradtak. A mérések minden téli időszakban októbertől ápriliséig folynak, a mérőtúrákon rajtunk kívül többnyire Oláh Tamás és Gyúró Lehel vesznek részt.

Célunk felmérni a denevérek téli álm alatt történő mozgásait, ennek hőmérséklettől függő voltát, illetve azt, hogyan reagálnak a denevérek az emberi zavarásra. Az is érdekes lehet, hogyan változott meg a denevérek egyedszáma, ill. az egyes barlangokban telelő fajok összetétele az elmúlt 20 év során. Ezt a Vizesben meg tudjuk figyelni, hiszen itt a '80-as években Kováts Nóra végzett rendszeres számlálásokat faj szintű lebontásban.

Itt nem szeretnénk a nagy mennyiségű adathalmazt felsorakoztatni, hiszen a pontos értékelések több oldalra kiterjedő dolgozatokat jelentenek, mindössze csak egy rövid vázlatot adunk az általunk tapasztaltakról.

A négy barlang közül a Kecse-lyukban ezen a télen egyáltalán nem, tavaly is csak szórványosan találkoztunk denevérral. Ennek oka valószínűleg a barlang lezáratlansága, és a turistaút közelsége. Az ellenőrzőtúrák során azt tapasztaltuk, hogy a turisták a kezdeti részeket teleszemetelik, és valószínűleg hajléktalanok használják a barlangot éjszakai szállásként. A barlang előtti kis téren többször találtunk tűzgyújtásra utaló jeleket, és azt is hallottuk, hogy egyes esetekben a füstre kirepülő denevéreket légpuskával lelőtték. Mindezek a denevéreket arra készítették, hogy új szállás után nézzenek.

A Szent Istvánban egy viszonylag állandó kolónia telel, mely elsősorban nagy patkósokból áll, kiegészülve néhány kis patkóssal. Ezek csak a barlangon belül változtatják meg a telelés helyét. Ami érdekes, hogy tavaly az egyedek nagy része a látogatók által rendszeresen megzavart, és kivilágított Meseország feletti sziklákon telelt. Az idén az eldugottabb Kutya-lyukban figyeltünk meg nagy egyedszámokat, ill. néhányan a Tordai-hasadékban helyezkedtek el. Ebben a barlangban a nagy patkósok tömött csoportokba állnak össze, és számoltunk már negyvennél is többet együtt, pedig egyébként a patkósokra nem jellemző a csoportosulás.

A Vizesben minden télen a Hágcsós-teremben vannak a legnagyobb csoportok, mint azt az arra járó barlangászok maguk is tapasztalhatják. Itt elsősorban közönséges denevérek telelnek, és velük

közösen néhány hegyesorrú denevér is. A barlang belsőbb részein gyakran fordulnak elő kis patkósok, és kisebb számban nagy patkósok is. A patkósok mindig magányosan függeszkednek, míg a simaorrúak csoportokba tömörülnek. Érdekesség azonban, hogy a korábbi számlálások során (Kováts, 1985-1988.) jóval több hegyesorrú, és kevesebb közönséges denevért találtak. Ennek oka lehet, hogy a közönséges denevérek közül - melyek állományának nagy része szlovák barlangokban telet - egyes kolóniák valami miatt a Bükkbe húzódtak vissza, és kerestek maguknak megfelelő szálláshelyet. Ezzel hatást gyakoroltak a hegyesorrúakra, amelyek pedig inkább a síkvidéket kedvelik, így lejjebb húzódtak a hegyekből. Ezt látszanak alátámasztani Estók '90-es évek második felében végzett kutatásai, melyek során hét éven keresztül hálózta nyári időszakban az éjjel vadászó denevéreket. Munkája közben több alkalommal találkozott közönséges denevérekkel, de mindössze egyszer fogott hegyesorrú denevért.

A Lánérben elsősorban a Site-kürtő alatti teremben és a szintes ágba található telető denevérek, bár egy-egy egyed a felsőbb járatrészekben is előfordul. A Site-kürtő alatt főleg a közönséges denevérek húzódnak meg, a belsőbb részekben pedig nagy patkósok, kis patkósok és néhány közönséges denevér. A négy vizsgált közül ez a legkevésbé látogatott barlang, itt a legkisebb a zavarás.

A denevérek a barlangokban télre hibernálják magukat, ami a szívritmus, a légzésszám és az anyagcsere lassulásával jár, miközben a testhőmérsékletük a környezet 6-7 °C-os szintjére csökken a normális 40-41-ről. A helyváltoztatások a téli álm során maguktól is megtörténnek, de megfigyeltük, hogy az egyes nagyobb túrák után a denevérek többet és nagyobb távolságban mozognak, mint normális esetben tennék, és jóval több az ébren lévő állat. Ez veszélyezteti a denevérek túlélését, mivel a zavarásra történő ébredések során sok energiát használnak el feleslegesen, így még a tavaszi táplálékállatok megjelenése előtt elfogyhat az erejük és elpusztulnak.

Az egyes fajok helyüket a hőmérsékletnek megfelelően választják meg, a leginkább hidegtűrő a közönséges denevér, a leginkább melegigényes a nagy patkósorrú denevér.

(Végül pedig ismét szeretnénk figyelmeztetni a barlangásztársakat, hogy a hőmérsékletmérések céljából kihelyezett vizespalackok tartalmát ne ürítsék ki, mert ezzel tönkretethetik a méréseinket.)

2.3. Bronzika-barlang - napló a feltárásról

(Kiss János)

2002. XII. 23. 9.00-14.00

A barlang bejáratától a végéig összegyűjtöttük a bedobált fákat, szemetet, avart és a felszínre hordtuk. Ezután a járat végéből a nagyobb köveket és a bepergett törmeléket távolítottuk el. A nagyobb köveket a közelbe helyeztem el. Ezután kezdhettünk hozzá a bontáshoz. Én kibontottam a törmeléket, vödörbe raktam, Sanyi bácsi a vödörre kötött kötéllal felhúzta és a kis kőfülkébe öntötte, ahol a bronzkori koponyatetőt találta.

Bontásunk jobb oldalán a szálkő található, a bal oldalt az omladékos kötőrmelék alkotja. A rétegzettség a következő: barnás agyag, itt-ott denevércsontokkal, ez alatt agyagos kötőrmelék, alul nagyobb kövek. A törmelék és a szálkő közé keskeny, 60 cm magas járatot vájtam. Szemből, az alacsony járatból állandó jó huzat érezhető. Napi munkánk vége felé bekúszhattam a szabaddá váló, alig 1,5 m hosszú járatba. Jobbra lejtős, rövid, elszűkülő járat indul, tetején denevércsontmaradványokkal és rókák által behurcolt néhány csontmaradvánnyal. Balra az összecséppkövesedett omladék résein keresztül szembe áramlik a levegő. Hogy tovább lehessen jutni, a kitöltést kell lefelé kb. 60 cm mélységig kibontani.

XII. 27. 9.00-14.00

Folytattuk a bontást, a járat mélyítését 1,5 m hosszan, 0,6 m mélyen a szálkő és a kitöltés között. Végénél, a járat tetején sok víz által bemosott denevércsontot találtam. A kibontott járat alján kisebb-nagyobb üregek voltak a kötőrmelék között, és a szálkő (Ny-i) irányába vezettek. Lehetséges, hogy arra is van valamiféle járat, vagy csak a járat kiszélesedik? Mindegy, a huzat nem onnan érezhető.

Tovább bontottam. A bontás egyre nehezebbé válik, a kitöltés felső része cseppkövesedett, konglomerátum szerű, alatta lazább, agyagos, törmelékes. Sanyi bácsinak sem könnyű a vödört felhúzni, immár kettő kanyaron is. Alig 1 m-nyi bontás után egy nagyobb kő eltávolítása után be lehetett látni egy tágasabb, teremszerű üregbe, alján kőgyertyákat lehetett látni. Mintegy kétórányi bontás után be lehet jutni a terembe, de már csak holnap. Sanyi bácsinak nem szólok semmit, hogy legyen meglepetés.

XII. 28. 9.00-13.30

Egyre jobban tágul a lyuk, egyre több látható a termecskéből. A kibontott - most már csak - darabos kőtörmeléket Sanyi bácsi vödörrel a deponálási helyre beönti. 11.00-kor bejutok a terembe és belülről tágítom a járatot, hogy Sanyi bácsi is be tudjon jönni, de egy UNK nem könnyen adja meg magát. Sanyi bácsinak feltűnik, hogy ritkán mozog a vödör. Feljövök hozzá, közlöm vele, hogy bejutottunk egy terembe, egymásnak gratulálunk, pezsgőt bontunk, de nem "előre iszunk a medve bőrére". Sanyi bácsi tudatja velem, hogy szerencsés csillagzat alatt születtem - hát én nem egészen így látom. Ezután elindulunk befelé, Sanyi bácsi elől. A terem előtt kicsit még tágítania kell a járatot, hogy beférjen. Beérünk a terembe, amit Sanyi bácsi Remény-teremnek nevez el, közepén öt darab kőgyertya., 15 cm körüliek, egy csoportban. A terem oldalfalát kisebb-nagyobb cseppkőképződmények borítják, kisebb fülkében tetarítás képződmény. A kőgyertyáktól D-felé egy 10 cm hosszú, lyukas, koptatott csontmaradvány volt. A járat alja D-felé lejt, valószínűleg ez a folytatás, szinte mennyezetig ér az agyagos, homokos kitöltés. K-felé rövid, szűk járat látszik, bekúszok, fölötte keskeny repedés, alján tetarítás lefolyás, közepén kiszélesedik, fölötte szűkület, a sisakot le kell venni, hogy átférjek, de látom, hogy kitágul a járat, talán még egy felső kerülő járat is lehet. Átérek, balra szemben fehér cseppkölefolys, alatta szép kőgyertya. Tovább egy szűkület, átbújok rajta. Tovább nem tudok menni, a felfelé vezető szűk járatban egy sziklataréj járhatatlanná szűkíti. Szemből jó huzat érezhető. Fölötte kitágul az üreg, kétfelé ágazik. Visszatérve, jobbra, szűk, 2 m hosszú járatot látok. Vége kitágul, szép cseppköveket látok. A járat alját, oldalát sűrűn borsókövek borítják. Ruhámat tépik, szakítják, de ez most nem számít. Látom a tágasabb járatot, jobbra egy cseppkőoszlop. Üvöltve közlöm a látottakat Sanyi bácsival. Beérek, látom 2 m-re alattam a két méter átmérőjű terem alját. Lemászok, alul kettő darab húskonzerves doboz (az egyik ára 8.50). Öröömöm hamar véget ér. A harmadik májkrémes doboz, kisebb csontmaradványok (rókakoponya) társaságában. Honnan kerültek ide? Csak felülről. Felmászom az 5 m magas kürtöbe. Kettéágazó végét cseppkőképződmények tömítik el. Egy szűk, csőszerű lyukat látok a mennyezeten, csak ezen keresztül kerülhettek be a konzervdobozok a barlangba. Mivel a szűkületeken semmi kedvem már visszajutni a Remény-terembe, ezért úgy döntök, hogy inkább kézzel járatot vájok a mintegy 1 m-nyi hosszú agyagos, homokos kitöltésbe. A kibontott anyagot balra deponáltam. A munka előrehaladtával később Sanyi bácsi felülről lábbal tolt le a törmeléket, ez sokat segített, gyorsította a bontást. Értékelve a mai eseményeket (a maradék pezsgő elfogyasztása után) megállapítottuk, hogy a kitöltés bontásával lehet csak tovább jutni a Szeretet-teremből K-felé.

XII. 29. 9.00-14.00

A mai napon a bejáratról 19 percnyi videofilmet készítettem a megismert járatokról és képződményeiről. Ezután a tegnap megismert járat szűkületét okozó sziklataréj kalapálását kezdtem el. Ez igen kemény diónak bizonyult, semmi repedés benne, csak kisebb-nagyobb szilánkok váltak le egy-egy kalapácsütés után. A szűk helyről nem lehet egy erőteljes ütést végrehajtani. Átpréselve magamat a szűkületen, felülről könnyebben tudtam kalapálni, kellett is, hogy vissza tudjak bújni a szűkületen. Jobbra fölfelé járhatatlan repedésbe lehetett belátni, a bedobott kő pár métert esik. Balra szűk, 2 m hosszú hasadékjáratba lehet bekúszni oldalt, amelyre merőlegesen ferde, szűk, 1,5 m hosszú csőjárat indul, vége tágasabb járatba torkollik. A huzat innen jól érezhető. A ledobott kőszilánkok mintegy 2 métert esnek, valószínűleg egy kisebb terembe, a szemben levő sima falát jól lehet látni. A tájoló szerint K-re, mintegy 5 méternyi távolságra lehet a Remény-teremtől, holnap Sanyi bácsit is megpróbálom meggyőzni, hogy erre bontsunk. Ezután a Szeretet-teremben 7 db fényképet készítettem.

XII. 30. 9.00-14.00

A Remény-terem K-i oldalában, egy kis oldaljárat alatt elkezdjük lefelé bontani az agyagos kitöltést. A kibontott "plasztik" agyagot a vödörből a terem Ny-i oldalába deponálta Sanyi bácsi. Félméternyi bontás után kisebb üregbe lehetett bekúszni, éppen hogy csak be lehetett férni. Jobbról és balról kötörmelék-lejtő találkozott a közepén. Itt vájtuk, mélyítettük tovább járatunkat. Szemből a törmelék fölötti kis légrése jó huzat érezhető. Munkánk elején a Szeretet- és Remény-teremben fényképeket készítettem, előtte a bejáratnál.

2003. I. 4. 8.30-13.30

Folytattuk tovább a Góliát szifon bontását. A kibontott agyagot és követ füles szatyorba rakva, Sanyi bácsi lábára akasztva húzta tovább, és a Remény-terem Ny-i oldalára deponálta. Munkánk végén 1,5 m hosszan beláttam a folytatódó járatba, melyet legalább 1 m hosszan (a szűkületig) ki kell bontani. A mai napon 1,5 m hosszan bontottuk ki a járatot.

Ezután a Felső-forrási-rombarlangot néztem meg. Alatta a sziklagerinc mentén kb. 20 méterre, 1,5 m hosszan be lehet dugni egy botot. Valószínűleg barlang bejárat, érdemes lenne megbontani. Ny felől a kőfolyás tömíthette el. Ezután F.forrási-hasadék feletti üreg bejáratát, majd a hasadékbarlang elejét néztem meg. Bejáratától kezdve a szálkőig érdemes lenne kibontani. A Forrás-völgyi-víznyelőtől felfelé 50-100 méterre teljesen elszivárog a patak. (A hozama kb. 50 l/perc.)

I. 5. 8.30-15.00

Folytattuk tovább a járat alján levő (főleg) agyag bontását 1 m hosszan, a végét jelentő szűkület átbontásáig. 12.20-kor sikerült átréselődni a szűkületen, itt voltak az első bedobált kövek, ezután tovább kúszva a közel vízszintes, agyagos aljú járaton, 2 m után újabb szűkület, amelyen átkúszva szélesebbé vált a járat. Balra kisebb kürtő, melybe a köveket dobáltam. Tovább kúszva a tetarítás aljú járaton barlangi gyöngyöket és görgetett sztalaktitokat, eleinte sokat, majd egyre kevesebbet láttam. A tetarítás medencéi egyre mélyülnek, nagyobbodnak, némelyikben víz található. Lefelé kezd lejteni a járat, egy tetarítás szűkület következik, majd 2 m után újabb tetarítás és cseppkőoszlopos szűkület, melyen nem lehet átjutni. Jobbról szalmacseppkövek is feltűnnek. A szűkületen benézve a járat kitágul, szép, jól fejlett sztalaktitok lógnak a mennyezetről, és a járat visszhangzik. Visszamenve a szifon végéig, Sanyi bácsinak elmesélem a látottakat, majd kalapáccsal, kőműves kalapáccsal visszatérve a szűkülethez, 12.50-kor elkezdtem kalapálni, tágítani. A szűk, kényelmetlen helyen elég kemény diónak bizonyult. Mintegy háromnegyed órányi kalapálás után, sisakot levéve sikerült átréselnem magam a szűkületen. Az átkúszás után egy sztalaktitos kapun átbújva, jobbra lefelé egy tetarítás alacsony járat indult. Szemben kétfelé vált a járat, mely pár méter után egyesült. A baloldali felső közepén egy kőgyertya látható. Jobbra lefelé, kisebb lemászás után, kőgyertyás alacsony folyosó után, kitáguló, szép, cseppkőes járat következik. Jobbra, felfelé vezető tágas folyosó indul, elején szép cseppkőlefolyással. Továbbmenve ketté válik a járat, jobbra rövid, cseppkőes járat indul. Balra lefelé mászunk, jobbra egy nagyobbacska cseppkőoszlopot látunk. Leérve az egykori "patakos" főágba, alul az agyagos-köves talajon medvecsontokat látunk beágyazódva. Jobbra az agyagos aljú járaton mehetünk felfelé, szemben kétfelé ágazó magas kürtőben, amely jó huzattal a felszín felé indul. A baloldali szép cseppkőlefolyásos, a jobboldali travizva járható, kő és agyag található az oldalán. Továbbhaladva a főágban, jobbra felfelé vezető ág található, alja agyagos kitöltésű (mint egy lávafolyam, olyan az agyag), melynek felső részén pezsgősüveg alumínium fóliája, több részben, egy csoportban található. (?!?) Jobbra és balra a főág falain kisebb-nagyobb csoportokban szép cseppkőképződmények láthatók, a járattalpon medvecsontok, szemfog. Mennyezetén 3 kis patkósorrú denevér telet. Hogyan kerültek ide? Ezután száraz tetarítákon, dundi kőgyertyákon érünk le a tágas, szeptáriás terem aljára. Itt többfelé menyét ürülék található, az ürülék között nylon és alufólia darabjai. Az ürüléken kis bogarak találnak élelmet. Hogy kerültek ide menyétek? A terem oldalából felfelé, balra, tágas kürtő indul, mely jobbra elkanyarodik. A terem végéből homokos kitöltésű járat indul lefelé, végét omlás alkotja. Ez a barlang legmélyebb pontja, kb. -25 m. Tőle jobbra homokos

kitöltésű járat indul. A végpont a Felső-forrás árvízi járata lehet, a víz érdekes, homokformákat alakított ki. A barlang feltárt és becsült hossza kb. 200 m. Fosszilis barlang szép cseppkőképződményekkel. A végpontos bontással továbbjutás lehetséges a forrás irányába, deponálási hely bőven van, huzat is érezhető, légrések vannak. 15.00-kor érkeztem a bejáratához, ahol Sanyi bácsi már nagyon várt. (16.00-kor már mentést akart kérni!) Gratuláltunk egymásnak a barlang feltárása alkalmából.

I. 7. 12.10-15.50

A forrásvölgyi rétig autóval (nagy hóesésben), innen gyalog indultunk Ferenczy Gergellyel és Várszegi Sándorral. Sanyi bácsi a bejáratnál várt minket, amíg a barlangban voltunk. Lent a barlang alsó termében baloldalt 4 magasan nyíló kürtőt nem sikerült kimásznunk. Ezután fotózta, Gergő a főág végén levő kürtőt próbálta kimászni, nem sok sikerrel. Tervek: védelem alá helyezés, lezárás, 3-fős túracsoportok, az én vezetésemmel, csontok megvizsgálása, útvonal kijelölés. Kutatásvezető: Kovács Attila, helyettes: én és Sanyi bácsi. A barlang járatvonal-rajzát elkészítettem.

I. 1.. 9.00-15.00

A Remény-teremből videóztam a főágba csatlakozásig. A homokszifon végén K-felé bontottam, úgy tűnik valami kisebb üregbe be lehet jutni a mennyezeti levált réteglap mentén felfelé. Az omladék felé is jó huzat érezhető. A végponttól a teremig felmértem a járatot. Lemértem az időt a bejáratig? 30 percig tartott az út a holmikkal. A vésett szűkületen befelé egy denevér repült. Egy közönséges denevért láttam a kőoszlop előtt.

I. 12. 9.30-15.00

Lent a barlang alsó terméből balra nyíló kürtőt kimásztam, kötelet építettem be. Felérve a 4 m magasan levő párkányra, balra alacsony járat indul, először balra kanyarodik, majd 3 m után jobbra. Alja agyagos, és mint egy lávafolyam, a faltól elálló. A párkány É-i aljában folytatódhat tovább, de kötőrmelék eltömi. Ezután 2 m magas travi következik, majd felfelé tartó alacsony járaton lehet tovább menni. Kisebb tetaratók képződtek agyagos alján, majd jobbra kanyarodik és rengeteg barlangi gyöngy található. Ezután leszűkül a járat, és be lehet látni egy tágasabb terembe. Az elején két kisebb kőgyertya látható. Jó huzat érezhető a terem felől, az 1 m hosszú szűkületet járatmélyítéssel ki lehet iktatni. Ezután Lévai Richárddal videofilmet készítettünk, Ricsi pedig digitális fényképeket készített (60 db-ot). Közben kimásztam két kürtőt, ahová Gergő is felmászott. Nagyon sok szép cseppkőképződmény látható (különlegesek is: retek alakú, ferde lúdtoll). A kibontott szűkület előtt a tetaratókból a barlangi gyöngyöket elsepertem (belseje agyag vagy kő, vastag mészbetonnal).

I. 18. 9.00-15.30

A nap elején a Rombarlang feletti és a bejárata előtti fellevegőzéseket néztem meg. (A Remény-teremben egy csiga mászott!) A kimászott kürtőből induló járat 1 m hosszú szűkületének kitéréséhez kezdtem hozzá. Először a barlangi gyöngyöket sepertem össze (egy Tesco-s szatyor félig megtelt vele), majd a tetaratók aljú járatot kezdtem bontani. A tetaratók alatt főleg agyagos kitöltés volt, kb. 20 cm vastagságban, alatta darabos kövek. Lehet, hogy ezek már a szálkő részei? A kibontott agyagot gombócokba gyúrtam, és magam felé gurítva a járat kanyarjába deponáltam. Csak annyira bontottam a járatot, hogy éppen beférjek. A végén elég vastag (kb. 5 cm) volt a tetarató vastagsága, ezt szétkalapálni nehéz volt, de alóla az agyagot kibontottam. Szemből állandó jó huzat volt érezhető, és egyre többet láttam a teremszerű ferde járat cseppköveiből is. 14.30-kor a jobb oldalamon bekúsztam, majd a vége előtt félfordulat a megtörő járatban, és feltérdelés cm-ről cm-re. Egy lejtős terem közepének alján bújtam ki a lyukból. Körülöttem tetaratók, barlangi gyöngyökkel. Felfelé 10 m hosszan el lehet látni a cseppkölefolyásos 1 m magas hasadékban. Elöttem szép kőgyertya, fölötte egy becseppkövesedett nagy gambi. Jobbra sűrű cseppkőképződmények zárják el az utat, de közöttük tovább lehet látni, mintegy 10 m-ig. Balra cseppkövek között tágasabb járat látszik, mintegy 10 m-re. Megpróbálok elkészni oda óvatosan, az utat kijelölve, vigyázva, hogy a képződményekben kárt ne

Miközben mi lent voltunk a barlangban, a felszínen Sanyi bácsi a Felsőforrási-rombarlang tetőközeli sziklás mélyedéséből D-felé kezdett el bontani, amit már régen meg szeretett volna próbálni. A közelében levő két fellevegőzést, amit ajánlottam neki, nem bontotta meg. Rövid piszkálás után a fa tövében levő fellevegőzésbe bedobott kő 2-3 m-t esik valamilyen üregbe!! A vödört a közelébe raktam. Az enyhe időjárás miatt a kifagyott fellevegőzések nyomtalanul elolvadtak.

II. 1. 9.00-16.00

A Rombarlang végénél Sanyi bácsi abbahagyta a bontást, szerszámaikat is elvitte. Miért? Jobban megnéztem a fellevegőzéseket. Ha jobb idő lesz, mindenképpen megbontom.

A homokos szifontól felmértem a kanyon DNy-i részéig a járatot, valamint a kürtőtől a nagyterem bejáratáig. A kürtő párkányából induló rövid járat kitöltésén egy hosszában kettéhasadt fosszilis csontot, és két különböző méretű állkapocs-darabot találtam. Lehet, hogy barlangi medvéé. A terem előtt a mennyezeten érdekesen két sztalaktit Y-alakban összenőtt, bár ez nem egyedi, csak itt a nagysága szembetűnő, kb. 12 cm. Tőle D-re 5 m-re, a két oldalkürtő között, 3 db 4 cm-es heliktitet láttam.

II. 2. 8.30-17.00

A bebújás felett kezdtem el a nagyterem felmérését, zokniban, felsőruhát levéve. Az egy méter magas járat mennyezete a nagy kő után dúsán borsóköves, végét dús cseppkőképződmények töltik ki. Jó légmozgás érezhető. A felöltözés után a DK-re levő rész járatát mértem fel. Keskeny repedésben végződik, alatta, apró csontmaradványok mellett sok a lúdtoll-cseppkő darab. A bebújástól ÉNy-ra a cseppkőképződmények között a terem magasabb részébe lehet ellátni, de a képződmények védelme érdekében nem járható. Tovább menve a meredeken lejtő szűk járaton, majd a szűkület után, a nagyterembe érve a kelet felé eső részt mértem fel, majd a cseppkőoszloptól a DNy-i szifon végéig. A szifon kitöltése agyagos homok, végén légrés nincs. A cseppkőoszlop környékéről DNy-felé költöztek a denevérek, ott szárazabb a mennyeset, az oszlop környéki sztalaktitok csepegőssé váltak a felszíni olvadás következtében. A nagyterem Ny-i végénél levő apró fehér képződményekből mintát hoztam. 10%-os sósavval vizsgálva kalcit vagy aragonit, mikroszkópos vizsgálat szükséges a pontosításhoz. A bejárat után, ahol a hátizsákomat szoktam hagyni, a mennyezeten kis közönséges denevért láttam. A felszínen kb. -15°C a hőmérséklet, a barlang előterében is lefagyott a talaj. ...

2.4. Tuskós-barlang

(File Ferenc)

A 2003-as nyári táborban ismét lehetőség nyílt a Tuskós-barlang bontásának folytatására. Évekkel ezelőtt akkor hagytuk abba, mikor elértük azt a szintet, amit régen is kiástak, egészen a robbantott szűkületig. A régi bontáshoz képest azonban jóval nagyobb szelvényben bontottuk ki a járatot, így látszott, hogy a szűkület csak egy mellékág, ami visszatér a főfolyosóba.

Az első teendőnk a táboron az volt, hogy eltávolítottuk a favágók által bedobott nagyméretű fenyőfa tuskókat. Ez egy egész napos program volt, és az egész bontás legveszélyesebb művelete.

A tábor alatt a bontás igen jól haladt, köszönhetően az esős időnek (nem széledtek szét az emberek, és unták magukat a házban), és annak, hogy az emberek többségének a felszínen kellett dolgoznia.

Tábor alatt nagyot haladtunk, de látszottak a problémák is. Tábor után ezért először a kitermelt anyag felszínre szállítását kellett megoldani, és kicseréltük az omladozó ácsolatot. A tábor végére már tíz ember kellett a bontáshoz, ezért két vödörpályát építettünk ki, és Batori Karesszel eltávolítottuk az útban lévő sziklákat Hilti-patronnal. A felső pálya kiszerezhető drótkötél, a másik egy facsúszda.

tegyek. A vége előtt látom: zsákutca. Visszafordulok ugyanazon az úton, amelyen jöttem. A lejtő alja üledékekkel a mennyezetig feltöltve. ÉNy felé a meredeken lejtős hasadékból lefelé kúszok, kőgyertyákat kerülgetve. Egy picit tágul szerencsére, aljában keskeny tetarítás meder barlangi gyöngyökkel. Fejjel lefelé kúszok a laza kitöltésen, balra az alacsony járatból tágas terembe látok be. Közepén egy magas cseppkőoszlop. Bekiabálok, visszhangzik, de itt már nincs időm átbontani ezt az 1 m-es szakaszt, meg szerszámok sincsenek kéznél.

I. 19. 8.30-15.00

A kimászott kürtőtől az újonnan bejárt járatok járatvonal rajzát elkészítem, visszafelé pedig fotózok, a nem sikerült képek helyett is. Elkezdem tágítani a laza agyagos kitöltés arrébb túrásával a járatot, igyekszem, nem pihenek, gyorsan haladok. 9.15-kor a táskámat, szerszámokat, sisakot magam előtt tolvaj átjutok a szűkületen, szerencsére mögöttem egyre magasodik a járat. Jobban körülnézve a teremben (6 m magas), balra mellettem cseppkőlefolyás cseppkőképződményekkel, alattam tetarítás, cseppkőmedencés, kőgyertyás képződmény, mely alól a víz elmosta a kitöltést, és a levegőben lóg. Gondolkodom, hogy alatta bújjak át, vagy felette oldalt menjek tovább a törmelékletjén. Felette oldalt megyek tovább, jobbra felettem az északról befolyt törmelékletjő, rengeteg cseppkőképződménnyel, köztük tömzsi cseppkőoszlopokkal. Odaérek a terem közepén álló 3 m magas cseppkőoszlophoz, felette a mennyezeten 2-3 m-re 4 db kispatkós denevér látható elszórtan. Leérve a szeptáriás aljú terem aljára, a kicsi tetarítás patakmeder cégén É-felé keskeny repedésen folyt el a víz. A terem ÉNy-i oldalában a darabos kőzet repedéseinél hófehér, milliméteres nagyságú, aragonit-szerű képződmények kis csoportja látható. Fölfelé menve a levált kőzettömb homokszifont eredményezett. Itt a homokon is sok menyét-ürülék található. Vége légrés nélkül ér véget, lefelé lehet bontani, de a homok kicsit agyagos. Itt csak nagyobb bontás árán lehet tovább jutni DNy-i irányban. A terem K-i végébe óvatosan, a cseppkőképződmények között kúszva lehet eljutni, közben egy cseppkőoszlop látható, ami kettévált, közötté kb. 10 cm. Ez a törmelék lesüllyedésével magyarázható. A terem végében a fehér képződmények agyagosak, sárosak voltak, mintha a menyétek erre jártak volna. É-ről kötőrmelék lejtő D-felé zárja el a továbbjutást. Itt bontani nem lehet tovább, nincs hová deponálni a törmeléket. A terem mérete 15x25 m lehet. A kötőrmelék köveinek tetején borsókövek láthatók, jelenleg is jó huzat érezhető szemből. Valakik bejöttek a Remény-teremig, és a depózott agyagra HELŐ feliratot karcoltak. A hátizsákomhoz nem nyúltak, a bejárat előtti sziklára "N" monogram lett felírva a hóba, valamint mellette pálinkásüveg kupak, alatta 3 db barna füstszűrős csikk.

I. 25. 9.00-15.00

Elkezdtem a nagy kürtő kimászását. A cseppkőlefolyás kőgyertyáinak segítségével feljutottam a tetejére, innen kisebb kürtő oldalába, egy repedésbe kötöttem a kötelet. Mellette felmászva, szűk lyukon fejjel lefelé a nagy kürtőbe jutottam, körülnéztem, majd visszacsúsztam, feljebb másztam a kisebb kürtőben, és lábbal előre becsúsztam a szűk lyukon. A berakott kötél jó lépéseket adott. Feljebb nem tudtam mászni, mert a kürtő kitágul, felfelé aláhajlik, sehol egy jó fogás. A sima, oldott falú kürtőben felfelé még 5 m-ig lehet fellátni, a közepén egy beékelődött kő, a vége elkanyarodik, kitágul, iránya É-felé tart, enyhén ferde ovális szelvényű. Ezután a homokszifon ÉK-i végében kezdtünk el bontani, felváltva Csabival. Munkánkat nagyon megnehezítette a mennyezetről levált réteglap, ami nagyon leszűkítette a járatot. Tőle lentebb bontottunk, és kisebb aláhajlás után fél méter hosszú üregbe lehetett belátni, légmozgása minimális. Ezután felfelé É-i irányba, a törmelék és a szálkő mentén kezdtünk el bontani. Innen jó légmozgás érezhető. Először homokot, majd homok és görgetett kavics kitöltést bontottunk. Felette már csak mosott, oldott kőzetdarabok láthatók légréssel, de az összeszakadt kövek alatt, mellett már nem lehet tovább bontani. Bármikor megindulhat, ránk omlhat. Legközelebb a mennyezetről levált réteglapot kell szétkalapálni, hogy alulról meg lehessen kerülni ezt az omladékot. Itt sem lesz könnyű a továbbjutás.

Miközben mi lent voltunk a barlangban, a felszínen Sanyi bácsi a Felsőforrási-rombarlang tetőközeli sziklás mélyedéséből D-felé kezdett el bontani, amit már régen meg szeretett volna próbálni. A közelében levő két fellevegőzést, amit ajánlottam neki, nem bontotta meg. Rövid piszkálás

A barlangjárat kitöltése lassan átváltott tiszta homok, sóder keverékére, amiben könnyű volt bontani. A "mini" tábor végére egyértelművé vált a mennyezet emelkedése egy S kanyar után, aminek nagyon örültünk, mert reméltük, hogy átjutottunk az eltömődésen. Sajnos azonban csak egy fentről becsatlakozó kürtőt találtunk, ami homokkal volt kitöltve. Így a további bontások során már vízszintesen haladtunk tovább, ahol ismét agyagos-köves kitöltést találtunk.

2.5. Soltész-kerti-mésztufabarlang

(*Ferenczy Gergely, Kovács Attila, Szabó László*)

Kovács Attila október 31-i megfigyelése szerint elapadt a Soltész-kerti-forrás. Már több hete nem folyhatott, mert ekkorra cső is kiszáradt. Felderítő útra invitálta a vállalkozó kedvű, és kellőképpen vékony tagságot, behatolni a forrás kivezető betoncsövébe. Várhatóan 100 ± 50 méteres kúszásra lehetett számítani a viszonylag tágas csőben. A forrás - állítólag, mert dokumentációnk nincs - a karsztvízszint feletti víztározás mintapéldájaként vissza van duzzasztva. Ezt kellett volna megnézni, ellenőrizni, illetve megkeresni a létező, de földdel lefedett (és emiatt "elveszett") felső bejáratit aknát. A karsztvízszint feletti víztározásról elméleti cikk található az egyesület régi papírjai között, a gyakorlati kivitelezésről viszont semmi. Azonban többen emlékeztek az 1970-es évek elején-közepén itt folyó, a vízművek megbízásából végzett jelentős munkákra.

November 7-én Bátori Károly, Ferenczy Gergely, Juhász Béla és Kiss János sikeresen bejutott a mésztufabarlangba. Átkeltek összesen 109, 70 centiméteres darabokból álló száraz betoncsövön. Négy szakaszon különösen nehéz és veszélyes volt az áthaladás, mert hosszában négy darabra repedt a cső, amit a ránehezedő föld oválisra lapított. A cső végén (a szóbeszéddel ellentétben) nem volt rács. Bent, tágas mésztufa "barlangot" és egykori hatalmas munkák nyomait látták (acélbetétes gumicsöveket, elfalazott, bebetonozott forrást), valamint megtalálták az egykori felső bejárat lezárt, berozsdásodott acél fedlapját. A bejárat helyét a felszínen is megjelölték. Később Kovács Attila is megtalálta a felső bejárat helyét a felszínen, lillafüredi lakosok segítségével.

A bejárásról Ferenczy Gergely ezt írta: "A múlt pénteken megtekintettük a Soltész-kerti-mésztufabarlangot. A száraz betoncsőben végigkúszva sikerült a kézi munkával tágított, természetes járatokat feltáró barlangba bejutni. A cső több helyen hosszirányban felhasadt, a kör szelvény jelentősen ellipszoid alakú lett. A betonlépcsőt megtaláltuk, mely öntöttvas fedlaphoz vezetett. Találtunk acélmerevített gumicsöveket is, melynek funkciója nem egészen tisztázott. Remélem, hogy vizet szivattyúztak vele a végponti elfalazott, tározott szakaszból. (És nem fordítva, azaz szennyvíz ment be a barlangba - a szerk. megj.) A csövek végzáró elemei szerencsére nyitva vannak. 1973-74-ben valószínűleg nem így volt. A beszállított acélsövek és a végponti betonozás nagy volumenű munkákra vall. A barlang meglepő és unikális. Hétfőre (november 11-re) megjött a víz a csőben. Mindkét könyökömről lejött a bőr."

Szabó László (Colos) Ausztráliából, a küldött Soltész-kerti térkép alapján írta: "Tóth József felmérte a Soltész-kertit és a kapcsolódó 60-80 m hosszú nagy átmérőjű csövet. Hasonlón dolgozott Tokár Ferenc is. A cső helyzete kritikus az 1958-as árvízi feltörések, és dr. Juhász András későbbi járat-elcementezését követő árvízi feltörések értelmezéséhez. Szintén jó lenne a tárot feltérképezni, amelyet a cementezést követően a műútból feltörő árvizek megelőzésére hajtottak ..."

A barlangban további feltáró, térképező, megfigyelő munkákat a Bükki Nemzeti Park engedélye és megbízása alapján tervezünk végezni.

3. Csoportélet

3.1. Túrák

3.1.1. Hazai túrák

3.1.1.1. Bányalátogatás Lyukóbányán

(Oláh Sándor)

Május 10-én egy váratlan lehetőséget kihasználva Lyukóbányán jártunk, bányalátogatáson: Szalai Béla (szervező), Németh Ágnes, Németh Mihály, Oláhné Sinka Tünde, Oláh Sándor. Azt már nem tudom milyen mélyen voltunk, de elég mélyen. Egy frontfejtésen nézhettünk szét. Lefelé a bányaszifftel szálltunk le, majd földalatti vasúton szállítottak bennünket a fejtés színhelyére. Az utazás nagyon sok időt vett igénybe, de igen érdekes volt, különösen akkor, mikor a szerkezet lassabban haladt, mert akkor nézelődni is lehetett. Ugyanis a sebesség és a sötétség a látóteret igen lekorlátozta. Mindenki kapott ruhát, sisakot, csizmát (még kapcát is), valamint akkumulátoros lámpát. A frontfejtésen kb. 100 m szélességben át is haladtunk, s végignézhettük az óriási hidraulikus támasztókat, melyek szinte ékszerűen meredeztek az eltűnő szénrétegek között. A szerkezet lényege, hogy fejtéskor védje és tartsa a gépekre nehezedő földtömeget, mely a fekete gyémánt kinyerése után beomlásra ítéltetett. Hogy tisztán érthető legyen, a próbafúrások által meghatározott szénréteg mélységét, szélességét és rétegvastagságát összevetve tervezik meg a front helyét, mélységét, szélességét. A megfelelő mélységben alagutat, vágatot készítenek, amelyekbe a gépek leszállítása után a szállítószalagok kerülnek. A vágatok két párhuzamos alagutat jelentenek a fejtés teljes hosszában. Mikor a két párhuzamos alagút (biztonságosra bányatámvasazva) elkészült, a végét összenyitják, és elkezdik kiépíteni a jelzett fejtőgépet a hidraulikus támokkal, akkor indul a szén bányászata. Az alagutakat a szállítószalagokkal lassan a fejtés előrehaladtával visszabontják, a támaszok utáni rész pedig automatikusan beomlik. Ezért vannak üregek, illetve süllyedések a front feletti településeken, erdőkben. Sok más érdekes dolgot láttunk, többek között a szénliftet, a szénosztályozót, többféle típusú fejtőgépet, az elszívó, illetve levegőztető berendezéseket, az indító és vezérlő rendszereket működés közben. Mindezt a bányamentők közreműködésével és segítségével. Nagyon érdekes és tanulságos látogatás volt, személy szerint nagyon sokat tanultam e rövidnek épp nem mondható bányalátogatás során.

3.1.2. Külföldi túrák

3.1.2.1. Erdélyi túrák, 2003.

(Vadász István)

2003. május 1-4.

Az előző évi májusi jól sikerült Bihari túránk megismétlése képpen 4 autóval, összesen 17-en ismét útra keltünk. Első úti célunk a Bihar-hegység Szegyesdi-völgye volt. Megérkezésünk után a táborverést követően rögtön nekiindultunk. Mivel aznap már csak egy délután állt a rendelkezésünkre, felszíni túrát tettünk, végigjártuk a völgyet, és keresztülküzdöttük magunkat a Schmidl-kőközön, azaz elmentünk a kőköz végét jelentő vízesésig. Ez, a Szegyesdi-völgy felső szakaszán található szurdok igazi csemege, hiszen a meredek falak közt kanyargó patakmedret, mély vízzel teli üstök szabdalták, melyeken száraz lábbal átkelni nem kis kihívást jelentet. A többségnek nem is sikerült!

Másnap népes csapatunk ismét nekivágott a völgynek. Útközben bejártuk a Szombathy-barlangot, majd Misi, Janó és Mogyi különvált és a bőség zavarával küszködve egy ígéretes hely bontásába kezdtek. A maradék csapattal a József főherceg- (P. Magura) és a mellette található Semsey-barlangot tekintettük meg. Útban visszafelé az elszántabbak tovább barlangásztak, és néhány kisebb barlangot is

felkerestek. (Kovács-bg., Ripp-Ripp-bg., Sárkány-bg., valamint egy ismeretlen nevű). Ezek közül különösen a Ripp-Ripp volt emlékezetes cseppkövei, és néhány, a XIX. század elejéről való magyar feliratának köszönhetően, melyet a Mátyás Vilmos turistakalauza is megemlít. Terveink között szerepelt még a Kereki Nagy Sándor-barlang megtekintése is, ezt azonban a háromfősre (Zenész, Kata, jómagam) fogyatkozott csapatunk a kitartó keresés ellenére sem találta meg.

A harmadik nap reggelén ismét útra keltünk, és nekiindultunk a Bihar-hágón, és az Aranyos völgyön keresztül a Száraz-Őr-völgyébe. Gírdától valami elképesztően rossz úton sikerült délre elérni a völgy utolsó települését Casa de Piatra-t (Kőház). Itt gondot jelentett a megfelelő táborhely megválasztása, hiszen az alkalmasnak látszó helyek mind körbekerített magánterületen voltak. Sajnos a nyelvi nehézségeinket kézzel-lábbal sem sikerült áthidalni, azonban szerencsénkre egy, a hétvégüket ott töltő aradi család a segítségünkre sietett és felvállalták a közvetítő szerepet. Ezzel a nem csak a táborhellyel kapcsolatos problémáink oldódtak meg, hanem a Vertopi-jégbarlangba való eljutásunkban is közreműködtek. A barlang lezárt, látogatni csak ún. barlangőrrel lehet. A lezárt része rendkívül látványos, cseppkövekben igen gazdag termekből áll. A jégbarlang után a Nagy-Kojba-barlangot kerestük fel. Igen impozáns szádája mindenkit lázba hozott, azonban a barlang igazi bejárata - egy lapos, mély, vizes szifon - visszariasztotta többséget. A néhány méter hosszú szifonban egy természetes fenyőrönk úszott. Ahogy az ember ráfeküdt a rönk lassan süllyedni kezdett, így motiválva arra, hogy ne időzzön sokat a kúszással. Miután alig vizesen sikerült megúsznunk a bejáratot, Katával, Zenésszel és Lacikával egy aktív vizes ágban haladtunk tovább, ahol a járattalp felett 3-4 méter magasan, keresztbe akadt farönkök jelezték az árvíz magasságát. Ahogy haladtunk előre egy idő múlva letettünk arról, hogy száraz gumicsizmával megússzuk a barlangot, majd később arról is, hogy száraz ruhával jöjjünk ki. Kata vitte a legtöbbre közülünk, neki sikerült nyakig megmerülni az egyik mélyebb résznél. Végezetül a Juhok-barlangjához kapaszkodtunk fel. A bejárat után néhány méterrel itt is víz állta az utunkat, azonban Lacikával, már úgy is mindegy alapon továbbmentünk és kötésig felfrissítettük a vizet az overálunkban.

A következő nap már a hazautazás jegyében telt, de indulás előtt még megkerestük a Hodobana-barlangot (már majdnem feladtuk, de hála Kata kitartásának, az utolsó pillanatban megtaláltuk), a későbbi visszatérés reményében. A rövid kitérő után végleg búcsút intettünk a Biharnak, és elindultunk hazafelé.

2003. június 6-9.

A pünkösti hosszú hétvégén lehetőséget kaptunk a kolozsvári barlangászoktól a Bihar-hegység Vigyázó vidékén lévő Vírforrás-barlang meglátogatására. Ritkán látogatható, kivételes képződményeiről nevezetes barlangról lévén szó, Katával, Lácéval és Zenésszel éltünk a lehetőséggel. Péntek éjszaka érkezünk meg Răchitelére, ahonnan utunkat a Száraz-völgy felé vettük. Gondot jelentett az út romló minősége és az éjszaka, amely szinte lehetetlenné tette a tájékozódást. Kisebb riadalmat keltett bennünk, hogy Kata is - aki már egyszer járt ott alapon navigált minket - bizonytalan volt egyik-másik útelágazásnál, de szerencséjére sikerült megtalálnunk a kolozsváriak táborát. Rövid üdvözlés után hamar nyugovóra tértünk, csak a Myotis hajnali megérkezése zavarta meg pihenésünket, akik magukkal hozták Marcsit.

A hosszúra nyúlt reggeli készülődés után a húsfősre duzzadt csapatunk délben végre elindult a barlangba. A Vírforrás egy jellegtelen mélyedéssel indult a hegy oldalában. A bejáratból elő törő hideg levegő sejtette, hogy nem kis barlangot rejt a hegy. Egy kb. százméteres, többnyire kúszva járható szakasz után kitágult a barlang és kényelmesen járható meanderen haladtunk tovább. Több helyen is megcsodálhattuk a márványosodott mészkőbe oldott járatokat, illetve azt a puha, hófehér bevonatot, amelyről nevezetes a barlang. (Sajnos ennek a fehér bevonatnak illetve az anyagának a nevére nem emlékszem.) Nagy létszámú csapatunknak köszönhetően a túránk közel 6 órára nyúlt, pedig a barlangnak csak egy kisebb szakaszát jártuk be. Némi visszatetszést keltett bennünk, hogy a túra végén derült ki, hogy egy fizetős (500 Ft-os) barlangtúrán vehettünk részt. (Az eset nagy vitát keltett

otthon, a kolozsváriak csoportjában is. Végül kiderült: többszörös tévedés "áldozatai" lettünk. Szerencsére a kapcsolatunk a kolozsváriakkal nem romlott meg. - a szerk. megj.)

Másnap a Vlegyászára, a Bihar második legmagasabb csúcsára (1836 m) indult el ötfős csapatunk. Utunk a Fehér-kövek mellett vezetett, amely magában is megér egy kirándulást. A Vigyázó gerincére felvezető meredek oldalt leszámítva nagyon kényelmes, látványos útvonalon vezetett túránk. A csúcsra már dél előtt megérkeztünk, ahonnan kivételes panoráma tárult elénk. Alapos nézelődés után visszaindultunk. Úgy terveztük, hogy visszafelé a gerincen haladunk tovább és közvetlenül a tábor felett ereszkedünk majd le a Száraz-völgybe. Ez egy kicsit hosszabb, de látványosabb túrát ígért. Sajnos a jelzett utat nagyon hamar elvesztettük, és a lúcs- illetve törpefenyvesek sűrűi hamar visszatérítettek az eredeti útvonalunkra. Ennek köszönhetően egy óra alatt visszaérkeztünk a táborba és így a délután hátralévő részét a răchiței kocsmában tölthettük. Másnap, Pünkösöd hétfőjén, már csak annyira jutott időnk, hogy Marcsit visszaadjuk a Myotisnak, majd a Székelyjói-vízesést, és Sebesvár (Bologa) romjait útba ejtve hazaindultunk.

3.1.2.2. Erdély, Damis (Erdődámos)

(Pásztori Zsolt Márton)

2003. 04. 18-19. A túra résztvevői: Riskó Ágnes, File Ferenc, Balla Béla, Pásztori Zsolt. A szállás Erdődámoson egy kis parasztházban volt. (Kocsis András intézte a szállást, mert nála már teltház volt.)

Az első nap Alsó-Caprei, Király. Maci nem jött velünk, betegeskedett. Mi hárman Kocsis Andrással és egy barátjával, megnéztük az Alsó-Caprei-t. Rendkívül aktív barlang. Mikor kiértünk, rögtön indultunk tovább a néhány méterrel odébb lévő Király-barlangba. Az én vezetésemmel, hármasban. András a barátjával pedig bontani indult az Ászokba.

Egy másik csapat előttünk járt a Királyban. Velük már csak a barlang utolsó szakaszán találkoztunk és együtt jöttünk ki. Az amúgy csodaszép barlangnak a felfedezésétől számítva egy-két év elég volt ahhoz, hogy pusztulásnak induljon. A nagyteremből kezdenek kikopni a barlangi gyöngyök, a gumicsizmák sárfoltokat hagynak maguk után a cseppköveken. Akkor még nem volt kijelölve a követendő csapásnyom.

Másnap Páfrányos, Interszuri. Össznépi túra a kötéltechnikás, aktív-vizes, gyéren cseppköves, Páfrányos-barlangba. Mi négyen, plusz a Kocsis Andrásnál tartózkodó népes társaság egy jókora része. A barlang végpontján egy vízzel teli jókora szifontó található.

A házhoz visszafelé menet, Ágival és Bélával beugrottunk az Interszuri barlangba. Néhány tíz méter után kénytelenek voltunk visszafordulni, mert egy szifon állta utunkat.

3.1.2.3. Lengyelország

(Pásztori Zsolt Márton)

Május 10-e környékén négyen (Riskó Ágnes, Balla Béla, Mogyorósi Anikó és én) Lengyelországban jártunk. Wojtek Gozdz születésnap meghívásának tettünk eleget.

Péntek éjjelre értünk oda.

Szombaton a kielcei barlangászklub elnökének vezetésével jártuk be a Jaskina Jaworznicka elnevezésű egymás mellett lévő két barlangjukat. Ebből a Pajecza (Pók) barlang az egyik. Nyálkás, sáros, agyagos, képződmény nélküli, kicsi, kényelmetlen barlang. Rendkívüli módon vendégmarasztaló a sár.

A Chelosiwa jama a másik. Néhány kilométer hosszúságú, képződményekben nem különösebben gazdag. Két-három cseppköves termecske, egy-két helyen heliktit és egy helyen nem tudom micsoda. Tengeri makkra emlékeztető 2-4 cm-es barna színű, kristályszerű tünemény. A barlangok kőfejtés során kerültek elő.

Este buli.

Másnap a Paradicsom nevű turistabarlangot kerestük fel, majd utána a Zamek Krolewski XIV-XV. században épült várat néztük meg. Délután szieszta Paulinánál, este városnézés.

Utolsó nap a wieliczka-i sóbányát néztük meg. Fantasztikus látvány! A 300 km hosszú, többszintes bányarendszer töredékét sikerült csak bejárni fél nap alatt.

3.1.2.4. Montenegro

(Hegedűs Norbert)

2003. augusztus 15-17.

A szokásos nyári Canin-tábor helyett szerveződött a montenegrói kutatótábor, amelybe hirtelen csöppent bele alkalmilag verbuválódott csapatunk: Dokkmunkás (Myotis), Birka (Gubacs), Hami (Gubacs), Zenész (MLBE).

15-én 19.00 körül hagyjuk el Budapestet. Szarajevót érintve haladunk Montenegro felé. Másnap délben már Kotorban gurítjuk le első sörünket. A Kotori-öböl leginkább egy fjordra emlékeztet, csodálatos. A város fölötti Lovcen-hegy fennsíkja kell felszerpentinezni. 20 km, de a város szinte mindig a lábunk alatt van. A fennsíkon szórvány települések. Kis keresgélés után megtaláljuk a tábor.

16.00 körül lemegyünk a Duboki-do-barlangba. Köteles és mászós szakaszok váltakoznak, a túraidőnk 3 óra.

Este látogatást teszünk a helyi vendéglátóipari egységben. Nagyon jó minőségű a törkölypálínkájuk.

Vasárnap délelőtt fürdőzés az öbölben, és indulás haza. Érkezés Budapestre 6.00-kor.

Villámlátogatásunk költséges felderítő túraként értékelhető, de legközelebb a Durmitort és környékét is be kell szorítani a programba.

Ui.: ha valaki végigcsinál egy autós Balkán-túrát úgy, hogy a "policia" nem "veszi le", annak gratulálok.

3.1.2.5. Gortani

(Hegedűs Norbert)

2003. 02. 13.

Indulás az Árpád-híd budai hídfőjénél levő "Deszka-kocsmától" reggel 6-kor, érkezés Sella Neveaba 14 órakor. A 6 euróba kerülő felvonó utolsó járata 16 órakor indul, ezzel megyünk fel a Canin-platóra. A felvonótól még egy óra gyaloglással jutunk a Magyar-barlang bejáratáig. A hét fő csapatunk 3 óra ereszkedéssel jut el az X-ponti bivakig.

02. 14.

Csatlakozunk Függhöz a Szülinapi-ág térképezéséhez és kisereléséhez. A feladatot kb. kilenc óras túra alatt végezzük el. (A Szülinapi-ágot az előző évben tárták föl.)

02. 15.

Gemenata feltáró, térképező csapatához betársulva a Humboldt-terem járataiban feltáró, térképező munkát végeztünk. Ezeket a járatokat a napokban tárták fel egy szűkület átbontásával.

02. 16.

A tervezett 6.00 helyett 7.10-kor indulunk ki a felszínre. 10.30-kor kellemes mínuszban, szállingózó hóesésben öltözünk át a barlang bejáratánál. A parkolóig a sípályán ereszkedünk le, a bivakos begeken csúszkálva. A felvonóház büféjében legurítunk egy korsó sört, és indulunk haza. Budapestre 22.00-kor érkezünk.

Az új bejáratnak köszönhetően lényegesen könnyebb lett a barlangrendszer belső részeibe való bejutás. A régi bejárat szerinti útvonal nehézségeihez képest már csak egy könnyű séta. A Gortani-rendszernek csak egy kis részét ismertem meg, élményeimet megfogalmazni nem tudom, de abban biztos vagyok, hogy vissza kell oda menni.

3.1.2.6. Hirlatz-túra

(Csomós János)

Ausztria, 2003. 02. 23.

Ma korán kell kelni. Indulni kell a barlanghoz, mert még szerény számítás szerint is legalább másfél óra az út odáig. Sajnos mielőtt megszólalhatott volna az ébresztő, arra keltem, hogy valakik mászkálnak körülöttem. Kb. hajnali 5 volt, és ez egy kicsit rosszul esett, mert szinte még vésőgéppel kellett kinyitni összenőtt szememeimet. Amikor végre kiláttam a két lyukon, láttam, hogy megérkezett Lacika meg három Myotis-os srác (Laca, T.J., Kakukk) és Ica (Gubaacs). Amíg boot-olok és a szokásos reggeli kávé közben elszívom a reggeli cigimmet, lassanként mindenki felébred, bár valamennyiükön meglátszanak a korai kelés semmivel sem összehasonlítható jelei. Elég vontatottan megy a készülődés. Időközben megérkezik Görög, Attila és Erika (Denevér Bkcs.) a Transpival. Lassanként kialakul az a csapat, aki jön a barlangba (13 fő), és őket kell elosztani három kocsiába.

Elindulunk Görög vezetésével, Halstatt felé. Lacika autója nem bírja követni, ezért mi is lemaradunk a felvezető kocsitól. Emiatt Kelet Salzburgnál átvesszük a vezetést. Kb. egy óra múlva érünk oda, és keressük a többieket a megbeszélthelyen, de nincsenek sehol. Úgy döntünk, hogy felmegyünk a barlang közelébe. Miután odaérünk nem is kell sokat várni és meg is jelenik a túravezetőnk Ulrich, a Transpi és a müncheni barlangász barátom Markus, a barátnőjével. A kölcsönös üdvözlések után megbeszéljük ki hova megy, mit csinál és már készülődünk is. Egy kicsit közben változik a felállás, mert Ulrich átadja a túravezetői posztot Markusnak, és azt kéri hogy három ember menjen vele, mert akkor tud merülni egy eddig ismeretlen szifonban. Hárman (Görög, Atlasz és Kornél) bevállalják, hogy viszik a cuccát.

Miután mindenki elkészül, indulunk is a barlangba, mert piszok hideg van és majd' megfagyunk. Naivan megkérdezzük, hogy hol is van pontosan ez a barlang. Erre a kérdésre a tőlük megszokott módon csak felmutatnak a felénk magasodó hegy nagyon meredeken emelkedő tetejénél kezdődő sziklafal alsó felében nyíló aprócska lyukra. Teljesen letaglózott a tudat, hogy oda még fel kell másznunk. Nem volt éppen sok kedvünk hozzá, de csak mentünk és mentünk felfelé a combközépig érő hóban, és a túrabotjaink is sokszor eltűntek egy-egy köves szakaszon. Kb. 1 óra alatt tettük meg a szerintünk fél órás utat. Én teljesen kész voltam, mire felértünk. Sajnos a legrosszabb csak most jött, ami nem volt más, mint egy 75 fokos firnes lejtő tetején való átharántolás, majd utána sovány malacvágóban fel egy jeges létrán. Ez rendesen megfogta a csapatot. Lassacskán mindenki beküzdötte magát a bejáratig.

Elindultunk befelé. A merülő csapat előrehúzott, utána lassacskán mi is elindultunk. Markus azt mondja, hogy a barlang első 500 méterén egy patakkal szemben kell majd felfelé haladnunk. A következő teremben meg is jelenik a patak, de nem folyik, hanem jéggé fagyva gyönyörű formákat alkotva kék és fehér színben pompázik. Mindannyian ámulva-bámulva botladozunk a megfagyott patakon. Minden terem új szépséget rejt. Markus is azt mondja, hogy még ő sem látta soha ilyennek ezt a barlangot. Soha nem gondoltam volna, hogy barlangban is van ilyen. Sajnos ennek az a hátulütője, hogy idebent is legalább annyira repkednek a mínuszok, mint a külszínen. Markus szerint nemsokára elérünk a fosszilis felső járatba, ami átjáró a régi ághoz, és ott már érezhetően melegebb lesz. Nemsokára tényleg, egy létrán való felmászás után eltűnik a patak és egy-két térdelős járaton, hatalmas termeken és létrákon keresztül haladunk a régi ág felé, ahová egy dupla létra vezet le. Miután mindannyian leérünk a hatalmas folyosóba, együtt haladunk tovább. A méretek vetekszenek a Baradláéval, csak a cseppköveket lopta el valaki, mert egy darab sincs. Hatalmas ősi patakmederben

haladunk, ahol lehullott háznyi kötömbökön mászkálunk le és föl. Nem győzünk betelni a látvánnyal. Persze elriasztásként látszik, hogy milyen magas szokott lenni a vízállás. A szintet jelző áradmányok vonala legalább 4 méterrel a fejünk fölött van. Tehát elég nagy bajban lennénk, ha jönne egy hirtelen hóolvadás. Nemsokára elérjük a bivakot, ahol eszegetünk egy kicsit és karbidolunk. Ezután, úgy döntünk, hogy elmegyünk abba a Canyon nevezetű meanderbe, ahová a bűvár csapat ment. Elég különös ez az Ulrich, mert biztosító bűvár nélkül merül, és ahogy mondta ők így szokták. Mi ezt nagyon furcsálljuk és ennek hangot is adunk, reakcióként értetlen képet vágnak: nem tudják miért zavar minket, hogy ők hogyan csinálják. Ez a meander nagyon jól néz ki, de elég furcsán csúsznak a falak. Kb. olyan, mintha egy náthás ember végigköpködté volna. Haladunk szépen befelé, elég jó ütemben. Egy eléggé kitekert kanyarban való átmászás során a térdem feladja a szolgálatot és megroppan. Hirtelen érzett fájdalomnak hangot adva közelíték a leeséshez, de szerencsére van egy jó fogás, ami visszatart a sziklával való mélyreható találkozástól. Miután szépen lassan sikerül egy köpengéig eljutnom, leülök és érzem ahogy a térdem irgalmatlanul, lüktetve fáj. Copfos siet a segítségemre, de sajna ezen csak a kinti gyógyszerek és kötszerek segíthetnének igazán, de valahogyan odáig még el kell jutni. A csapat úgy dönt, hogy visszafordulunk. Ez a sérülés volt az utolsó csepp a pohárban, mert mindenki fején erősen villog a "Low Power" felirat, csak senki nem akart szólni.

Fél lábbal nem túl jó mászni ebben a meanderben, mert persze nem lehet közvetlenül a pataknál haladni, csak kb. 5 méter magasan, mert ott alkalmas erre a falak távolsága. Markus megkérte a zseton baby-ket (Kakukk, Laca, T.J.) hogy segítsenek nekem a mászásban, nehogy még nagyobb baj legyen. Szerencsére megy egyedül is. Elég gyorsan visszaértünk a bivakhoz, ahol újra karbidolás és a maradék elemózsia elfogyasztása következett. Közben megpróbáltam befáslizni a térdem, de már későn, mert feldagadt és egyre jobban fáj. A csapat egyhangúlag a kiút mellett döntött. Nagyon jókedvű a társaság. Most már lassabban haladunk, többet nézelődünk, bohóckodunk. Egymást húzgáljuk a szűkületben, agyaggalacsinokkal dobálózunk. Bár észrevehető a fáradtság, de nem igyekszünk nem foglalkozni vele. Ahogy közelítünk a bejárathoz egyre inkább ráfagy a szó a torkunkra, és az orrunkon is érezhető a mínuszok hatása. Lassacsán elérjük a bejárat szakaszt, ahol a plusz polárokat hagytuk. Gyorsan felvesszük ezeket is, és irány kifelé. Szépen libasorban haladunk kifelé és végig a hólejtőn. Nem részletezem azt a pokoljárást, amit átéltünk ebben a rémes hegyoldalban. Jégcsákány és hágóvas nélkül egy kicsit kamikaze-küldetés jellege volt. Amolyan: "Jól figyeljétek, csak egyszer mutatom meg!" Ezt még az is tetőzte, hogy akik az elején haladtak, leszakították az összes használható támasztékot egy-egy meredekebb helyen.

Lent a parkolóban egy pillanat alatt megfagyott minden. Alig bírtunk vacogva átöltözni. Utána a bag-ek alján megbúvó utolsó morzsákat is felkutattuk, mert kopogott a szemünk az éhségtől. Gyors búcsúzkodást követően elindultunk a Lampo-házhoz két kocsival. Az hozzá tartozik a történethez, hogy három kocsival jöttünk reggel, három sofőrrel. Ebből viszont kettő még bent volt a bűvárral, ezért két választásunk maradt: vagy megvárjuk a másik csapatot és addigra kockára fagyunk, és éhen döglünk; vagy elvisszük valamelyik kocsit.

Végül egyhangúlag úgy döntünk, hogy elvisszük Kornél kocsiját, és akkor Lacika kocsijával együtt éppen haza tudunk menni tízen. Rövid eszmecsere után kiderült, hogy nekem kell vezetnem Kornél kocsiját. Lacika kérésére nem mentem gyorsan, hogy tudjon követni. Legalább ébren tartott, hogy mindig őt kellett figyelnem, jön-e utánam. Lassan jött, mindig be kellett várni és már majd' megvakultam a rám villogó kocsiktól, mert nem értik miért megyek az autópályán is csak hetvennel. Szépen, lassan mindenki elalszik a hátsó ülésen, és mellettem Ica is már elég hosszúkat pislog. Szegényt én kértem meg, hogy próbáljon meg fennmaradni, amíg hazaérünk. Elég lassan haladunk Lacika miatt. Nem akarnak fogyni a kilométerek, csak a benzin. Nagyon vontatott és hosszú az út. Alig bírok ébren maradni, állandóan leragad a szemem. Kb. 2 és fél óra után végre hazaérünk. Mindannyian megkönnyebbülünk. Gyorsan kipakoljuk a kocsikat, hogy ne fagyjanak meg a cuccok és egy pillanat alatt aludni térünk. Senkit sem kell ringatni. Mindenki nagyon kimerült, de mégis boldog. Egy nagyszerű barlangban, egy nagyon jó csapat kovácsolódott össze majdnem idegen emberekből.

3.1.2.7. Királyerdő

(Lénárt Emese)

2003. augusztus 28-30.

Így majd egy év távlatából (2004. június) már egyáltalán nem emlékszem, honnan és mikor indultunk. Az az első kép, hogy már benn ülünk Sári kocsijában, Láce, Marcsi és jómagam, és robogunk Debrecen felé, ahol csatlakozik majd hozzánk Tóth Zoli a saját autójával, benne Kata és Anikó.

Arra tisztán emlékszem, hogy késő délután értünk Debrecenbe, ahol Sári és Marcsi parázs vitába keveredett afölött, hogy merre a hova, de végül Sári nyert. Kata már kicsit aggodalmas volt, hogy mikorra fogunk így kiérni, és a kolozsvári barlangászok várnak minket valahol útközben. Gondolom, ennek a sietségnek is tudható be többek között, hogy a határt átlépve a lehető legrövidebb úton próbáltunk eljutni úticélunkig. Ennek meg is lett a következménye. Így történt:

Miután egyeztet az autóstérképpel, Sári egy rövidebb utat választ. Amikor rákanyarodunk egy, éppen az útról fellebbenő libacsapat közepette a rövidítésre, még nem tudjuk, hogy tulajdonképpen hosszabbítás lesz belőle. Átvágunk néhány falun, miközben a forgalmi és helyiségjelző táblák egyre fogynak. Beérve egy faluba, amelynek a nevét akkor tudtam, de mára már a feledés homályába süllyedt, az út fokozatosan átalakul földúttá. Majd csinál egy ipszilon elágazást, persze jelzőtábla nélkül, így mindkét irány ismeretlen. Elautóztatunk az egyiket, el is érünk a faluszéli dombokon húzódó libalegelőig, ahol az út további metamorfózion megy keresztül. Innen csak gyalog járható.

Visszatérünk az ipszilon-elágazáshoz, és kizárásos alapon a másik utat választjuk. Ekkor már erősen alkonyodik, de sebaj, a következő falu csak 7 km.

Porzunk az úton, amely nem túl bizalomgerjesztő, mögöttünk Zoli a kis piros autóval, és kissé bizonytalanok vagyunk az irányt illetőleg. Egy helyütt megállunk érdeklődni, de bekövetkezik a várható: magyarul nem megy a kommunikáció, mi pedig románul nem tudunk. Tétován megszólalok angolul, hogy hátha ... de nem.

Magunk mögött hagyjuk a falut, hepehupás hegyi serpentiné válik a jó kis rövidítésünk. Meglepetésként ér minket egy újabb ipszilon-elágazás. A tábla hiánya persze már nem lep meg. Kisebb tanakodás után a jobboldalt választjuk.

Maximum 20 km/óra sebességgel dőcögünk a rohamosan sötétedő erdőben. Egy helyütt fával rakott szekeret kerülünk, de már nem próbálunk útbaigazítást kérni. Újabb ipszilon, újabb intuíciónkra való támaszkodás. Továbbra is jobbra tartunk. Így tanultuk a KRESZ-ben.

Több mint egy órája poroszkálunk a feketévé vált erdőben, és a Fekete Erdőt keressük, legalábbis ha jól értelmeztük a keresett falu román nevét. Az út dőcögősen tekeredik egyre feljebb, kezdeti bizakodó hangulatunk a helyes irányt illetően semmivé vált, csak megyünk-megyünk, mintha az út körbe-körbe végtelenítve kígyózna fel a hegyre. A következő ipszilonnal megállunk, kiszállunk a kocsiból, mert mostanra már minden oly bizonytalan, hogy ezt kupaktanács nélkül nem lehet megoldani. Tanakodunk, melyik utat válasszuk. Mindkettő egyformán gödrös, egyforma széles, egyaránt bebújik a fák közé. Végül elindulunk a lefelé vezetőn. Néhány perc után meglátjuk az első villanyoszlopot. Hamarosan következik a falu szélét jelző tábla is, és tényleg, valami Fekete nevű helyen vagyunk. Diadal. A 7 km-es levágást sikerült megtennünk alig másfél óra alatt.

Egyszer s mindenkorra megjegyezzük, hogy járt utat a járatlanért nem jó elhagyni, legalábbis kocsival.

Innen már aszfalton robogunk tovább. Este 10 magasságában érünk a megbeszélt helyre, ahol persze már egy fia barlangász sincs. A kocsmá előtti sötétségben üldögélők magyarul kérdik, merre tartunk, stopot keresnek. Arrafelé, ahonnan mi most jöttünk, tehát tovább kell várniuk. A sötétben nem látjuk egymást, csak árnyak beszélgetnek. Ez az első alkalom, hogy hallom, hogyan bánnak az erdélyiek édes anyanyelvünkkel, és bizony, szerintem kedvesebben, mint mi. Szívesen elhallgatnám még ezt az ismeretlenül-ismerős arcnélküli hangot, de mennünk kell tovább.

Itt már Zoli áll az élre, hogy Kata mondhassa neki az útirányt. Hamarosan hatalmas fékezés, és megállunk egy csapat mellett, akik kocsijaik körül csoportosulnak az éjszakai útszélen. Rábukkantunk a kolozsváriakra.

Ők is autóba ülnek, és együtt indulunk tovább. Letérünk egy földútra, ami egy tó partja köré tekeredik, majd hirtelen véget ér. Leparkolunk, kiszállunk. A hangokból ítélve néhányan a tóba rohannak. A part meredek, középtűt az út és két oldalán pár méternyi vízszintes terep, feljebb erdősáv. Gondoljuk, hogy ide a fürdőzés végett jöttünk, s majd továbbállunk, táborhelyet keresve. Nagyon fáradtak vagyunk, csak imbolygunk a sötétben, le a vízhez, ismét fel az autókhoz, talán iszogatunk is, és szeretnénk már aludni. Az éjszaka majdhogynem trópusi, időnként forró szélrohamok érnek el minket, ilyen meleg éjjelt itthon még nem tapasztaltam. Várunk, várogatunk, közben közepén kis tábortűz születik. Amikor előkerülnek a polifókok és sátrak, már gyanús, hogy itt maradunk. Mire ez kiderül, már közelebb a hajnal, mint az előző alkony. Sátrat már nem verünk, nem is igen lenne hová, az a kis vízszintes terep nem igazán alkalmas rá. Ledobjuk a polifókokat, ki ide, ki oda, és elheverünk. A part erősen homokos. Minden 10 percben felriadunk a forró szél által a képünkbe vágott homokra. Izzadunk a hálósáokban. Kibújunk belőle, ekkor teljes testfelületre kapjuk a homokáldást. Néhány óráig folytatódik ez a móka, kibújás, szélroham, homok köpködése és leporolás, visszabújás, bepállás, ismét kibújás, szél, homok, stb. Hajnalban záporra ébredünk. Két perc alatt bedobáljuk a kocsiba a fekhelyeket, és elindulunk be a faluba, reggeli kávéra. Kóvályog a világ, olyan fáradtak vagyunk. Ez az alvás minden volt, csak pihentető nem. Közben teljes komolysággal rákezd az eső, ömlik, mintha dézsából öntenék. Esőfüggönyön keresztül szemléljük a vidéket.

A kocsmában húzódó asztalt teljes hosszában végigüljük, kávékat, gyümölcsleveket kérünk. A kávé üvegpothárban érkezik, nagy adag tejszínhabbal. Teljesen finom. Kisebb sorakozó támad az egyetlen koedukált vécé előtt, de végül mindenki sorra kerül. A kocsmá pincéjét elfoglaló boltocskában vásárolunk némi sört és elemózsiát.

Kb. 15 perces autózással érjük el a táborhelyet. Egy mély völgybe sorjázunk be, ahol kiszáradt patakmeder található, hatalmas kövekkel. Kb. 300 métert kell gyalogolni. Itt letáborozunk, de ez sem megy könnyen. A kocsik a völgy felemagasságánál húzódó útra állnak, hogy onnan majd levigyük a cuccokat. De a hegyoldal erősen omlik, minden lépésnél bokáig süllyed az ember, haladni nemcsak nehéz rajta, hanem helyenként egyenesen életveszélyes. Felküzdöm magam majdnem az útig, s azalatt 3 méterrel elfogy a tudomány. Egy arra tébláboló erdélyi fiú húz ki, szó szerint, szorongatott helyzetéből. Lefelé inkább körbe megyek. Nem csak én vagyok ezen a nézetten, mások sem kíváncsiak a lejtőre még egyszer.

Becuccolunk a völgybe, tábort verünk. Hamar tűzrakásra kerül a sor. Mindenkin meglátszik az előző rövid éjszaka, hamarosan alvókkal van tele a tábor. Lácéval és Zolival inkább körülnézünk a környéken.

Felkapaszkodunk a hegy felsőbb régióiba, ahol találunk egy hatalmas birkacsordát. A báránykákat hat óriási kutya őrzi, akik hamar eldöntik, hogy nekünk, betolakodóknak, vesznünk kell. Szerencsére a juhász résen van, és visszaparancsolja a kutyákat, pedig az egyik már úgy 30 centire volt a kezemtől. Biztos finom falat lettem volna.

Továbbhaladunk felfelé. Innen már látszik, hogy közel a csúcs.

Mire leküzdjük a nincs-túl-messze távot, addigra kiderül, hogy a csúcs csak egy plató, és még azon felül is van egy csúcs. Kicsit fáradunk, de ha már idáig eljöttünk, nézzük meg a kilátást!

Ismét nekivágunk, nyelvünk a térdünkig ér, de felérünk végre. Egy újabb platóra, ami felett látszik az igazi csúcs.

A barlangász nem csügged, csak úgy érzi, tehát továbbporoszkálunk. Innen már gyönyörű kilátás nyílik a völgybe, amelyből jöttünk, de mi a másik irányba szeretnénk letekinteni. Végre-valahára felérünk ... és már meg sem lep, hogy ez csak egy újabb plató, amely fölött látszik a "csúcs". Nem érdekel tovább a Matrjoska-hegy, nem vagyok hajlandó továbbmenni. Láce is ezen a véleményen van. Zoli viszont nem adja fel, holott világos, hogy ez a Végenincs-hegy, aminek sehol nincs csúcsa.

Jó tíz perc múlva pijjogás, majd kiabálás: Itt a vége, nagyon szép a kilátás!

Na jó, menjünk ... nagy nehezen felcapatunk, és tényleg, itt a vége a hegynek. És a kilátás csodálatos. Hátunk mögött a völgy felé hullámzó szelidzöld hegyoldal, előttünk a szemben levő, távoli hegy sötét fenyvessel takart meredélye. Alattunk a mélység, szintén fenyvesekkel.

Ezért megérte. Legeltetjük még a szemünket egy darabig, majd visszaindulunk. Lefelé menet nem találkozunk a nyájjal.

A táborba visszaérve kiderül, hogy ma este kocsmázás lesz. Az erdélyiek eltűnnek, míg mi tanakodunk, vajon csatlakozzunk-e hozzájuk. Végül megszavazzuk, hogy megyünk. A völgy bejáratánál mások is sátoroznak, itt állnak az autóink is. Mivel sörözni indulunk, fel sem merül bennünk, hogy kocsiba ülünk. Túl későn ébredünk rá, hogy a többiek kocsival mentek el, valószínűleg nem véletlenül.

Másfél órás kutyagolás után érjük el a kocsmát. A völgyben végigvezet a műút, patak partján, hatalmas hegyoldalak között. A házak egymástól nagyon messze helyezkednek el, de azért látótávolságon belül. Tanyának sűrű, falunak ritka.

A kocsmázás végül jól sikeredik, de ismét jelentkezik rajtunk a fáradtság. Végül egyik vendéglátónk kocsival visszafuvaroz minket az út nagyobb részén. Az éjszakai erdő kellős közepén kiteszékel minket a kocsiból, mondván, hogy innen már csak pár lépés. Érdekes érzés a szurokfekete ismeretlen semmiben gyalogolni, de hamarosan tényleg rábukkanunk a völgy bejáratánál levő táborra. Innen már csak pár perc a mi szállásunk. Hamarosan befutnak a többiek is, ismét tüzet raknak. Hajnalig megy a beszélgetés.

Többen sátrat sem vernek, elhevernek a csillagos ég alatt. Kellemetlen meglepetésként éri őket a hirtelen megeredő zápor. Mire felállítják a sátrakat, az eső eláll.

Reggel kaja után cuccolás, megyünk a Tutajosként emlegetett barlangba, ahol néhány éve egyik társuk (Ugron Gábor, 26 évesen) kutatás közben egy baleset következtében elhunyt. Az ő emlékére szerveződött ez a mai túra.

Szép völgybe kanyarodunk be a kocsikkal. Itt leparkolunk, ami nem könnyű, mert olyan sok hely azért nincs. Végül közlünk csak Sári, Zoli és én vállalkozunk a barlangtúrára. A tágas, patakos bejáratnál emléktábla, körülötte 30-40 ember, gyerekek, nők, minden korosztály. A beszédről lekéssük. A koszorú pedig nem itt kerül elhelyezésre, hanem beljebb, a majdnem a végpontnál levő emlékhelynél.

Hosszú, széles patakos folyosóban haladunk, a patak partja kiemelkedő homokpad. Ezen lépdelve kicsit le kell hajtani a fejet, mert a plafon nem túl magas. Az előttünk-mögöttünk haladók lámpái szép összképet adnak ki. Szinte mindenki bejön, rövidnadrágban, pólóban, sisak nélkül, fejlámpával vagy kézi lámpával. A folyosó végén szifonkerülő, felmászunk egy omladékon. Ide már csak néhányan jövünk fel. Hamarosan elérünk egy nagyobb termet, aminek a hátsó falánál az újabb emléktábla alá kerül az erdélyiek által eddig kézzel-kézre adogatott koszorú. Innen kb. 50 m a végpontot jelző szifon. Sári és Zoli nekilódulnak, hogy megnézzék. Jó 15 perc múlva térnek vissza. Kifelé a falra festett nyílak mutatják a helyes iránt. Anélkül biztos, hogy az ember elkalamol, mert néhol az egyértelműnek látszó út vakvágány. (Erről a barlangról van egy nagyon jellemző fénykép a kolozsvári barlangászok honlapján - ha jól vettem ki, Lesi Vizes néven.)

Mire kiérünk, már indulni kell hazafelé. Gyorsan átcuccolunk, elköszönünk, és irány a határ. Elhatározzuk, hogy Debrecenben meglátogatjuk Ibikét. Ahogy a városba beérve követjük Zoli kocsiját, Sári megjegyzi, hogy miért ilyen hülye utat választott Zoli, erre sokkal hosszabb ... mire Láce felhívja a figyelmét, hogy a követett kocsi piros ugyan, de nem a Zolié, mert ők már rég elfordultak, és mit is akarunk ettől az idegen autótól? Ezután korrigáljuk az irányt. Már öreg este van, mire kiisszuk Ibinek a Nescafé készletét, és elindulunk Miskolc felé. Esőben, jó későn érünk haza.

3.2. Táborok

3.2.1. Nyári tábor - napló

(Lénárt Emese)

07.26. szombat

A tábor első napja. Ömlik az eső. A mentősök lázadoznak a mára tervezett mentőgyakorlat ellen. Bubó úgyszincs sehol.

Rita sincs sehol. Pedig ma már járna a reggeli. Tele a konyha kenyérrel, tojással, de mindenki lusta elkészíteni.

Van, aki másnapos, Kata tegnapi szülinapi bulija után. Volt torta is. A vendégszobának nincs meg a kulcsa. Gino nyitotta ki valahogy. Talán csavarkulccsal.

Délután. Mentőgyakorlat lefűjva. Helyette túrák és térképezés: Szepesi, felszíni, Jávorkút. Szabadprogram.

Elromlott a forrás. Közös erővel megszerelődött. Új vízhozam: 10-15 csepp/perc. Egy kanna 30 perc alatt tölthető meg. A vizet a továbbiakban Jávorkútról importáljuk.

Sáriver és Krisztiánnal felkerestük a Bíbor-barlangot, és sikeresen elhoztuk az ott beásott 2 db bontóvödröt. Bösziék most mentek le további bontóeszközöket vásárolni.

Közben megint borul, szerintem mindannyian jól el fogunk ázni, beleértve Fegyencéket is, akik Pepitó vezényletével új asztalokat ácsolnak. Egy már kész van. Szép lett.

Rita most rendezgeti a tábori konyhát, de kaja még nincs. Most szeletelik a húst. Azt, amit Gino reggel feltett a szekrény tetejére, egyrészt a kutyák elől, másrészt mert nem bírta a bűzét. Lehet, hogy ma konzervet kéne enni? Megjött Boti a Nívával meg a sörökkel, amit 100 Ft-ért szeretne adni a táborvezetőség. Szerintem senkinek semminemű esélye sincs, hogy a sörök útját nyomon kövesse. Úgy fognak eltűnni a raktár polcáról, mintha elvarázsolták volna őket.

Estefele. A Zsidókútiban a túra néhány tagjának sikerült létrehozni egy olyan szituációt, aminek végeztével Kareszon felszakadt a bőr itt-ott. A hátán és a fenekén. Ezeket később befoltózták a kórházban, ahová Sári vitte el.

Közben majdnem elrontottam a mondatot, mert Lackó mindig dumál, és azt akarja, hogy ő is benne legyen a naplóban. Tehát Kuruc Lackó is jelen volt.

Na. Most jött meg a Picolucá bontóbrigád. Ácsolat kész, sok vödör trutyi kitermelve, holnap folyt. köv.

Most 8 óra van, Rita már főzi az ebédet. Gulyást, bűdös húsból. Szerintem 11-re kész is lesz. Mi még nem lázadunk így a tábor első napján, de a gyomrunk már igen.

Karesz sápadtkán néz ki a bevarrt fenekével, de már megitta a fájdalomcsillapítóját. Most ismeretlen helyen imbolyog egy lábon. Ülni nem tud.

Kész van mindkét vadiúj asztal.

Pepito az egyiket közmegebeszélés ellenére lekente lazúrral, úgyhogy az asztal átmenetileg használhatatlan. Bűdös is. De nem baj, úgyszincs mit enni róla.

Korrekción. Karesz nincs ismeretlen helyen. Marina vigasztalja a házban. Valami fenékmarkolászásról van szó.

Bubó reklamál, hogy még nem írtam róla. Ő is itt van. Főz. Most óbégatja, hogy vályúhoz. Miután befaltunk egy nagy tálca vajaskenyeret.

Este van, kb. 10 óra. Láce egész napos keresés után megtalálta a fejlámpáját. A csapat fiatalabb tagjai úgy határoztak, hogy elmennek éjszaka bontani a Picolucát. (Böszi)

07.27. vasárnap.

Mindenki talpon van már reggel 8-kor, de a reggeli még félkész. Rita sürgölődik, Karesz lázad, Zenész inkább gulyást eszik.

Rita ágyba tálalta Boti reggeli kávéját. A reggeli kaja valami elhalálozott vadmalac belső részei lesznek, amely malacot Sári törölte az élők sorából.

Sokan lementek a városba hajnalban. 5-6 fős brigád készülődik a Picolucához, néhányan a Szepesibe mennek mérni és kürtöt mászni.

Ja! Karesz a kórházba készülődik, hogy kicsövezzék a fenekét.

A reggeli végül is hagymás tojás vagy vadmáj lett, szabadon választható alapon.

A Picoluca délelőtt abbamaradt, ácsolatanyag híján. Helyette séta Jávorkútra, ott sörök és gulyás fogyasztása, majd Karesz érkezése (most már csövetlen fenékkal) után további sörök, aztán visszatérés a házhoz.

A Szepesi kürtözők este 8-kor jöttek ki. Agyagosak fültől-fülig.

Vacsora: zöldségleves és makaróni.

Esti túra indul a Vizesbe. A külszínen Maci ünnepli a Függetlenség Napját. Jó nagy hangja van.

Nyugovóra térés: korán.

07.28. hétfő

8 óra 12 perckor Rita hangjára keltünk. Reggeli rögtön tálalva! Tegnap makaróni újrasütve. Hosszas tökölés után mérőtúra indul a Fofő-ágba. Még hosszabb tökölés után a maradék 9 fő elindul a Balekina felé. Az 1. és 2. szifont akarják összebontani, meg a végpontot kaparászni. Boti javaslata.

Este 7-re ért vissza a Balekina-expedíció. Változatos benyomásokkal gazdagodtak a túrázók. Kb. 2 órát bontottak, viszont bedepózták a barlangba az egyesület összes bontószeresét.

Holnap, ismét Boti vezetésével, folyt. köv.

Délután több átmenő zivatar közepette kisebb fakitakarítás a Tuskósból.

Vacsora vadhúsból készült palócleves zivatarral. Finom volt. Megjöttek a vendégrészbe az e heti vendégek, rózsaszín fürdőmedencét állítottak a rét közepén, és ott lubickolnak.

A Fofő-túra is jól sikerült.

Este. Csendes, kivéve kisebb összeördülést a vendégekkel a hangos zene miatt. Fegyenc és Balu diplomatikusan elsimították a problémát. A Kova-család hazament éjszakára. Holnap újra jönnek.

Zsófi minden típusú beggel megismerkedett a Balekinában.

Barlangban vödörrel közlekedni - milyen jó!!

Az információ elakadása miatt kisebb problémánk adódott. Az első akna deponálás elakadásával nagyon brutálisan szembesült a záró vég (Bogi, Ancsika, Fegy), mert az első létra tetején tapasztaltuk, hogy az első öt ember hátrahagyta a legnagyobb beget, a vödört és még a kajás beget is mi vittük. Ezt egyszerűen megoldották. Igaz, hogy úgy néztem ki, mint a karácsonyfa a sok cuccal, miközben egy TK-ról ereszkedtem le. Utána már hallótávolságba került az elől lévők hada, és néhány hangos szó után kialakult a deponáló sor és pillanatok alatt az 1-es szifonnál voltunk. Ezután négy ember átment a kettes szifonhoz beszerezni a kötelet. Zsófinak kisebb problémái adódtak a biztosítással a kötélhídon való átkelésnél. Leakasztotta azt a kötélgűrűt a cseppkőről, amibe biztosította magát. Király! Az aknáig egyszerű program: mászás-cuccolás-gyönyörködés. A kifelé út egyszerű és gyors. (Fegy)

07.29. Kedd

Általános pihenőnap!

A tegnap délutáni „Záporoső, zivatar” tartós esőnek bizonyult. Annyira tartósnak, hogy kedden, vagyis ma, egész délelőtt ömlött. A felszerelések eláztak, úgyhogy most mindenki alszik-döglök, teázik, pihizik.

Valaki feldobta, hogy nézzük meg az Üvegtigris a laptopon. Lehet, hogy tábori matiné lesz ma délelőtt? (Boti)

Nem lett matiné! South Park lett, de én belealudtam. Az eső nem állt el, csak néha egy-két órácskára. Vacsora: nagyon finom bableves és nagyon finom sajtos vagy mákos tészta. Estére megérkeztek az ukránok is, valamint Zenész, ami meg is alapozta a hangulatot. Boti és Balu kitétt magáért a gitáron. Hajnal 1-ig énekeltünk, utána még 3-ig vonyítottunk.

Finom a mézes paprikapálinka.

07.30. szerda

Reggeli: eső és bundáskenyér. Utána eső és tespedés és lázadás az időjárás ellen. Több turnusban, autóval és gyalog zárandoklat indul Jávorkútra. Evés-ivás minden mennyiségben.

Az eső továbbra is (kisebb szünetekkel) zuhog. Juhász Bélának elindultak Picolucát ácsolni, de visszakergette őket.

Zsófiék el sem indultak. Az lett volna a Tuskós bontás. A Maci által szerzett bontóeszközökkel, mert az összes többi lent dekkol a Balekinában. Már napok óta.

No de ilyen időjárást!!!

Most délután van, tespedés, stb. Rita pszichológiázik valakivel a konyhában.

Nem akarok beszélni róla!

Karesz nincs a környéken. Az orvosa utasításait követve megállapítottuk, hogy bármit csinálhat, csak ne mosakodjon. Víz nem érheti!

A létszámból még mindig hiányzik egy csomó ember, aki megígérkezett.

A krónika kedvéért a jelenlevők névsora, kelt úgy mint ma:

Szifon, Zsófi, Kova család, Böbe, Szabó Karesz, B. Karesz, Kata, Böszö, Nagy Zsolti, Juhász Béla, Maci, Balla Béla, Ancsika, Bogi, Fegyenc, Sári, Boti, Tóth Zoli, Zenész, Kovács Gergő, Papp Gergő, H. Attila, és én (Emese). Szerintem van, akit kihagytam. Hétfégen volt Marcsi, Marina, Láce; ez utóbbi várható vissza. Suga Nóbi is ígérkezett.

Befűtöttük a kandallót (Maci), és most köré vannak teregetve a napok óta vizes overálok és műnyulak. Néha forgatni meg csereberélni kell őket.

A több napos esőből származó pára mindent átjárt. A rét felett ez nagyon látványos, de elég kellemetlen felvenni a nyirkos ruhát, és bebújni a nyirkos hálósákba a nyirkos matracon.

Szepe térképezőbrigád ma: Sári és Zenész. Eléjük mentünk Juhász Bélával, de ők nyertek: még jóformán le sem értünk, már kifelé jöttek. Vacsora csirkepörkölt valamivel, meg nagyon finom uborkasaláta.

07.31. csütörtök

Reggeli: tegnapi csirkepörkölt maradék tarhonyával vagy kenyérral. Rita szelesen bánik a nagykéssel. Lehet, hogy tele van a hócipője a konyhai gályával?

Reggel Maci lázadására keltünk, most éppen sátrat épít a Tuskós fölé, és brigádot is szervezett bontani.

Boti Balekina-expedíciót szervez, több-kevesebb sikerrel.

A Picolucához is megyünk ácsolni Juhász Béla vezetésével.

Délután:

A Balekinások még mindig nem jöttek ki. Kijöttek viszont Sáriék a Szepiből. Már majdnem készen vannak. Zenésszel madarat lehetne fogatni. De inkább sört fog.

A Picoluca és a Tuskós fölé ponyva került, hogy védje az esőtől, ami azóta elkerüli a fennsíkot. Volt ácsolás meg bontás. A Tuskós-csapat jobban haladt, de ők 9-en voltak. Ráadásul volt vödrük is, kettő darab, meg bontókalapácsuk.

A Picolucánál mindössze egy fűrész és egy fejsze volt. 1, azaz egy darab stomp beácsolva. De az esőponyva nagyon profi!

Katának elvitték az ukránokat a Kiskőhátiba, de még nem jöttek ki.

Addig is vacsorázunk, téstát meg húst.

Az ukránok kijöttek a Kiskőhátiból, és lementek a Szepesibe. Van, aki a Speizibe ment.

Néhányan elindulunk a Speizihez, hogy sörral fogadjuk a barlangból felérkező ukránokat. Kisebb malőr: lámpáink gyengék, látásunk úgyszintén, a Speizi bejárata tehát nincs meg. A Szepi-réten elfogyasztjuk az ukránoknak szánt söroket.

Összetalálkozunk a városból felfelé tartó csapattal, többfelé szakadva szabad program: Picoluca ácsolatának megtekintése romantikus holdfényben, Speizi bejárat tovább keresése, esetleg visszatérés a házhoz.

08.01. péntek

Ma a reggeli bundáskenyér. A vacsorát még nem tudjuk, Böbe most készíti. Rita a városban van, tegnap este óta.

Megjavítottuk a létrát a Láner bejárati aknájában. Használt eszközök: működő aggregátor, működő fúró, nem működő kézi reflektor, 3 darab kő. Régi csavar kiszedve, létra odébb téve, új csavarok becsavarva. Hiteles szemtanúk szerint a létrát gyárilag is csak egy csavar fogta, mert másiknak hült helye sem volt a betonban.

Utána sörözés és úton ülés a Szepi-rét mellett. Később zsákmányszerző expedíció indul a városba, italt szerezni Bogi névnapjára. Több liternyi vörösborral felfegyverkezve a Szárdókára indulunk névnapozni. Jól sikerül, naplementéig elfogy a bor. Utána van, aki vissza a házhoz, van, aki a Szepi-réten csillagászik. Biztos voltak barlangtúrák is, de azt inkább a kut. jelentések alapján kéne dokumentálni.

08.02. szombat

Maxi-kupa minden mennyiségben. A nevezők listája külön lapon olvasható, Mogyi és Boti tolmácsolásában.

Volt egy Balekina-expedíció. Nem igazán hoztak ki semmit a végponton hagyott cuccokból, mert örültek, hogy ők kijöttek. Lefelé menetben az aknánál elindult a barlang, egyenesen az alatt lévő Fegyencre. Például az a kő, amibe a poligon pont van fúrva. Meg a többi kő, amik között a túra többi tagja tartózkodott.

Mind kijöttek, testileg teljesen épen, lelkileg többé-kevésbé.

Estefelé emlékmű koszorúzása a Láner bejáratánál. Jelenlévők: sok ember és egy kutya, aki visszatérőben elvesztette a gazdáját (szem elől), így majdnem visszafordult barlang iránt. Mind az ötvenen lebeszéltek róla.

Volt még a patakparton énekóra Pocok vezetésével, több-kevesebb sikerrel, majd ünnepélyesre tervezett balekavató. A krónikája és fényképei másik lapon található. Maxi-kupa és Láner-kupa kiosztása, szintén másuttal alaposan dokumentálva. Nyugovóra térés: vérmérséklet és alkoholszint szerint.

08.03. vasárnap

Tábor szétbontása, pakolás. Vissza a városba.

3.2.2. Részletes beszámoló a nyári kutatótáborról

(Botos Zsolt)

Előljáróban annyit, hogy azt hiszem nyugodtan kijelenthetjük: évek óta nem volt ilyen sikeres és népes kutatótábor. (Valójában az utóbbi években nyári tábor sem igen volt.) Köszönet ezért mindenkinek, aki részt vállalt a megszervezésben és lebonyolításban, és köszönet mindazoknak, akik feljöttek, lelkesek voltak és kivették a részüket a munkából.

A tábort július 26. és augusztus 3. között tartottuk a szokott helyen, a Létras-tetői Kutatóházban és az előtte lévő réten. A táborban bontási és barlangtérképezési munkákat terveztünk végezni.

A konyhai munkákat és a beszerzést Rita végezte, többek segítségével. A főzésben Szenthe Böbe is segített neki. Rita ezen kívül komoly szerepet vállalt és végzett a szervezőmunkában is.

Eredeti terveink szerint a létszámtól függően 3 munkahelyen akartunk dolgozni, de ebből végül is több lett.

A tábor ideje alatt Pepitó vezetésével új asztalokat és padokat ácsoltunk a ház elé.

Az időjárás sajnos nem volt kegyes a táborlakókhoz, gyakorlatilag hétfőtől csütörtökig esős volt az idő. Ebből két napon annyira esett az eső, hogy gyakorlatilag lehetetlen volt bármit is csinálni, mert a felszerelések nem száradtak meg. Az esős idő azonban nem sokat rontott a kedvünkön, a tábor végig nagyszerű hangulatú volt.

Kedden a Myotis és a Marcel tavaly Ukrajnában járt tagjai meghívására és szervezésében kb. 8 ukrán vendég érkezett. Ők bükki barlangokban túráztak. Péntekre befutottak Wojtekék is (Speleoklub Swietokrzyski, Kielce, Lengyelország), négyen.

Statisztikai adatok a táborról:

A túrák száma a következők szerint alakult:
(Csak az MLBE túrákat véve)

Vendégtúráztatás	5
Bontás	5
Térképrajzolás	4
Bejárás	3
Térképrajzolás, kürtömászás	1
Méréselőkészítés	1
Létrabeépítés, létracsere	1
Kürtömászás	1
Kötéltechnika ki/beszerelés	1
Kiépítés, ácsolás	1

A résztvevők összesen 23 barlangtúrát tettek, a Maxi Kupát és a Myotis vendégtúráit nem számítva.

A túrák kategóriánkénti összesített óraszámai a következők:

Tevékenység	Összesített óraszám
Bontás	34
Térképrajzolás	25,5
Vendégtúráztatás	20,5
Bejárás	10,5
Térképrajzolás, kürtömászás	8
Kötéltechnika ki/beszerelés	8
Kiépítés, ácsolás	6
Kürtömászás	5
Mérés előkészítés	3,5
Létrabeépítés, létracsere	2

A tábori barlangtúrák összesített óraszámja 123, ami 5,125 napot jelent. Összevetve ezt a tábor effektív időtartamának szánt 1 héttel, a különbség mindössze 45 óra, ami azt is jelenti, hogy a tábor bruttó idejének 73,21%-át fordítottuk barlangtúrákra. A legtöbb túraidőt bontással töltöttük, ezt követi a térképrajzolás (nem geodéziai mérés) és a harmadik helyen bejáró- és vendégtúrák vannak. Érdeemes észrevenni azonban, hogy ha a térképrajzolást, a térképrajzolást kürtömászással és a méréselőkészítést egyetlen térképezési kategóriának vesszük, akkor a térképezési munkálatokra fordított túraidő volt a legtöbb, 37 óra.

A 23 barlangtúrát és a 123 barlangi órát véve egy túra átlagos időtartama: 5,35 óra volt.

Barlangok és tevékenység típusok szerinti bontásban helyzet a következő:

Barlang neve	Tevékenység	Alkalom	Idő [óra]
--------------	-------------	---------	-----------

Balekina	Bontás	2	15,5
	Kötéltechnika ki/beszerelés	1	8
Borókás II.	Bejárás	1	6
Bronzika	Vendégtúráztatás	1	3
Láner Olivér	Létrabeépítés, létracsere	1	2
	Térképrajzolás	1	4
	Vendégtúráztatás	1	4
Létrási-Vizes	Bejárás	2	2,5
	Vendégtúráztatás	2	7,5
Picoluca	Bontás	1	7,5
	Kiépítés, ácsolás	1	6
Szepesi	Bejárás	2	8,5
	Mérés előkészítés	1	3,5
	Térképrajzolás	3	21,5
	Térképrajzolás, kürtömászás	1	8
	Vendégtúráztatás	1	6
Sziklafal-alatti	Bejárás	1	2
Tuskós	Bontás	2	11
Zsidó-kúti	Kürtömászás	1	5

Csak barlangok szerint kategorizálva a számok a következők szerint alakulnak:

Barlang neve	Alkalom	Idő [óra]
Szepesi	8	47,5
Balekina	3	23,5
Picoluca	2	13,5
Tuskós	2	11
Létrási-Vizes	4	10
Láner Olivér	3	10
Borókás II.	1	6
Zsidó-kúti	1	5
Bronzika	1	3
Sziklafal-alatti	1	2

Látható, hogy mind túraszámban, mind pedig időben a Szepesi van az első helyen és a korábbiakban a táborokban gyakran vezető Létrási-Vizes túraszámában ugyan a 2. helyen van, de túraidőtartam tekintetében csak az 5.

A barlangokból látható, hogy tábor alatt milyen munkák zajlottak. Ezekről az érintettek vélhetően részletesebben is beszámolnak majd, de egy-egy rövid összefoglaló erejéig azért itt is írok ezekről:

Picoluca:

Főképp a fiatalok viszik/vitték ezt a bontást, Juhász Béci és Karesz segítségével. Szépen haladnak vele, a rengeteg eső ellenére is sikerült rendesen kiácsolni. Információim szerint a tábor alatt teljes szelvényben haladtak kb. 1 m-t, ami igen szép teljesítmény. Gondolom a tábor után is tovább folytatódik a bontás.

A Szepesi-Láner-barlangrendszer térképezési munkái:

Kova vezetésével, Zenész Norbi - már hosszú ideje állandó tagként való - fáradhatatlan közreműködésével befejeződött a barlang térképezése. Zsolti biztosan fog róla részletes beszámolót is írni. A munkákban részt vettek: Kovács Zsolt, Vadász István (Sári) mint mérésvezetők, valamint Hegedűs Norbi (Zenész), Nagy Zsolt (Zsófi), Sűrű Péter (Szifon), Juhász Béla, Lénárt Emese, Szabó Karesz, Németh Misi, Básti Edina.

Balekina-barlang, végponti szifon bontása:

Jómagam vezetésével elkezdtek a végponti szifon bontását. Három bontópartit sikerült eddig szervezni. Az első parti egyik fele elkezdte az I-es szifon átbontását is, ahol mindössze 2-3 m-t kellene átbontani és ezzel nagymértékben egyszerűsödne a végponthoz való lejutás, amit most a Nagyaknán keresztül oldottunk meg. Sajnos az akna fala ismét tönkretette az egyik kötél köpenyét, ezért a jövőben inkább az omladékos termen át fogunk lejárni a végponthoz dolgozni. A végponti (II-es) szifon bontásánál nagyon jól haladtunk, kb. 1,5-2 m sziklát és sódert bontottunk ki, amiből egy csinos kis gátat építettünk a szifon előtt. Depóhely van. A szifonban az esőzés miatt folyt a víz, ami miatt nehezebb volt dolgozni. Az anyag eltávolítása könnyen ment, 4-5 ember jól tud dolgozni, de már három főnek is van értelme lemenni. A szifonban kb. 3 m-t haladtunk előre. Kényelmes légrés van, ami olyan méretű, hogy Zsófi át is akart menni rajta, de ezt nem engedték, tekintve, hogy rajta kívül egyelőre senki nem fért volna át. A szifon főtéje szálkő, a járattalpi kitöltése továbbra is nagyrészt gyerekefej méretű kövekből és sóderből áll. Agyagot minimális mennyiségben kellett eddig eltávolítani, bár ahogy haladtunk ennek mennyisége nőtt, de továbbra is könnyen eltávolítható kitöltéssel volt dolgunk.

A bontóknak fel kell rá készülni, hogy esős időben a vízfolyás miatt, még nyáron is meglehetősen hideg van a bontóhelyen, ezért szárazabb időben célszerű inkább dolgozni, amikor a vízfolyás időnként teljesen meg is szűnik.

A Balekina-barlang bontásában a következő táborlakók vettek részt: Botos Zsolt (Boti) és Csomós János (Fegyvi) vezette túrákon: Nagy Zsolt (Zsófi), Pásztori Zsolt (Pözsó), Sűrű Péter (Szifon), Lukács László. Az I-es szifon bontásában: Gedeon Boglárka (Bogi), Tóth Mihály, Migály Anikó, Kovács Gergely, Halász Attila.

Tuskós-barlang bontás:

File Ferenc (Maci) vezetésével ismét folytatódott a Tuskós bontása. Erről Maci biztosan beszámol majd részletesebben is. Két bontóparti volt a tábor alatt. Első körben a favágók által a barlangba hajigált szép nagy tuskókat kellett eltávolítani nem kis munka árán. Esetleg Ferenczy Gergő jelezhetné az Erdőgazdaságnak, hogy a barlangok nem a kivágott fák tuskóinak és egyéb szemétnak a tárolóhelyei. A barlang bontásában Maci vezetésével részt vett: Kovács Zsolt, Szabó Károly, Németh Misi, Németh Ágnes, Papp Gergő, Gedeon Bogi, Göncz Gábor, Palánkai Ákos, Virág Zoltán, Vadász István.

Egyéb munka- és bejáró túrák:

A fent felsorolt munkatúrákon kívül voltak egyéb túrák is: kürtömzás, létrajavítás, vendégtúrák és bejáró túrák. Ezek összefoglalása a következő táblázatban látható:

Barlang neve	Tevékenység	Alkalom	Időtartam
Sziklafal-alatti	Bejárás	1	2

Egyéb munka- és bejáró túrák:

A fent felsorolt munkatúrákon kívül voltak egyéb túrák is: kürtömászás, létrajavítás, vendégtúrák és bejáró túrák. Ezek összefoglalása a következő táblázatban látható:

Barlang neve	Tevékenység	Alkalom	Időtartam
Sziklafal-alatti	Bejárás	1	2
Borókás II.	Bejárás	1	6
Létrási-Vizes	Bejárás	2	2,5
Szepesi	Bejárás	2	8,5
Zsidó-kúti	Kürtömászás	1	5
Láner Olivér	Létrabeépítés, létracsere	1	2
Láner Olivér	Vendégtúráztatás	1	4
Bronzika	Vendégtúráztatás	1	3
Szepesi	Vendégtúráztatás	1	6
Létrási-Vizes	Vendégtúráztatás	2	7,5

Láner Olivér Kupa:

A Láner Olivér Kupát ismét Kovács Attila kapta meg. A szavazatok következők szerint alakultak:

Név	Szavazat
Kovács Attila	12
Böszörményi Péter	4
Kiss János	2
Suga Norbert	2
File Ferenc	1
Gergely Péter	1
Kiss László	1
Kosztolányi Kata	1
Kovács Zsolt	1
Ónodi László	1
Vadász István	1

Összesen 27 teljes jogú tag szavazott.

Maxi Kupa:

(Botos Zsolt, Forrai Mária, Mogyorósi József)

A 2003-as Maxi Kupán 16 csapat indult. A versenyt szombaton, vagyis augusztus 2-án 10 órától tartottuk. Az eredményeket az alábbi táblázatban részletesen ismertetjük. Említésre érdemes Juhász Béla egyéni teljesítménye, aki a tavalyinál is jobb időt futott, valamint Wojtek Gozdz (Lengyelország), aki egymás után háromszor (három különböző csapattal, másodsor a nyolcadikként induló csapattal, harmadszor a tizenhatodikként indulókkal) teljesítette a távot. Az egyetlen tisztán női csapat a tizedikként induló Básti Edina - Németh Ágnes páros volt.

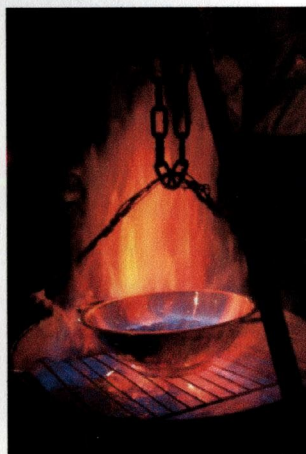
Sorszám	Név	Indulási sorrend	Indulás	Érkezés	Egyéni idő	Csapatidő	Helyezés
1	Juhász Béla Oláh Tamás	1	10:00:00 10:00:00	10:14:06 10:14:46	14:06 14:46	14:46	1
2	Nagy Zsolt Sűrű Péter	3	10:16:00 10:16:00	10:32:36 10:32:36	16:36 16:36	16:36	2
3	Gergely Péter Lukács László	4	10:22:00 10:22:00	10:41:56 10:39:32	19:56 17:32	19:56	6
4	File Ferenc Wojtek Gozdz	5	10:30:00 10:30:00	10:49:55 10:49:55	19:55 19:55	19:55	5
5	Gyurkó Péter dr. Gyurkó Gábor	2	10:04:00 10:04:00	10:32:23 10:32:23	28:23 28:23	28:23	12
6	Hegedűs Norbert Császár Kriszta	6	10:34:00 10:34:00	10:53:19 10:53:19	19:19 19:19	19:19	3
7	Mogyorósi Anikó Pásztori Zsolt Márton	7	10:41:00 10:41:00	11:06:54 11:05:44	25:54 24:44	25:54	10
8	Balla Béla Riskó Ágnes dr.	8	10:51:00 10:51:00	11:16:53 11:16:53	25:53 25:53	25:53	9
9	Molnár Anikó Román Péter	9	11:00:00 11:00:00	11:32:19 11:32:19	32:19 32:19	32:19	14
10	Németh Ágnes Básti Edina	10	11:06:00 11:06:00	11:29:09 11:29:14	23:09 23:14	23:14	7
11	Galán Emese Farkas Alex	11	11:15:00 11:15:00	11:45:52 11:45:26	30:52 30:26	30:52	13
12	Kovácsné Révész Rita Galán Mihály	16	12:10:00 12:10:00	12:42:33 12:42:35	32:33 32:35	32:35	15
13	Németh Mihály Oláh Sándor	12	11:25:00 11:25:00	11:48:21 11:46:06	23:21 21:06	23:21	8
14	Bene Zsuzsa Szabó Károly	13	11:36:00 11:36:00	12:19:27 12:19:27	43:27 43:27	43:27	16
15	Mzigoszata Ropala Pavel Niziolek	14	11:45:00 11:45:00	12:11:28 12:11:28	26:28 26:28	26:28	11
16	Ferenczy Gergely Marczin Marcisz	15	11:50:00 11:50:00	12:09:21 12:08:54	19:21 18:54	19:21	4

Balekavató:

Nyolc év után ismét tartottunk a selmeci, soproni, miskolci bányász hagyományokon alapuló balekavatót. Összesen 21 Sötét Pogányt kellett az Isteni Fényben Tündöklő Dicső Firmák Tanácsának valahogy levizsgáztatnia. A balekavató nagyon jól sikerült és szerénytelenül állítom, hogy a krampampuli is igen finom lett és senki sem kapott tőle alkoholmérgezést, ahogy az korábban néha előfordult. 8-) A Praeses tagjai voltak: Láce, Sanya, Sári, Mici, Nándi, Karesz, Kova, Rita Anyu, Gino, Boti, Maci, Misi, Imi, Juhász Béci, Bubó, Fúró. Elnök és Major Domus egyszemélyben: Pocok. Cantus Praeses és Praeter Krampampuli egyszemélyben: Boti. A Pogányoknak a végtelen sötétségből kivezető utat megmutatta és a dalokat megtanította: Pocok, a balekcsőz pedig Imi (a. Bányaló) volt.

Név	Alias	Keresztszülő
Sűrű Péter	Szifon	Láce
Nagy Zsolt	Zsófi	Sanya
Kosztolányi Kata	Kata Baba	Mici
Migály Anikó	Copfos	Nándi
Molnár Anikó	He-Kenyér-Gizi	Karesz
Riskó Ágnes dr.	Rizi	Mici
Hegedűs Norbert	Zenész	Kova
Balla Béla	Andersen	Rita Anyu
Gergely Péter	Pico	Gino
Csomós János	Fegyenc	Boti
Mogyorósi Anikó dr.	Petrocella	Maci
Mogyorósi József	Mogyi	Misi
Gedeon Boglárka	Csigabogi	Imi
Császár Kriszta	Jávorkúticsászármozrsaturpi	Fúró
Németh Ágnes	Gambi	Misi
Básti Edina	Pszicho	Misi
Németh Mihály	PC (Pécé)	Sanya
Lénárt Emese	Lujzi	Láce
Lénárt Ibolya	Ibszike	Juhász Béci
Forrai Mária	Tündérke	Sári
Suga Norbert	Nóbi	Imi

A feladatokat és a kérdéseket megpróbálom majd összegyűjteni addig, míg mindenki emlékszik rájuk, bár a Firmák Tanácsa a jelöltek nagy száma miatt rendszeren eltért az előre összeírt feladatoktól, és a nevek tekintetében is - úgy tudom - voltak jó kis rögtönzések.

A balekavató utolsó eseményeként behoztuk a krampampulit és meggyújtottuk a tetejére helyezett lyukacsos fémtálban lévő, 80%-os Spitz rummal leöntött barnacukrot, ami égve belekaramellizálódott az italba. Szép látvány volt és finom is, reggelre nagyjából el is fogyott. A kevés maradékot a résztvevők hazavitték.

A krampampuli után elkezdődött, és hajnalig tartott a szokásos "Mici diszkó".

A tábor résztvevőinek névsorát az alábbiakban találjátok, összesen 83 fő. Ebből a tábori munkákban aktívan részt vett 51 fő. A felsorolásban szerepelnek Myotis-osok is, de csak azok, akik részt vettek a tábori programokban: Balla Béla, Básti Edina, Bátor Karesz, Bene Zsuzsa, Bóta Nándi, Botos Zsolt (Boti), Böszi kollégája, Böszörményi Péter (Böszi), Burdiga Ottó, Császár Kriszta, Csomós János (Fegyenc), Csorba Janek, Farkas Alex, Ferenczy Gergő, File Ferenc (Maci), Fogarasi Marina, Forrai Marcsi, Furdy Péter (Fúró), Galán Emese, Galán Misi, Gedeon Bogi, Gergely Péter (Pico), Goska (PL), Göncz Gábor, Guzi István + család, Gyurkó Ági, Gyurkó Gábor, Gyurkó Péter dr. (Pepitó), Halász Attila (Kristály), Hegedűs Norbi (Zenész), Juhász Béla, Juhász Béla párja, Kertész Gáborka, Kiss János, Kiss Láce, Kocsis Kriszta, Kosztolányi Kata, Kovács Attila, Kovács Gergő, Kovács István, Kovács Matyi, Kovács Zsolt (Kova), Kovácsné Révész Rita + Zsófi, Krajnyák Erika, Lénárt Emese, Lénárt Ibolya (Ibszike), Lukács László (Myotis), Marcin (PL), Migály Anikó, Mihalov Csaba (Madár) + barátnő, Mogyorósi Anikó dr., Mogyorósi Józsi (Mogyi), Molnár Anikó, Nagy Zsolt (Zsófi), Nemes Krisztián, Németh Ágnes, Németh Misi, Oláh Sanya + 3 lánya, Oláh Tomi, Oláh Tünde,

Ónodi László (Mici), Palánkai Ákos, Papp Gergő, Pásztori Zsolt Márton (Pözsó), Pavel (PL), Riskó Ági dr., Román Péter (Gino), Suga Norbi, Sűrű Péter (Szifon), Szabó Karesz, Szabó Tamás (Bubó), Szalai Ferenc (Pocok), Szalai Sára (Zsebsári), Szandra (Nyíregyháza), Szenthe Böbe, Tomesz Laci, Tóth Zoltán (Debrecen), Vadász István (Sári), Veres Imi, Vincze Erzsébet + gyerekek, Vincze Ferencné (Subetű), Virág Ágnes, Virág Zoltán, Wojtek Gozdz (PL)

Végül a teljesség igénye nélkül kiemelnék néhányakat, akiket - véleményem szerint - valamiért külön köszönet is illet:

Köszönet Ritának és Bőbének főzésért. Ritának a szervezőmunkáért, a pénzek kezelésért, a vásárlásért, a résztvevők feletti anyáskodásért és a szállításért. Sárinak a süldőért, amit lőtt. A fiataloknak a lelkes munkáért. Bubónak azért, hogy tárolta a húst. Karesznek, hogy szerszámokat biztosított és segítette a fiatalokat az ácsolásban. Böszinek és Nóbinak azért jár köszönet, mert igyekeztek minden anyagot és szerszámot időben biztosítani. Köszönet Szabó Karesznek és Csorba Janeknek a favágásért és fahordásért. Pocoknak köszönet a balekavatás lebonyolításáért, nekem pedig - szerényen 8-) - köszönet a krampampuliért.

Ónodi László (Mici), Palánkai Ákos, Papp Gergő, Pásztori Zsolt Márton (Pözsó), Pavel (PL), Riskó Ági dr., Román Péter (Gino), Suga Norbi, Sűrű Péter (Szifon), Szabó Karesz, Szabó Tamás (Bubó), Szalai Ferenc (Pocok), Szalai Sára (Zsebsári), Szandra (Nyíregyháza), Szenthe Böbe, Tomesz Laci, Tóth Zoltán (Debrecen), Vadász István (Sári), Veres Imi, Vincze Erzsébet + gyerekek, Vincze Ferencné (Subetű), Virág Ágnes, Virág Zoltán, Wojtek Gozdz (PL)

Végül a teljesség igénye nélkül kiemelnék néhányakat, akiket - véleményem szerint - valamiért külön köszönet is illet:

Köszönet Ritának és Böbének főzésért. Ritának a szervezőmunkáért, a pénzek kezelésért, a vásárlásért, a résztvevők feletti anyáskodásért és a szállításért. Sárinak a süldőért, amit lőtt. A fiataloknak a lelkes munkáért. Bubónak azért, hogy tárolta a húst. Karesznek, hogy szerszámokat biztosított és segítette a fiatalokat az ácsolásban. Böszinek és Nóbinak azért jár köszönet, mert igyekeztek minden anyagot és szerszámot időben biztosítani. Köszönet Szabó Karesznek és Csorba Janeknek a favágásért és fahordásért. Pocoknak köszönet a balekavatás lebonyolításáért, nekem pedig - szerényen 8-) - köszönet a krampampuliért.

4. Függelék

Mintavétel a Lilla-barlangi sztalagmitokból kormeghatározás céljára

(Majoros Zsuzsanna)

A Lilla-barlangban észlelt jelentős mértékű cseppkő-töréseket előidéző földrengés időpontjának meghatározása céljából 2002. december 18-án és 19-én a cseppkövekből mintavétel történt.

A december 18-i mintavételt Szenthe István geológus és Majoros Zsuzsanna geofizikus mérnök végezték el. Egy kis méretű, a mennyezetről a földre lezuhant, majd a barlang aljához cseppkövesedett sztalaktitot választottak ki, amelyre a földre kerülése óta egy kis sztalagmit nőtt. A választott minta értéke abban rejlik, hogy a függőleges hosszszelvénye feltárja a törés előtti utolsó cseppkő-réteg lerakódást, valamint a rája települt, a törés után képződött sztalagmit szerkezetét.

Ily módon a törés kora egyértelműen közre fogható az előtte és utána képződött anyagok korával. Gondot jelenthet a képződött sztalagmit viszonylag kis mérete, mivel a leesett sztalaktitokra nőtt számos új sztalagmit 10-20-szor magasabbra nőtt, mint a megmintázott példány, s így felmerül a kérdés, hogy nem volt-e a mintázott tárgyon csepegési szünet a kataklizmát követően. Ez esetben a sztalaktit jóval fiatalabbnak lehet, mint a törés kora.

A december 19-i mintákat a barlangterem legnagyobb, átlagosan 1,2 méter átmérőjű és eredeti állapotában kb. 2 méteres magasságú, kettétört sztalagmitból vettük (lásd a mellékelt képen), kis kézi véső és kalapács segítségével.

Az első mintát az eredeti helyén állva maradt, alsó rész legkülső kérgéből választottuk le, a törési felülethez közeli palást-pontról. A mellékelt képen a bal felső szegélyen található ez a pont. A második mintát a kettétört sztalagmit felső, legurult darabjából vettük, ugyancsak a külső kéregből, a törésfelülethez közel, a sztalagmit legkülső és utolsóként képződött cseppkő bevonatából.

A december 19-i mintavételeket dr. Leél-Őssy Szabolcs geológus, az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem egyetemi adjunktusa, Surányi Gergely geofizikus és Majoros Zsuzsanna geofizikus mérnök végezte.

Esztétikai szempontból a mintavételek helyét úgy választottuk, hogy oldalsó és alsó helyzetük következtében a cseppkő-sérülések kevésbé láthatóak.

A minták nagyságát jellemző méretek: 4-5 cm hosszúság, 2-3 cm szélesség, 2-3 mm vastagság. A letört apró szilánkok is elcsomagolásra kerültek. Megjegyzést érdemel, hogy a második minta nem töréssel vált le a sztalagmitról, hanem lapos kéregként egy, a cseppkő-képződéskor bekövetkezett változási felület mentén. Sajnos a mintavétel nyomairól készített fényképek nem sikerültek a lencsék bepárásodása miatt, amely a kinti fagyban lehűlt fényképezőgépen a barlang viszonylag meleg és magas páratartalmú levegőjéből történő lecsapódás következménye.

A cseppkőminták U-sori kormeghatározásának elvégzését a szerző felkérésére dr. Leél-Őssy Szabolcs vállalta, aki a munkát Surányi Gergely közreműködésével végzi el.

A Lilla-barlangi eseményekkel csaknem azonos eseményekről számol be dr. Franco Urbani (2001). A Caracas közelében (Venezuela) található Ricardo Zuloaga barlangban egy 4 m vastag denevér guanó felhalmozódás mintázása során 1,4 m mélységben a mennyezetről származó, szögletes törésű márvány-törmelékekre bukkantak, amelyek helyzetére az egyetlen elfogadható magyarázatot egy rendkívül erős földrengésben vélték megtalálni. A kőzettörmelék között talált denevér csontok korát AMS C14 módszerrel meghatározták, és azok az időszámítás előtti 9300. évből származnak. Figyelemre méltó, hogy a Venezuelában eddig észlelt legerősebb (az 1812. évi) földrengés a barlangban nem hagyott nyomot. Felmerül a kérdés, mekkora lehetett az a földrengés, amelynek mennyezet-tördelő nyomai vannak?

Az észlelt szeizmikus anomáliák a következő kérdésekre hívják fel a figyelmet.

Milyen erős lehetett a földrengés, amely a Lilla-barlangban 1.2 méter átmérőjű sztalagmit oszlopot kettőtört, és az összes sztalaktiton túl egész kőzettömböket szakított le a mennyezetről?

Vajon hány barlang őrzi még hasonló kataklizmák nyomait?

Mi válthatta ki ezeket a ma ismert legnagyobb földrengéseket is meghaladó kataklizmákat?

A kérdéses megválaszolásához a Föld számos barlangjából összegyűjtendő, és abszolút kormeghatározás alapján időrendbe szedhető kataklizmák adatainak tanulmányozása vezethet.

Miskolc, 2003. január 14.

Irodalom:

Urbani, Franco, dr. (2001): Venezuelan Caves with Paleosismical Record - Boletín Informativo de la Comisión de Speleogeología, Federación Espeleológica de América Latina y el Caribe - FEALC - No. 23, August 2001.

Megjegyzés:

A minták kormeghatározását vállalta:

Dr. Leél-Őssy Szabolcs

ELTE TTK Általános és Történeti Földtani Tanszék

losz@iris.geobio.elte.hu

Megjelent az Interneten: http://karst.planetresources.net/Lilla_cave/mintavetel_lilla_bg.htm

Köszönőlevél tiszteletbeli taggá választás alkalmából*(G. Les Seymour)*

Kedves MLBE tagok, Zsombolyosok!

Közel 37 év után ismét a Zsombolyos családhoz tartozom. Jó érzés visszatérni azokhoz, akik között emberré, saját magammá váltam.

Közel 40 év nagy idő. Kortársaim eltávoztak, vagy oldalvonalról szemlélik tevékenységeteket, időm gyermekei öregeitkévé nőttek fel.

Fényképeitekről idegen arcok néznek vissza. Fal és kürtömászt "kötéltechnikával" végeztek kéz és lábmunka helyett, Savós vagy István-lápa helyett az erdészeti úton gurultok fel kocsitokkal. Még az utat is bitumenozták. A bükki légifotókról sűrű és ismeretlen utak tűnnek fel, a terület kicsinek tűnik az 500 négyzet-kilométerekhez, amiket fényképekről térképezek.

Minden megváltozott. Pontosabban majdnem minden. A légifotók alatt ismeretlen járatok várnak felfedezésre, mint a múltban, víz, a legnagyobb természeti kincs vár hasznosításra, az arcokban maradt valami ismerős, megfoghatatlanul ismerős. A szemek a horizonton túlra fókuszoltak, az ismeretlenbe, az akarat a fal letörését célozza e világ és az ismeretlen között. Azok a közös pontok a régi és új között, a híd a generációk közötti mélység fölött.

Egyéni képet írásaitok alapján építetek rólatok, de az arc mindig homályban marad. Talán nem is fontos. Kritikus időkben nem láttam barátaim, kollégáim arcát a sár és agyag mögött, korom gyűrűkkel az orrlukak körül. Víz, agyag és karbidlámpa mindenkit egyformának, egyenlőnek tett. Talán a "szocializmus" egyenlősítésének fel nem ismert eszközei voltak? Súlyos ideológiai veszteség, amikor az ideológia oly fontos volt.

A táborni imbolgó fényében változó arcok között, ha találkozunk, közel négy évtized eltűnik, mintha nem lett volna, mert a szellem változatlanul megmaradt. Így van-e, vagy csupán az elképzelés vetíti-e így, majd az idő mondja meg. Időközben, addig, vegyük fel a munkát és vigyük tovább. Együtt.

Köszönet mindenkinek a tiszteletbeli tagságért, Kovács Attilának támogató tevékenységéért, Majoros Zsuzsának a gratulációért, Gyurkó Péternek az üzenetért, másoknak a levelekért, adatokért és vitákért ... és elnézést kérek azért, hogy nem írok hosszú névsort, hiszen majdnem mindenkit ismerek.

A legjobbakat, sikert és jó szerencsét kívánok,

Colos